

1. INLEDNING

1.1 Bakgrund

Sociala utredningar och personakter är en central del av socialtjänstens arbete. Enligt regeringsformens 1kap 9§ skall offentliga myndigheter beakta allas likhet inför lagen och iaktta saklighet och opartiskhet. De mål som socialtjänsten har beskrivs i Socialtjänstlagen 1§, SoL, och innebär att den bl.a. ska främja människor ekonomiska och sociala trygghet. Detta skall göras utifrån "...respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet."¹ Förutom de krav som återges ovan skall sociala utredningar och personakter begränsas till att innehålla omständigheter som är väsentliga för bedömningen. Utredaren får inte subjektivt värdera aktörer.² Ordvalet skall karaktäriseras av saklighet. De fakta som presenteras i en utredning ska vara neutrala och inte värderingar i syfte att stärka utredarens egna ställningstagande³. När utredarens slutsatser inte kan stödjas med säkra fakta skall det markeras med osäkerhet. Utredningsarbetet ingår alltid i ett sammanhang såsom ett omhändertagande av ett barn eller socialt förändringsarbete. En utredning kan exempelvis starta utifrån en anonym anmälan eller en polisanmälan.⁴ Omhändertagande av barn kan ske med lagstöd i Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, eller SoL⁵. Att omhänderta ett barn är starkt känsloladdat arbete hos alla berörda parter. Utredaren kan känna olust eller besvikelse mot föräldrar som uppfattas att ha försummat sina barn. För att utredarens personliga engagemang inte skall präglar arbetet krävs det att arbetet måste följa vissa regler.

Utredningsarbete och utredningsmetodik ska ske med kritisk-saklig utredningsmetodik. Detta innebär att ett antal grundkriterier måste uppfyllas såsom angivande av syfte, frågeställningar, precisering, källredovisning, förankring i konkreta data, prövning för och emot i hypotesarbetet och öppen redovisning av tankeled fram till slutsatsen. Utredaren bör alltså eftersträva lika principer som för vetenskapligt arbete. Osakliga utredningar kan medföra att olämpliga åtgärder vidtas.⁶ Många sociala utredningar som görs avviker från föreskrivna regler. Texten kan för läsaren vara svårförståelig och innehålla irrelevant information finns med. Klienternas perspektiv utelämnas helt eller delvis samtidigt som en selektiv argumentering sker utifrån utredarens egna syfte.⁷ "Ett osakligt förfarande vid utredningar verkar för att förföljande strategier uppkommer."⁸ Förföljande strategi kan definieras som "Mot personer och grupper riktade upprepade tanke- och handlingsmönster, vilka utifrån grundvärderingar om demokrati, rättssäkerhet, saklighet, självbestämmande, humanitet och att inte tillfoga skador fysiskt/psykiskt, kan bedömas som inte acceptabla."⁹

¹ Clevesköld, L. m.fl., 1994, *Handläggning inom socialtjänsten*: s. 15.

² Edvardsson, B., 1983, *Om personakter inom socialtjänsten. Teori, exempel och idéer*: s. 4f.

³ Næss, A., 1981, *Empirisk semantik*: s. 102ff.

⁴ Edvardsson, B., 1996a, *Kritisk utredningsmetodik*: s. 7ff.

⁵ Clevesköld, L. m.fl., a.a: s. 179f.

⁶ Edvardsson, B., 1996a, a.a: s. 9ff.

⁷ Edvardsson, B. ur Nowacka, E., 1991, *En bur sökte sin fågel*: s. 168f.

⁸ Jäderqvist, B. m.fl., 1994, *Förföljande strategier vid ett omhändertagande fall jml 2§ LVU*: s. 4.

⁹ Edvardsson, B., 1996a, a.a: s. 173.

1.2 Syfte

Vårt syfte är att utifrån attributionsteorin klassificera och kategorisera attributioner i utdrag från fyra stycken förföljande sociala utredningar, för att undersöka hur attributioner används inom förföljande socialt arbetet.

2. TEORI

2.1 Förföljande strategier

Samhällets organisation är baserat på gemensamma normer och värderingar som alla förväntas följa. Individen måste anpassa sig och sina åsikter till samhällets normer för att inte avvika från mängden. En avvikare riskerar att bli utfrysad från exempelvis arbetslaget/skolklassen och därifrån är inte steget till att vara syndabock långt. Skapandet av syndabockar är ett universellt försvarsfenomen och vanligt förekommande. Syndabockar skapas av människor som vill lätta sitt eget dåliga samvete och sin egen ångest. Man försöker även betrakta syndabockarna som sjuka för att inte behöva ta dem på allvar.¹⁰ Genom detta fenomen kan utredaren i sitt målstyrda arbete känna sig tvungen till ett särskilt agerande i form av att genomdriva ett omhändertagande. Utredaren kan känna aggressivitet mot föräldrarna vilket kan leda till att hans/ hennes omdöme försämras. Ett omhändertagande väcker som regel många känslor hos utredaren vars grundläggande avsikter är att skydda barnet¹¹. Föräldrar tenderar i utredningar att beskrivas som syndabockar för att underlätta utredarens slutsats om ett omhändertagande¹².

Edvardsson, 1996, framlägger *hunting the monster theory* med nio hypoteser om hur förföljande strategier uppkommer. Utredaren uppfattar de biologiska föräldrarna, tillsammans eller enskilt, som farliga monster kapabla att skada sina barn. Om utredarens föreställning om föräldrarna är att de är monster kommer det tillåta utredaren att vidta alla lämpliga åtgärder för att rädda barnen, även om det innebär att föräldrarna och barnens relationer krossas. För att underlätta jakten på monsterföräldrarna försöker utredaren rekrytera bundsförvanter som stöder hans/hennes åsikter. Utredaren undviker information och informatörer som kan motbevisa den egna hypotesen. Utredningen formuleras utifrån utredarens hypotes om monsterföräldrar. Beslutande instanser ska därmed övertygas om att det föreligger grund för ett omhändertagande. Om utredaren sprider sin teori om monsterföräldrar till andra auktoriteter kommer även de att internalisera den och teorin om monsterföräldrar blir fastställd. Vidare kan ytterligare information som stöder monsterteorin genereras från dessa auktoriteter. Vanligen använder utredaren sig av olika förföljande strategier för att genomdriva ett beslut och övertyga om det påstådda monstret. Förföljande strategierna mot monsterföräldrarna fortsätter vanligen även efter det att omhändertagandet skett. Något som sker för att monsterteorin skall bestå. Kritisk-saklig utredningsmetodik undviks av utredaren för att inte monsterteorin ska hotas i utredningens sammanhang.¹³ Flera rapporter om sociala utredningar har påvisat förekomsten av en mängd olika förföljande strategier. Många av de dokumenterade strategierna tenderar att återkomma i de flesta studier som hittills gjorts om förföljande strategier.

¹⁰ Moxnes, P., 1981, *Ångest och arbetsmiljö. Hur organisationen påverkar personalen*: s. 70ff.

¹¹ Edvardsson, B., 1989, *Förföljande strategier vid ett omhändertagande fall i socialt och barnpsykiatriskt arbete*: s. 3f.

¹² Edvardsson, B., 1996a., a.a: s. 173ff.

¹³ Edvardsson, B., 1996b, *Child protection investigations in the Swedish social services*: hela rapporten.

I en studie av ett omhändertagande fall fann Edvardsson, 1989, ett 20-tal förföljande strategier. Sex av dessa är kvantitativ strategi, patologiseringsstrategi, resursförnekande, negativ sammanhangsbetingad strategi, förutsättande strategi och att utnyttja och förstora upp händelser. *Kvantitativ strategi*. Utredaren presenterar stora mängder uppgifter som ofta är irrelevanta för att ge läsaren intrycket av att utredningen är väl genomarbetad. Genom kvantitet försöker utredaren skapa en upplevelse av kvalitet. *Patologiseringsstrategi*. I denna strategi framställer utredaren aktörerna i utredningen som psykiskt sjuka och vårdbehövande. Utredaren tar till exempel hjälp av hela eller delar av läkarutlåtanden. *Resursförnekande*. Utredaren tenderar att uteslutande utreda brister hos aktörerna och samtidigt undanhålla deras resurser för läsaren. *Negativ sammanhangsbetingad strategi*. Diffus och till synes obetydlig information kan få en negativ tolkning beroende på i vilket sammanhang och hur den presenteras. Vag information medför olika tolkningsmöjligheter och sannolikheten att den ska tolkas negativt är stor eftersom läsaren i regel är inställd på negativa uppgifter om aktörerna. *Förutsättande strategi*. Utredaren inleder undersökningen med att utgå ifrån att aktören har onda avsikter. Därmed kommer utredaren att tolka aktörernas agerande utifrån sina egna förutfattade meningar. *Att utnyttja och förstora upphändelser*. En till synes obetydlig händelse beskrivs, regisseras om och genererar till ytterligare förföljande av aktören.¹⁴

Jäderqvist m.fl. utförde 1994 en studie där de, i likhet med Edvardsson, fann ett 20-tal förföljande strategier. Många av strategierna återfinns i Edvardsson, 1989. Av de strategier som konstaterades finns t.ex. följande sex: anmälan utifrån triviala tecken, språklig tankestyrningsstrategi, övertro på egna experter, underförstådd personargument strategi mot modern/fadern, omvänd successiv stegring och förföljelse genom det fundamentala attributionsfelet. *Anmälan utifrån triviala tecken*. Myndigheter, utredare, lärare m.fl. samtliga påverkade av förföljandet söker efter fenomen som kan stärka utredarens hypoteser. Man anmäler saker som för utomstående skulle tyckas vara obetydliga. *Språklig tankestyrningsstrategi*. Utredaren använder sig av språket för att påverka läsaren till negativa tolkningar, en tankestyrning skapas hos läsaren. Värdeladdade ord och språkliga förstärkningar används för att ytterligare styra läsaren till negativa tolkningar i enlighet med utredarens uppfattning. *Övertro på egna experter*. Utredaren litar blint på sina sakkunniga som läkare, psykologer m.fl. Deras utlåtande ifrågasätts sällan eller aldrig och det anses ej heller nödvändigt med en andra åsikt. *Underförstådd personargument strategi mot modern/fadern*. Utifrån textformuleringen skapar utredaren underförstådda antydningar om tidigare händelser/beteenden vilket medför att läsaren gör negativa tolkningar om nutiden. *Omvänd successiv stegring*. Genom inledande positiv information och efterföljande negativ information om samma händelse sker en omvänd successiv stegring. Samförekomsten mellan positivt och negativt minskar sannolikheten att läsaren ska göra positiva tolkningar om utredningens aktörer. *Förföljelse genom det fundamentala attributionsfelet*. För att förklara olika beteenden och händelser riktar utredaren sin uppmärksamhet på aktörernas personliga egenskaper. Den omgivande miljöns inverkan på beteenden och händelser negligeras.¹⁵

En studie av Jansson och Rönnbäck, 1995, identifierades åtta olika huvuddrag av förföljande strategier och sammanlagt ett 40-tal enskilda strategier. Strategierna som identifierades är likartade de som observerats i Edvardsson och Jäderqvist m.fl.. Sex av strategierna som identifierades är maktens definition av verkligheten, självgynnande attribution, fabulering, bevis genom åtgärd, kompetensöverskridning och kränkande värderingar. *Maktens definition av verkligheten*. Aktörer tenderar att tolkas som omedgörliga genom att de inte fogar sig efter de

¹⁴ Edvardsson, B., 1989, a.a: hela rapporten

¹⁵ Jäderqvist, B. m.fl., a.a: hela rapporten.

åtgärder socialtjänsten föreslår. Genom socialtjänstens definition av hur det egentligen skall vara diskrediteras aktörerna. *Självgyvnande attribution*. Eventuella framgångar i utredningen och positiv information attribueras utredaren till sig själv. Vid negativ information attribueras vanligtvis den som utreds. *Fabulering*. Utredaren stegrar information så att den övergår från att vara osäker till att vara fastställd. Uppgifterna är vanligen inte preciserade och saknar substans. *Bevis genom åtgärd*. Utredaren utnyttjar tidigare åtgärder och ingrepp i familjen för att rättfärdiga nya. *Kompetensöverskridning*. Uttalanden om aktörer där utredaren överskrider sitt eget kompetensområde och gör bedömningar inom andra yrkesområden. *Kränkande värderingar*. Genom subjektiva uttalanden förs kränkande information fram om aktörerna. Informationen är ofta värderingar från utomstående vars relevans kan diskuteras.¹⁶

De strategier som nämnts skiljer sig något åt men dessa och många andra kan användas av utredare i jakten på monsterföräldrar.

2.2 Attributionsteorins historik

På din arbetsplats finns flera trappor, när du går i en av dessa ser du plötsligt personen framför dig snubbla till. Du kanske ler och tänker; vad klumpig han var som snubblade. Ett ögonblick senare snubblar även du, vilket gör att du tittar ner på trappan och tänker att värst vad hal den var. Vad du nyss gjort var att tillskriva en egenskap på den person som snubblade såsom klumpig. När du själv sedan snubblade tillskrev du trappan egenskapen hal och därmed orsaken till att du snubblade. Detta agerande kallas att attribuera, tillskriva. Människor attribuerar när de vill förklara människors uppförande och agerande i olika situationer. Man vill veta varför en människa agerar som han/hon gör eller varför en händelse inträffar samtidigt som man vill veta hur det hänt¹⁷.

Under 1950-talet var det centrala arbetet inom perceptionspsykologin att studera vad människor tänkte om och hur de uppfattade varandra. I ett försök att kartlägga hur fort människor bildade sig uppfattningar om andra människor, vad de baserade uppfattningarna på samt hur mycket dessa påverkades av individens egna behov, önskningar osv. utvecklades teorin om attributioner. Forskningen fokuserades på människors egna tolkningar om varför händelser och beteenden i omgivningen inträffar.¹⁸

Fritz Heider var den ledande teoretikern inom attributionsteorin. 1958 kom han med sina teorier som lade grunden för utvecklingen av attributionsteorin. Han intresserade sig för hur människor dagligen, omedvetet, funderar på vad som orsakar vad.¹⁹ Heider menade att när människan som informationsmottagare måste förstå och tolka verkligheten är den största uppgiften att finna de bakomliggande orsakerna till det som individen ser hända i omgivningen. Socialpsykologins uppgift blev därmed att söka efter mönster och förklaringar till hur människor förklarar socialt beteende.²⁰ Enligt Heider finns det två starka behov hos människan. Det första innebär individens behov av att kunna se världen i ett begripligt sammanhang och det andra är behovet av att kunna kontrollera omgivningen. Människan strävar således efter att förutspå hur andra människor kommer att bete sig.²¹ Heider delade in attributioner i två olika kategorier, interna attributioner och externa attributioner. Interna attributioner inne-

¹⁶ Jansson, T. och Rönnbäck, B., 1995, *Askersundsfallet. Förföljande strategier i ett LVU-ärende*: hela rapporten.

¹⁷ Sears, D. m.fl., 1988, *Socialpsychology*: s. 103.

¹⁸ Antaki, C. och Brewin, C., 1982, *Attribution and Psychological Change*: s. 5f.

¹⁹ Albrecht, S. L. m.fl., 1980, *Socialpsychology*: s. 263f.

²⁰ Antaki, C. och Brewin, C., a.a: s. 6f.

²¹ Sears, D. m.fl., a.a: s. 104f.

bär alla orsaker som är personliga inre processer såsom humör, drömmar, attityder, personlighetsdrag m.m. Externa attributioner innebär alla orsaker som är externa för personen såsom pengar, grupptryck, vädret, utomstående förväntningar på den egna personen från andra m.m. Vid en händelse och/eller beteende attribuerar människor dess orsak på antingen interna eller externa faktorer. Denna information kan senare användas för att förutse framtida beteenden för personer eller personer i situationer. Teorin om att varje individ söker efter förklaringar till andra människors beteende döpte Heider till naiv psykologi och denna åsyftar varje enskild människas teori om mänskligt beteende.²²

2.3 Attributionsteori

Efter Heiders grundteori gällande attributioner tillkom under åtskilliga år olika komplement och modifieringar till denna. Många forskare och perceptionsteoretiker har sökt efter diverse förklaringar till attributionsteorin. De teorier som idag finns dokumenterade om hur attributionsprocessen går till och varför den är så viktig är omfattande.

Harold Kelley undersökte hur människor skapar sina attributioner samt vilka ledtrådar som är avgörande för huruvida människor attribuerar internt eller externt. Kelley menade att man lagrar information om människor, beteenden, agerande etc. Utifrån den tidigare informationen attribuerar man i en ny situation och kan lättare avgöra om det är interna eller externa orsaker till beteendet. När människan attribuerar använder han/hon sig av information om en människas val eller handlande för att dra slutsatser om hennes personliga egenskaper/känslor.²³ Människor tenderar att söka associationer mellan en särskild effekt och en bestämd händelse. Förutsättningen för associationen blir att effekten alltid förekommer i samband med den antagna orsaken och när orsaken uteblir så gör även effekten det. Människor kan använda tidigare information om händelser/situationer för att försöka förklara de beteenden som observeras. Tidigare information leder till att människor försöker förutsäga framtida situationer och/eller beteenden.²⁴

Jones och Nisbett upptäckte i sina undersökningar att det föreligger skillnader i huruvida människor gör interna eller externa attributioner. Det visade sig att sannolikheten att göra interna attributioner ökar när en annan individ är aktör i en händelse där man själv står som observatör. Likaså ökar sannolikheten att göra externa attributioner när man själv är aktör i en händelse. Som inledningsexemplet visar uppstår detta fenomen när människor ska tolka det egna beteendet. Vid tolkning av det egna beteendet är människor oerhört medvetna om de externa faktorer som rådde vid det aktuella tillfället såsom att trappan var hal. När andras beteenden skall tolkas riktas däremot fokus mer på det specifika interna beteendet såsom att han var klumpig, vilket medför att de externa faktorerna omkring själva beteendet förbises.²⁵

Ytterligare en infallsvinkel på människans sätt att attribuera ger Jones och Davies i sin teori som kallas *Correspondent-Inference Attribution Theory*. Correspondence of inference är en förklaring till hur människor kommer fram till att ett givet beteende är orsakat av en sedan länge etablerad egenskap hos någon. Enligt Jones och Davies är attributionsprocessens huvudsyfte att identifiera de effekter som är unika för ett specifikt beteende och/eller

²² Ibid: s. 105f.

²³ Antaki, C. och Brewin, C., a.a: s. 8f.

²⁴ Sears, D. m.fl., a.a: s. 106ff.

²⁵ Antaki, C. och Brewin, C., a.a: s. 9.

handlande, samt att mäta effektens grad av önskvärdhet. Detta innebär att Correspondence of Inference infaller när ett specifikt beteende hos en individ orsakar en önskvärd effekt.²⁶

Shaver kombinerade Heiders, Jones och Davies samt Kelleys inriktningar till en sammanhängande attributionsteori. Sin attributionsteori baserade han på tre stycken antaganden. Det första antagandet är att inget beteende är slumpmässigt vilket leder till att det kan fastställas och förutspås. Shavers andra antagande är att det i den mänskliga naturen finns ett behov av att förklara, förstå och förutspå andra människors beteende och/eller handlande. Det tredje påståendet som Shaver grundade sin teori på var att det beteende som går att observera också är sådant att det tillåter slutsatser om bakomliggande orsaker såsom personlighetsdrag. Information om handlingar medför ofta indikationer om avsikter. Det kan vara svårt att som observatör utläsa avsikter i någons beteende såvida de inte är verbalt uttryckta.²⁷

Attributionsteorin har förutom de attributionsteoretiska modeller utvecklade av Kelley, Jones och Davies med flera även en behavioristisk gren. En ledande teoretiker på det området är Bernard Weiner. De förstnämnda teoretikerna utgår ifrån att försöka förklara hur människor attribuerar. Behavioristerna koncentrerar sig istället på att kartlägga de beteende- och känslomässiga konsekvenser attributionerna har på de människor som gör dem och därmed också tror på dem.²⁸ Precis som tidigare teoretiker utgår Weiner från Heiders teorier. Weiner presenterar en modell för hur människor försöker förstå egna och andras framgångar respektive motgångar. En persons motivation för något är beroende av hur väl denne har lyckats med liknande saker tidigare samt hur han attribuerar sin framgång. Modellen är uppdelad i tre dimensioner som är oberoende av varandra. Den första är *locus of causality*. Det centrala i orsakstillskrivning är huruvida individer gör en intern eller extern attribution till en särskild händelse och/eller beteende. Exempelvis någon bjuder ut en vän men han avböjer. Orsaken till det kan vara brist på intresse, huvudvärk men även att han är upptagen på annat håll. Den andra dimensionen kallas *stability* och gäller ifall orsaken till beteendet är permanent eller föränderligt. Externa orsaker är i regel permanenta men kan även vara föränderliga såsom vädret. Interna orsaker är oftast föränderliga. Exempelvis nästa gång vännen blir utbjuden kan huvudvärken vara borta och därmed är orsaken till det tidigare beteendet förändrad. Den tredje dimensionen kallas *controllability*. Den innebär i vilken utsträckning en individ kan påverka och förändra det som orsakar ett beteende. Exempelvis kan individen ta en huvudvärkstablett och därmed tacka ja till inbjudan.²⁹ Denna modell ger attributionsprocessen tre dimensioner som kan anses vara de mest använda när människor försöker förstå resultat av beteenden och/eller händelser³⁰.

Det har visat sig att människors sätt att bestraffa eller belöna beteenden eller prestationer är starkt kopplat till dimensionen *locus of causality*. Sannolikheten att en prestation belönas ökar när människor tror att framgången beror på interna faktorer såsom hårt arbete. Om människor tror att framgången beror på en extern faktor såsom ett kärleksförhållande med chefen tenderar graden av belöning att minska. Detsamma inträffar vid bestraffning. Graden av bestraffning ökar när beteendet eller misslyckandet tillskrivs interna orsaker såsom slöhet. Tillskrivs externa faktorer minskar graden av bestraffning. Liknande mönster gäller för dimensionen *controllability*. Exempelvis om en individs framgång attribueras en okontrollerbar orsak kommer det sannolikt att betraktas som tur. Förväntningar om upprepat beteende i framtiden

²⁶ Albrecht, S.L. m.fl., a.a: s. 264f.

²⁷ Ibid: s. 266f.

²⁸ Antaki, C. och Brewin, C., a.a: s. 16ff.

²⁹ Deaux, K. m.fl., 1993, *Socialpsychology in the '90s*: s. 109f.

³⁰ Sears, D. m.fl., a.a: s. 106.

kommer därmed utbli. Utifrån dimensionen *stability* skapar människor prognoser för framtida beteenden och/eller händelser.³¹ Dessa tre dimensioner ökar förståelsen för hur människor attribuerar sina framgångar respektive motgångar. Det är möjligt att förutspå hur attributionerna kommer att påverka människornas framtida handlande³². Julian Rotter presenterade ytterligare en dimension som tillsammans med de andra påverkar människors attributioner. Den kallas *locus of control*. Enligt locus of control tenderar människor att tro att de faktorer som kontrollerar händelser i deras liv främst antingen är interna eller externa. Människor som tror på externa orsaker tror inte på den egna förmågan att påverka händelser. De som tror på interna orsaker tror därmed på den egna förmågan att påverka händelser.³³

2.3.1 Fundamentala attributionsfelet

När människor tillskriver händelser och/eller andras beteenden orsaker tenderar de i regel att lägga allt för stor vikt vid interna faktorer och underskatta de externa faktorerna i situationen. Generellt tenderar människor att tolka egna beteenden och/eller ageranden utifrån situationen (externt) och tillskriva den orsaken till det egna beteendet. Andras beteenden tolkas som orsakade av personliga egenskaper (internt). Detta är det fundamentala attributionsfelet som människor gör.³⁴

3. METOD

Vi har valt kvalitativ metod med inslag av kvantitativ hantering. Uppsatsen baseras på textanalys av sociala utredningar. Textanalysen kan delas upp i 2 huvudsakliga grupper - helhetsanalys och delanalys. I helhetsanalysen ser undersökaren till textens helhet. Delanalysen utgår från att analys texten kan delas upp i olika analysbegrepp som i sin tur kan kategoriseras.³⁵ I delanalysen kommer de olika enheterna att vara attributioner som kan grupperas i kategorier.

3.1 Urval

Materialet som använts är strategiskt valda utdrag på tre till fem sidor från fyra sociala utredningar vilka samtliga berör omhändertagande av barn. Utredningarna hade genom tidigare studier bedömts som förföljande. Alla utredningarna genomlästes i sin helhet och aidentifierades. Aktörerna gavs fingerade namn. För att anpassa urvalet till uppsatsens syfte undersöktes koncentrationen av attributioner i utredningarnas olika avsnitt. Studien är explorativ och därför gjordes ett strategiskt urval riktat mot avsnitt där attributionerna (oavsett karaktär) var högfrekventa. Överlag var spridningen av attributioner jämn över utredningstexterna.

³¹ Deaux, K. m.fl., a.a: s. 109f.

³² Antaki, C. och Brewin, C., a.a: s. 14f.

³³ Deaux, K. m.fl., a.a: s. 213f.

³⁴ Rogers, R. S. m.fl., 1995, *Socialpsychology*: s. 138.

³⁵ Holme, I. M. och Solvang, B. K., 1991, *Forskningsmetodik*: s. 119ff.

3.2 Arbetets tre faser

Undersökningen har delats in i tre faser; klassificering, mönster och teoretisering. Första fasen ingår i delanalysen där intentionen varit att beskriva och namnge de attributioner som observerats. Med utgångspunkt från beskrivningar och namn på attributioner har vi klassificerat det observerade. De valda utdragen kategoriserades först enskilt av författarna för att sedan jämföras med varandra och korrigeras. Varje utdrag och attributionsanalys har granskats och genomarbetats tre-fyra gånger. Andra fasen ingår i delanalysen i vilken vi har ordnat attributioner i sina respektive kategorier så att eventuella mönster tydliggörs. De mönster som studerats är likheter och skillnader i attributioner samt på vilka attributionen görs och vem som attribuerar. Tredje fasen i undersökningen är helhetsanalysen. Där görs en komparativ analys för att formulera påståenden utifrån första och andra fasen.

3.3 Fördelar med metoden

Textanalys gynnas om fler än en person analyserar texten, även kallat forskartriangulering. Genom att använda triangulering ökar tillförlitligheten i analysen och därmed de slutsatser som dras.³⁶ I uppsatsen har vi varit två som tolkar och bedömer materialet vilket ökar tillförlitligheten och minskar subjektivitetsgraden. Fördelen att arbeta med utredningsmaterial är att det i stort sett är tillgängligt för alla och därmed har det inte varit svårt att hitta material till uppsatsen. Genom metodvalet kan texten tolkas utifrån vad som är attraktivt för problemområdet³⁷.

3.4 Nackdelar med metoden

En svårighet har varit att arbeta fram en relevant indelning av och lämpliga namn för analysbegreppen. Eftersom uppsatsen till stor del baseras på våra tolkningar är det sannolikt att delresultaten skulle skifta något om samma undersökning gjordes av andra författare även om helheten skulle vara densamma. Undersökare ovana vid sociala utredningar kan få svårt att känna igen språkliga uttryck som används i utredningar³⁸. För att ge läsaren en möjlighet att följa resonemanget i uppsatsen exemplifieras attributionerna vid flera tillfällen.

3.5 Konstruktion av analysbegrepp

I syfte att möjliggöra en mer ingående analys av attributioner i sociala utredningar konstruerades 18 stycken analysbegrepp utifrån tidigare attributionsteori, materialets karaktär och teoretiska överväganden. En attribution definieras i denna studie som tillskrivning av beteenden/egenskaper till personer och/eller tillskrivning av orsaker till situationer/ händelser. Samtliga exempel är tagna ur det empiriska materialet.

³⁶ Kjaer Jensen, M., 1995, *Kvalitativa metoder för samhälls- och beteendevetare*: s. 103.

³⁷ Repstad, P., 1993, *Närhet och distans. Kvalitativa metoder i samhällsvetenskap*: s. 87ff.

³⁸ Winter, J., 1982, *Problemformulering, undersökning och rapport*: s. 40.

Dold och uttalad attribution

I uppsatsen återges möjliga tolkningar utifrån utredningarnas text. Attributioner finns i texten i form av uttalade eller dolda. När utredaren tydligt gör attributioner i texten kallar vi det för *uttalad* attribution. T.ex. ”när modern slagit flickan uppstod ett blåmärke”. När utredaren inte direkt attribuerar utan med hjälp av textens formulering ger läsaren möjlighet att själv attribuera kallar vi det för *dold* attribution. T.ex. ”när barnet kom till familjehemmet försvann rodnaden i underlivet”. Möjlig attribution är att tidigare situation orsakat rodnaden och att den eventuellt varit av sexuell karaktär.

Positiv eller negativ attribution

Attributioner kan innehålla positiv eller negativ information. När det i utredningstexten finns möjlighet till att en attribution tolkas för eller mot någon eller något kallar vi det för *positiv* eller *negativ* attribution. T.ex. ”modern är våldsam”. Detta är en negativ egenskapsattribution på modern.

Processattribution [enbart uttalad]

Definition: *Tillskrivning av beteenden och händelser/skeenden till en eller flera aktörer.*
T.ex. ”modern har ringt” eller ”Oskar säger”. Utredningsmaterialet innehåller påståenden om processer och skeenden.

Kausalattribution [uttalad eller dold]

Definition: *En orsak anges till fenomen/handling/beteende/händelse/situation.*
T.ex. ”Stina håller Hugo hemma från skolan”. Stina anges vara orsaken till att Hugo inte är i skolan.

Historikattribution [uttalad eller dold och positiv eller negativ]

Definition: *Tidigare händelse/situation tillskrivs egenskaper/tillstånd.*
T.ex. ”Bakgrunden var en gammal sophämtningsavgift från 1988 som Stina av princip vägrat att betala”.

Situationsattribution [uttalad eller dold och positiv eller negativ]

Definition: *En person tillskrivs en nutida händelse/situation.*
T.ex. ”Karin befinner sig i en omänsklig situation”.

Prognosattribution [uttalad eller dold]

Definition: *En framtida händelse/situation tillskrivs egenskaper/tillstånd.*
T.ex. ”Martin anser sig ej orka med sin mor om hon inte ändrar sig”.

Egenskapsattribution [uttalad eller dold och positiv eller negativ]

Definition: *Egenskaper tillskrivs någon/något eller så tillskrivs frånvaro av egenskaper.*

T.ex. "Malin är en envis tjej".

Åtgärdsattribution [uttalad eller dold]

Definition: *Någon eller något tillskrivs egenskaper genom att åtgärd anges.*

T.ex. "Helena har fortsatt att träffa Karin, första gången efter skadetillfället med polisbevakning". Beträktaren kan tillskriva egenskaper på berörda individer utifrån myndigheters ingripanden/insatser.

Relationsattribution [uttalad eller dold och positiv eller negativ]

Definition: *Relationer mellan aktörer tillskrivs egenskaper.*

T.ex. "Förhållandet mellan Helena och Karin är spänt och onaturligt".

Tidsföljdsattribution [enbart uttalad]

Definition: *Ett tidssamband med något tillskrivs beteenden/händelser/egenskaper.*

T.ex. "efter julumgänget med modern har Martin ånyo mått mycket dåligt".

Intentionsattribution [uttalad eller dold]

Definition: *En aktör tillskrivs en avsikt.*

T.ex. "Per beskriver utförligt vad han vill göra för barnen".

Effektattribution [enbart uttalad]

Definition: *Vid ett fenomen/beteende, en händelse/handling anges en efterföljande effekt.*

T.ex. "effekten av samtalet gör att Martin mår mycket dåligt".

Effektattributionen anger en effekt medan kausalattributionen anger en orsak.

Stegring av attributioner

Definition: *Säkerheten, preciseringen i texten ökas genom omskrivning och repetition av en attribution.*

T.ex. 1. "blåmärket kunde härröra sig från en vuxens hand" 2. "det stod helt klart att Helena kunnat tillfoga Karin skadan" 3. "efter skadetillfället".

Dubbel-, trippel- och kvadrupelattribution

Definition: *När en tillskrivning förstärks, utan stegring, genom upprepning och/eller användandet av synonymer.*

T.ex. "förvirrad, frustrerad och känslomässigt störd" eller "hindrar, hindrar och hindrar"

Citattribution

Definition: *Citat med eller utan citationstecken tillskrivs någon aktör.*

T.ex. Genom citat ”mamma kommer att bli jättearg” diskrediteras modern.

Citaten i sig ger inte upphov till andra attributioner.

Intensitetsmarkör

Definition: *Tillskrivning av intensitet eller frekvens.*

T.ex. ”mycket” eller ”mer och mer”

Osäkerhetsmarkör

Definition: *Tillskrivning av osäkerhet.*

T.ex. ”sannolikt” eller ”tror”

4. RESULTAT

I resultatredovisningen sker först en individuell analys av utredningarna därefter följer en komparativ analys. Alla exempel i resultatet är tagna ur utredningarna och skrivs inom klammer []. Den individuella analysen inleds med en fallbeskrivning och därefter redovisas de attributionsmönster som framkommit inom varje analysbegrepp för respektive utredning. Ett representativt urval för de mönster som framkommit har gjorts och därför exemplifieras eller tydliggörs inte alla attributioner. Efter redovisning av respektive analysbegrepp följer en kontextuell bedömning av utredningen. Fullständig och aidentifierad utredningstext med attributionsanalys återfinns i bilaga 1-4. Under redovisade analysbegrepp kan det återfinnas en eller flera attributioner vilka är numrerade. Samtliga attributioner i uppsatsen redovisas i en frekvenstabell i bilaga 5.

4.1 Individuell analys utredning nr 1

Fallbeskrivning

Familjens sammansättning är mor [Helena] och dotter [Karin] samt moderns fästman [Karl]. Utredningen gäller ytterligare begränsning av umgänge mellan Helena och Karin. Karin är vid utredningstillfället omhändertagen enligt LVU och vistas i familjehem. Helenas umgänge med Karin är begränsat till tre timmar per vecka och Karl får inte träffa Karin. Utredarens förslag till beslut är att Helena ska få träffa Karin i familjehemmet en gång varannan månad.

Processattribution

Tabell 1. *Total frekvens för processattributioner fördelade över aktörer.*

Karin:	27	Doktorn:	2
Helena:	14	Helena/Karin:	2
Socialtjänst/utredare:	7	Barnpsykiater:	1
Familjehemmet:	5	Länsrätten:	1
		Total frekvens:	60

I processer med Karin som aktör medför 21 stycken negativ attribution på Helena [Frånsett vid Helenas besök och dagen efter fungerar Karin tillfredsställande.]. Två processer med Karin som aktör medför positiv attribution på familjehemmet [Karin har nästan slutat vara rädd]. Hälften av de processer med Helena som aktör medför negativ attribution på henne själv [Helenas täta besök gör det även synnerligen svårt för Karin att knyta an]. I fem processer med Helena som aktör följer positiv attribution på henne själv [Helena har följt överenskomsten vad gäller tider för umgängestillfällen]. Av resterande 18 processer, blandade aktörer, medför 16 stycken negativ attribution på Helena [Efter denna händelse fattade utredaren beslut om umgängesförbud eftersom det stod helt klart att Helena trots ständig bevakning kunnat tillfoga Karin skadan på armen.].

Processattributioner är inte fristående utan åtföljs alltid av en eller flera andra attributioner [Helenas täta besök gör det även synnerligen svårt för Karin att knyta an.]. Process: Helena gör det svårt. Kausalattribution: Helena tillskrivs orsaken till att Karin har svårt att knyta an. Kausal- och egenskapsattributioner är högfrekventa. En processattribution med Helena som aktör där negativt beteende attribueras på henne själv lyder; Helena saboterar medvetet familjehemmets arbete. Sabotaget som åsytas är att Helena talar om för Karin att hon är mamma och Gun inte är det. Det mönster som framkommer är att i 46 av 60 processer medföljer negativ attribution på Helena och/eller attributioner som skapar en negativ bild av henne. Helena konstrueras i texten som den onda modern.

Kausalattribution

Antalet kausalattributioner i utredningen är 30 stycken, 21 uttalade och nio dolda. Uttalat attribueras Helena orsaker i 18 stycken varav 16 stycken medför negativa konsekvenser för Karin och två stycken negativa konsekvenser för familjehemmet [Enligt makarna Gun och Kjell har Helenas besök skapat oro i hela familjen och främst hos Karin]. Konsekvensen av Helenas agerande blir oro hos Karin och familjen. I samtliga dolda attribueras Helena orsaken genom att antingen ha tillfogat Karin skador eller ha orsakat negativt beteende hos Karin.

Helena attribueras orsaken till negativ konsekvens och/eller beteende hos Karin och/eller familjehemmet i 27 av 30 attributioner. Indirekt tillskrivs Helena orsaken i en attribution [Det bör uppmärksammas att Karins irritation i underlivet fanns kvar under Bryggantiden, då Karin ej träffat Karl på länge och endast var med Helena på natten. Irritationen har upphört sedan Karin kom till familjehemmet.]. Helena konstrueras i texten som den onda modern.

Historikattribution

Utredningen har fyra stycken historikattributioner, tre uttalade och en dold. Samtliga är negativa och berör Karins tidigare situation samt vad hon utsatts för tidigare [Karin har av någon eller några tillfogats allvarliga även livshotande skador.].

Alla attributioner anger indirekt modern som orsak till Karins tidigare situation. Det saknas positiva historikattributioner. Helena konstrueras i texten som den onda modern.

Situationsattribution

I utredningen finns tre stycken situationsattributioner, två uttalade och en dold. Av de uttalade berör en Karins situation och den andra situationen mellan Helena och Gun. [Handläggaren har blivit mer och mer klar över vilken omänsklig situation Karin befinner sig i.]. Familjehemmet tillskrivs en utsatt situation i den dolda attributionen.

Samtliga situationsattributioner är negativa och orsakade av Helena. Det saknas positiva situationsattributioner. Karins nuvarande situation, som skulle kunna vara positiv och fungerande, saboteras av Helena. Helena konstrueras i texten som den onda modern.

Prognosattribution

I utredningen finns tio stycken prognosattributioner, alla är uttalade. Karin förutspås i sju attributioner få en bättre hälsa/framtid om hon är avskild från Helena [För att undvika ytterligare skador har hon omhändertagits och placerats i familjehem.]. Helena tillskrivs i två attributioner ha problem vilka måste bearbetas innan hon får träffa Karin. Helenas beteende förutspås i en attribution [Helena initierar lek när hon är uppspelt.].

Samtliga prognoser är uttalade och berör Helena. Nio av tio attributioner poängterar Helenas negativa inverkan på Karin och rekommenderar begränsat umgänge. Helena konstrueras i texten som den onda modern.

Egenskapsattribution

Tabell 2. *Fördelning av egenskapsattributioner över aktörer.*

	Positiv		Negativ	
Uttalade	Familjehemmet	1	Karin	12
	Karin	1	Helena	5
Dolda	Familjehemmet	4	Karin	2
	Socialtjänst	3	Helena	2
	Helena	2	Socialtjänst	1
	Barnpsyk	1		
	Frekvens	12	Frekvens	22

Karin eller hennes skador tillskrivs i 13 attributioner negativa egenskaper orsakade av Helena [Karin utvecklas inte positivt.] [Hon har tillfogats allvarliga och livshotande skador.]. De negativa egenskapsattributioner på Helena är sju stycken. De positiva attributionerna på familjehemmet är fem stycken [Familjehemmet ger trygghet och kärlek samt skydd för ytterligare skador.]. Helena tillskrivs positiva egenskaper i två attributioner. I utredningen finns två egenskapsattributioner på Karins känslor gentemot Helena, en positiv och en negativ. Den positiva känslan beskrivs i singularis medan de negativa känslorna beskrivs i pluralis [Helena fick på nytt möjligheten att träffa Karin vilket innebär dels den sköna känslan av att träffa sin mamma, dels de svåra känslor hon får i kontakten med modern, rädslan att bli slagen, bränd, nypt och som hon själv säger tagen hårt om halsen.]. Det finns inga negativa egenskapsattributioner på familjehemmet.

Helena är aktör eller orsak i 20 av 22 negativa egenskapsattribuotioner. Positiva attribuotioner på familjehemmet åtföljs av negativ attribuotion på Helena [Familjehemmet ger trygghet och kärlek samt skydd för ytterligare skador.]. Helena attribuieras orsaken till skadorna. Helena konstruieras i texten som den onda modern.

Åtgärdsattribuotion

I utredningen finns fyra stycken åtgärdsattribuotioner, en uttalad och tre dolda. Helena tillskrivs negativa egenskaper i tre stycken [Genom åtgärden polisbevakning tillskrivs Helena egenskapen våldsam][Genom åtgärden tolk tillskrivs Helena och Karin språksvårigheter i en attribuotion.].

Samtliga åtgärdsattribuotioner berör Helena varav tre tillskriver henne egenskaper/avsikter som påverkar Karin negativt [Genom åtgärd umgängesförbud tillskrivs Helena ha för avsikt att skada Karin.] Helena konstruieras i texten som den onda modern.

Relationsattribuotion

I utredningen finns elva stycken relationsattribuotioner. Av dessa är sju stycken uttalade och negativa, fyra stycken dolda varav två positiva och två negativa. Karins och Helenas relation tillskrivs negativa egenskaper i sju attribuotioner, fem uttalade och två dolda [Förhållandet mellan Helena och Karin är spänt och onaturligt.]. Samtliga positiva attribuotioner berör relationen mellan familjehemmet och Karin [Familjehemmet har nästan fått Karins rädsla att upphöra.].

Samtliga negativa relationsattribuotioner berör Helena och hennes relation till Karin eller Gun. Det saknas uttalade och positiva relationsattribuotioner. Det finns inga positiva relationsattribuotioner med Helena som aktör. Helena konstruieras i texten som att enbart ha negativa relationer.

Tidsföljdsattribuotion

I utredningen finns åtta stycken tidsföljdsattribuotioner varav en beskriver neutral handling och tidsföljd [Efter att Helena ropade Karin tillbaka sprang Karin flera gånger i hennes famn.]. Tidsföljdsattribuotionerna åtföljs i sju fall av negativ attribuotion på Helena [Efter skadetillfället har Helena fortsatt träffa Karin med polisbevakning.]. Av dessa sju beskriver tre hur Karin påverkats negativt av hennes och Helenas sammanträffande [Efter Helenas besök upptäcktes blåmärket.].

Samtliga attribuotioner berör Helena. Helena konstruieras i texten som den onda modern.

Intentionsattribuotion

I utredningen finns åtta intentionsattribuotioner, tre uttalade och fem dolda. Helena tillskrivs sju stycken intentionsattribuotioner. Av dessa berör sex stycken Helenas avsikter att skada Karin och en Helenas avsikter mot familjehemmet [Slagen är ej alltid i uppfostrande syfte utan ibland planerade handlingar i syfte att skada.][Under dessa besök saboterade Helena medvetet familjehemmets arbete.]. Genom en intentionsattribuotion på Karin tillskrivs relationen mellan Karin och Helena negativa egenskaper [Dockorna Karin fått av Helena har hon gömt i sin garderob. Hon leker inte med dem och visar dem inte.].

Sju av åtta intentionsattributioner tillskriver Helena negativa avsikter. I en attribution tillskrivs Helena indirekt ha ett negativt förhållande till Karin. Det finns inga intentionsattributioner som tillskrivs familjehemmet. Helena konstrueras i texten som den onda modern.

Effektattribution

I utredningen finns tre effektattributioner. Av dessa berör två stycken Helenas negativa påverkan på Karin och familjehemmet [Effekten av Helenas besök anges som orsak till oron i familjehemmet.]. Karins utveckling beskrivs i en attribution [Effekten av att Karin utvecklas positivt gör att hon blir en välfungerande människa.].

För att Karin ska kunna utvecklas krävs Helenas frånvaro annars uteblir chansen till en positiv utveckling [Helenas täta besök gör det även synnerligen svårt för Karin att knyta an till Gun och Kjell som sina föräldrar. Detta att knyta an till nya föräldrar är nödvändigt för att Karin ska ha en chans att utvecklas positivt, att själv bli en välfungerande vuxen människa.]. Samtliga effektattributioner medför negativ attribution på Helena. Hon konstrueras i texten som den onda modern.

Stegring av attributioner

Tabell 3. *Fördelning av attributioner över antalet steg.*

2-steg	2	4-steg	1
3-steg	1	7-steg	1
Total frekvens			5

Samtliga stegringar är upprepningar/omskrivningar för att öka säkerheten av Helenas negativa beteende eller negativa inverkan på Karins beteende/hälsa [1. Blåmärket kunde härröra sig från en vuxens hand. 2. Det stod helt klart att Helena kunnat tillfoga Karin skadan. 3. Helena har fortsatt träffat Karin, första gången efter skadetillfället med polisbevakning.]. Mot slutet är beteendet fastställt. Helena konstrueras i texten som den onda modern.

Dubbel-, trippel- och kvadrupelattribution

I utredningen finns fyra stycken dubbelattributioner, två trippelattributioner samt två kvadrupelattributioner. Förhållandet mellan Helena och Karin tillskrivs/förstärks med negativa egenskaper i tre dubbelattributioner [Skräck och skador.]. Karaktären av Karins skador orsakade av Helena förstärks i en dubbelattribution. Familjehemmets positiva egenskaper beskrivs i en trippelattribution [Trygghet, kärlek och skydd.]. Den andra trippelattributionen är en förstärkning av Helenas negativa egenskaper. Kvadrupelattributionerna beskriver karaktären på skadorna Helena tillfogat Karin [Skadorna är såväl slag, strupgrepp, brännskador och nypskador.].

Av åtta är sju attributioner förstärkning av negativa beteende/egenskaper hos Helena eller hennes förhållande till Karin. Den positiva trippelattributionen på familjehemmet åtföljs av negativ attribution på Helena [Karin behöver trygghet, kärlek och skydd av familjehemmet mot ytterligare skador orsakade av modern.]. Som tidigare nämnt, se egenskapsattribution, beskrivs Karins sköna känsla i singularis och de svåra känslor i pluralis. De svåra känslorna åtföljs av en kvadrupelattribution som förstärker den negativa karaktären på de svåra känslor.

lorna [Rädslan att bli slagen, bränd, nypt och som hon själv säger tagen hårt om halsen.]. Genom att förstärka de negativa egenskaperna konstrueras Helena i texten som den onda modern.

Citattribution

I utredningen finns en citattribution. Genom citat uppfostrande förstärks Helenas negativa intentioner mot Karin [Slagen är ej alltid i ”uppfostrande” syfte utan ibland planerade handlingar i syfte att skada.].

Intensitetsmarkör

Tabell 4. *Fördelning av återkommande intensitetsmarkörer.*

MYCKET	4 gånger	VID ETT TILLFÄLLE	2 gånger.
TÄTA	4 gånger.	HÅRT	2 gånger.
ÄVEN	3 gånger.	SVÅR	2 gånger.
STOR	3 gånger	Övriga intensitetsmarkörer	1 gång
Total frekvens			42

I utredningen används synonymer vilket gör att flera intensitetsmarkörer endast återkommer en gång [mer och mer, mest av allt och hela tiden]. De intensitetsmarkörer som återkommer mer än en gång gör det ibland i kombination med andra intensitetsmarkörer [Mycket stor och mycket ofta.].

Alla utom en är negativa intensifieringar av Helenas beteende och/eller dess konsekvenser för Karin [Karin har även tillfogats skador.]. När Karin upplever en positiv känsla beskrivs den i singularis. När hon upplever negativa känslor beskrivs de i pluralis. Karins negativa beteende/hälsa intensifieras när Helena påstås ha orsakat det [Stort blåmärke och omänsklig situation.]. Intensitetsmarkörer används för att förstärka konstruktionen av Helena som den onda modern.

Osäkerhetsmarkör

I utredningen finns sex stycken osäkerhetsmarkörer. I fem stycken sker tillskrivning av osäkerhet huruvida Helena har orsakat Karin skador/utnyttjat sexuellt [Hon har, detta kan idag sägas med stor sannolikhet, tillfogats skador av sin mamma Helena.]. Osäkerhet anges om Helena ska få träffa Karin eller inte [Bedömningen är att Helenas besök hos Karin bör vara ytterst sporadiska, möjligen en gång varannan månad.].

Samtliga är markerad osäkerhet som berör Helena. Graden av osäkerhet i Helenas beteende/agerande är inte stor, fem stycken jämfört med 41 stycken negativa intensifieringar av Helenas beteende/agerande. Genom att intensifiera en osäkerhetsmarkör minskar osäkerheten [Se ovan. ...stor sannolikhet...]. Formuleringen gör att beteendet blir mer säkert. Bristen av osäkerhetsmarkörer gör att Helena i texten konstrueras som den onda modern.

Kontextuell bedömning

Relevansen av viss information som utredaren presenterar kan ifrågasättas. Delar av utredningen beskriver triviala händelser som inte kan avgöra Helenas möjlighet att fungera som mor [Helena har med sig presenter till Karin.]. Sammanhang som informationen presenteras i tenderar att medföra dolda negativa attributioner på modern. En till synes trivial händelse, upptäckten av ett stort blåmärke, beskrivs i utredningen. Händelsen förstoras upp, upprepas och säkerställs. Blåmärkets storlek definieras inte, hur stort är stort? Upptäckten av blåmärket skedde efter Helenas besök, tidsangivelser saknas, och därmed tillskrivs hon orsaken. Stegring av attributionen används för att fastställa att Helena medvetet tillfogat Karin blåmärket och att det inte varit en händelse under deras lek eller tillkomst på annat sätt.

I utredningen saknas källanvisningar. Texten formuleras på ett sätt som styr läsaren att attribuera i enlighet med utredarens åsikter [Frånsett vid Helenas besök och dagen efter fungerar Karin tillfredsställande.]. Det föreligger otydligheter huruvida utredaren refererar någon eller själv konstaterar, i vems ögon fungerar inte Karin tillfredsställande? Genom textformulering attribueras Helena negativt såsom att hon inte är bra för Karin eftersom hon inte fungerar tillfredsställande. Det torde vara naturligt att Karin saknar sin mor.

Utredaren använder irrelevanta förstärkningar och värdeladdade ord [omänsklig och skräckslagen]. Förstärkningarna används för att intensifiera negativa egenskapsattributioner och kausalattributioner på Helena. I Helenas egenskapsattributioner beskrivs utförligt att hon har behov och egna problem. Utredaren skriver inte vem som gör bedömningen och preciserar inte vilka problemen är. Genomgående i utredningen karaktäriseras Helena som en otillräcklig och avsiktligt ond mor som ej ska ta hand om sitt barn.

4.2 Individuell analys utredning nr 2

Fallbeskrivning

Familjens sammansättning är mor [Katrין] och son [Martin] samt två syskon och far [Syskon och far nämns inte i utredningen.]. Utredningen gäller umgänge mellan Martin och Katrin. Martin är vid utredningstillfället omhändertagen enligt LVU och vistas i familjehem. Martin har epilepsi. Katrins umgänge med Martin måste ske tillsammans med annan vuxen. Utredarens förslag till beslut är att det ska upprättas umganges och kontaktförbud mellan Katrin och Martin.

Processattribution

Tabell 5. Total frekvens för processattributioner fördelade över aktörer.

Martin:	21	Tomas, kontaktman:	2
Modern:	18	Statsjurist:	1
God man:	6	Familjehemmet:	1
Socialtjänsten/utredaren:	3		
Total frekvens:			52

I processer med Martin som aktör medför 17 stycken negativ attribution på modern [Martin önskar få hjälp med att få sin mor att ändra sig.]. Två processer med Martin som aktör medför

positiv attribution på modern [Martin skriver till modern]. I de processer med modern som aktör medför 14 av 18 stycken negativa attributioner på henne genom hennes eget agerande [Modern hindrar Martin]. I de resterande fyra processerna tillskrivs modern positiva egenskaper genom sitt agerande [Modern har ringt - hon bryr sig om Martin]. Av återstående 15 processer, blandade aktörer, medför tio stycken negativ attribution på modern [Tomas anser att modern är påträngande och psykiskt arbetsam.].

Processattributioner är inte fristående utan åtföljs alltid av andra attributioner [Martin har ånyo mått mycket dåligt.]. Process: Martin har mått. Egenskapsattribution: Martin tillskrivs egenskapen att må mycket dåligt. Kausal- och egenskapsattributioner är högfrekventa. Det mönster som framkommer är att 41 av 52 processer åtföljs av negativ attribution på modern och/eller attributioner som skapar en negativ bild av henne. Hon konstrueras i texten som den onda modern.

Kausalattribution

Antalet kausalattributioner i utredningen är 30 stycken, 21 uttalade och nio dolda. Uttalat attribueras modern orsaker i 20 stycken attributioner och dolt i åtta stycken. Av dessa är modern orsaken till negativ påverkan hos Martin i 26 stycken [Martin har blivit alltmer pressad av modern.]. Familjehemmet tillskrivs orsaken till positiv påverkan hos Martin i en attribution [Incidenten reddes ut av familjehemmet. Martin mådde bra och hade då inte några kramper.].

Det är endast en attribution som inte åtföljs av negativ attribution på någon. Modern attribueras orsaken till negativ påverkan eller beteende hos Martin/familjehemmet i 28 av 30 attributioner. Modern konstrueras i texten som den onda modern.

Historikattribution

Utredningen har tre historikattributioner, två uttalade och en dolt. Samtliga är negativa och berör oberoende av varandra Martins och moderns tidigare situation [Modern har tidigare utsatts för oförätter.]. I båda attributionerna på Martin är hans tidigare situation orsakad av modern [Martin har mått dåligt tidigare.].

Positiva indikationer från Martins, moderns eller familjehemmets tidigare situation saknas helt. Två av tre historikattributioner medför negativ attribution på modern. Modern konstrueras i texten som den onda modern.

Situationsattribution

I utredningen finns elva stycken situationsattributioner. Antalet uttalade är sju varav en positiv, fyra attributioner är dolda och negativa. Attributionen som är positiv beskriver Martins situation orsakad av familjehemmet [Det finns inget att anmärka mot familjehemmet eller Martins omvårdnad.]. Alla negativa situationsattributioner är orsakade av modern. Martin berörs i sex attributioner, tre berör familjehemmet och en moderns egen situation [Martin orkar inte med moderns mörka livssyn och misstänksamma livsinställning.].

Modern är orsaken till tio av elva negativa situationer för omgivningen. Moderns beteende och handlande har alltid negativa konsekvenser för Martin, familjehemmet och henne själv. Modern konstrueras i texten som den onda modern.

Prognosattribution

Antalet prognosattributioner i utredningen är elva stycken, åtta uttalade och tre dolda. Martin förutspås i tio attributioner få en bättre hälsa/framtid om han är avskild från modern [Om Martin har kontakt med modern krampar han.]. En attribution är en prognos om Martins hälsotillstånd [När Martin mår bra har han inga kramper.].

Prognosen om Martins hälsotillstånd åtföljs av en positiv egenskapsattribution på familjehemmet [Incidenten reddes ut av familjehemmet. Martin mår bra och hade då inga kramper.]. Martin mår bäst när han inte är i kontakt med modern det vill säga han har då inga kramper. Modern konstrueras i texten som den onda modern.

Egenskapsattribution

Tabell 6. *Fördelning av egenskapsattributioner över aktörer.*

	Positiv	Negativ
Uttalade	Familjehemmet 2	Modern 6 Martin 6
	Dolda	Tomas 2 Utredaren 2 Familjehemmet 2 Modern 1
	Frekvens 9	Frekvens 29

Martin tillskrivs i nio attributioner negativa egenskaper orsakade av modern [Martin mår ofta mycket dåligt i samband med sina telefonsamtal med modern.]. De negativa egenskapsattributionerna på modern är 19 stycken [Modern har en påträngande attityd gentemot sonen.]. Av de negativa attributionerna på modern tillskrivs hon i fyra stycken frånvaro av positivt beteende [Modern hade ingen lugnande och tröstande inverkan för Martin.]. De positiva attributionerna på familjehemmet är fem stycken [Familjehemmet är anmärkningsfria.]. Modern tillskrivs positiva egenskaper i en attribution [Modern tillskrivs värna om rättvisa då hon vill att en god man ska utses.].

Det finns inga positiva egenskapsattributioner på Martin. Modern diskrediteras eftersom Martin inte har några positiva egenskaper utan bara negativa vilka är orsakade av modern. Modern är aktör eller orsak i 28 av 29 negativa egenskapsattributioner. Modern konstrueras i texten som den onda modern.

Åtgärdsattribution

Det finns sex åtgärdsattributioner i utredningen, samtliga är dolda. Modern tillskrivs negativa egenskaper i tre stycken [Genom åtgärden maximal uppsikt och kontroll tillskrivs modern egenskapen opålitlig.]. En åtgärd medför positiv attribution på modern samt negativ på familjehemmet [Genom åtgärd rapport till polis tillskrivs modern bry sig om Martin och familjehemmet vara ansvarslösa.].

Modern kan ses som problematisk eftersom det krävs åtgärder för att kontrollera henne och hennes agerande [Genom att införa åtgärder som att bränna inkommen post för att bespara Martin moderns uppdrag tillskrivs modern egenskaper som spionerande.]. Den onda modern måste kontrolleras.

Relationsattribution

Tabell 7. *Fördelning av relationsattributioner över aktörer.*

	Positiva	Negativa
Uttalade	Martin/moder 1	Martin/moder 7
		Moder/omgivning 2
Dolda	Martin/Tomas 2	Martin/moder 11
		Martin/familjehem 1
	Frekvens 3	Frekvens 21

Martin och moderns relation tillskrivs negativa egenskaper i 18 attributioner [Modern utnyttjar Martin i sin relation till honom.]. Ytterligare två attributioner tillskriver moderns relation till omgivningen negativa egenskaper [Tomas anser att modern är påträngande för sin omgivning.]. De positiva relationsattributionerna mellan Martin och Tomas åtföljs av negativa egenskapsattributioner på modern [Martin sökte skydd av Tomas. Modern tillskrivs vara ett hot mot Martin.].

Utredaren stärker den dåliga relationen mellan Martin och modern [de bör inte träffas] genom en positiv attribution på telefonrelationen [de kan ringa varandra]. Det saknas positiva relationsattributioner mellan Martin och familjehemmet. Vilket talar för att familjehemmet egentligen inte är ett bra hem för Martin, detta överskuggas dock av att Martins relation till modern karaktäriseras som negativ. Modern anges som negativ i 22 av 24 relationsattributioner. Negativa relationer konstrueras för den onda modern.

Tidsföljdsattribution

Antalet tidsföljdsattributioner i utredningen är elva stycken varav tre beskriver neutral handling och tidsföljd [Martin önskar fortsättningsvis själv sköta telefonkontakten.]. Tidsföljdsattributionerna åtföljs i sex fall av negativ attribution på modern och beskriver hur Martin påverkas negativt av henne [Efter detta telefonsamtal mellan modern och Martin, seriekrampar Martin en hel natt.]. Martin tillskrivs negativt beteende och frånvaro av negativt beteende i två attributioner som berör samma incident [Efter att incidenten utretts hade Martin inga kramper.].

Då problem är utredda såsom incidenten [Se ovan.], mår Martin bra. Detta ger stöd åt utredarens syfte att modern inte ska träffa Martin eftersom hon påverkar hans beteende/hälsa negativt. Tidsföljdsattributionerna mellan moderns och Martins sammanträffande stärker ytterligare tanken om att Martin inte mår bra av att träffa modern. Modern konstrueras i texten som den onda modern.

Intentionsattribution

I utredningen finns 15 intentionsattributioner, åtta uttalade och sju dolda. Modern tillskrivs tolv stycken intentionsattributioner. Av dessa berör fem stycken hennes avsikt att skada Martin och sex stycken hennes negativa avsikter mot familjehemmet [Om det har gått bra för Martin, han har utvecklats och mått bra, lyckas modern bryta detta.] [Modern har för avsikt att spionera på familjehemmet genom Martin.]. Modern tillskrivs i en attribution ha positiva avsikter för Martin [Modern har för avsikt att skydda Martin genom att rapportera familjehemmet till polisen.]. Det finns en intentionsattribution som tillskriver familjehemmet goda avsikter för Martin [Familjehemmet har för avsikt att bespara Martin från moderns uppdrag.].

De positiva avsikter modern respektive familjehemmet har för Martin medför negativa attributioner på modern. Hon attribueras som problematisk och spionerande. Av intentionsattributionerna medför 13 stycken negativ attribution på modern. Hon konstrueras i texten som den onda modern.

Effektattribution

Antalet effektattributioner i utredningen är sju stycken. Av dessa berör sex stycken moderns negativa påverkan på Martin [Effekten av samtalet med modern gör att Martin mår mycket dåligt och blir orolig.]. I en effektattribution anges moderns önskan och dess konsekvens för socialtjänsten [Effekten av moderns önskan om god man medför att handläggningen/beslutet blir juridiskt komplicerat].

Samtliga effektattributioner medför negativ attribution på modern. Hon konstrueras i texten som den onda modern.

Stegring av attributioner

Tabell 8. *Fördelning av attributioner över antalet steg.*

2-steg:	5	5-steg:	1
3-steg:	1		
Total frekvens			7

Samtliga stegringar är upprepningar/omskrivningar för att öka säkerheten av moderns negativa beteende eller moderns negativa inverkan på Martins beteende/hälsa [1. Martin har blivit alltmer pressad av modern. 2. Martin är för närvarande mycket pressad i sin lojalitet mot modern.].

Modern konstrueras i texten som den onda modern.

Dubbel-, trippel- och kvadrupelattribution

I utredningen finns sju stycken dubbelattributioner, fem trippelattributioner och en kvadrupel-attributioner. Martins negativa beteende/hälsa orsakat av modern beskrivs i fyra trippelattributioner [Förvirrad, frustrerad och känslomässigt störd.]. Martins positiva utveckling beskrivs i en dubbelattribution [Han har utvecklats och mått bra.]. I en av dubbelattributionerna förstärks moderns uteblivna positiva inverkan på Martin [Modern upprörde Martin, hon hade ingen lugnande eller tröstande inverkan för Martin.]. I de återstående attributionerna tillskrivs/förstärks moderns negativa egenskaper/beteende [Modern hindrar Martin att tycka något eget om någon annan person. Hon hindrar Martin i hans identitetsuppbyggnad, hindrar Martin i hans känslomässiga utveckling.].

Moderns negativa egenskaper eller hennes negativa inverkan på Martin förstärks i alla attributioner utom i en dubbelattribution. Den positiva dubbelattributionen på Martins utveckling åtföljs av en negativ intentionsattribution och dubbelattribution på modern [Om det har gått bra för Martin, han har utvecklats och mått bra, lyckas modern bryta detta genom "svartmålning eller negativ uppfattning om andra människor som hon pratar med Martin om"]. Vid fyra tillfällen beskrivs beteenden utförligare med hjälp av dubbel- och trippelattribution varav en positiv [Se ovan.][Martin mår ofta mycket dåligt i samband med sina telefonsamtal med modern. Han svettas mycket, får ångest och kramper dagarna efter.]. Modern konstrueras i texten som den onda modern.

Citatattribution

Antalet citatattributioner i utredningen är nio stycken. Modern diskrediteras genom åtta av nio attributioner [Däremot framhåller gode mannen moderns "påträngande" attityd gentemot sonen.][Modern har ständigt nya "uppdrag" åt sin son. "En omöjlig position för ett barn", anser gode mannen.].

Samtliga citat är förstärkningar av utredarens egen utsago genom att citera antingen Martin, familjehemmet och god man. Läsaren får av text gissa sig till ifall hon faktiskt citerar någon eller använder sig av citationstecken som en förstärkning [Martin har i familjehemmet fungerat som en "spion" för moderns räkning.]. Samtidigt som utredaren diskrediterar modern genom citat förstärker utredaren Martins situation som till stor del är orsakad av modern. Modern konstrueras i texten som den onda modern.

Intensitetsmarkör

Tabell 9. *Fördelning av återkommande intensitetsmarkörer.*

MYCKET	8 gånger	STÄNDIGT	3 gånger
OFTA	3 gånger	Övriga intensitetsmarkörer	1 gång
Total frekvens:			29

De som återkommer mer än en gång återkommer självständigt eller i kombination med andra intensitetsmarkörer [Ofta intensifieras med mycket, mycket ofta.]. Synonymer används i utredningen vilket gör att flera intensitetsmarkörer endast återkommer en gång [Så gott som varje, en massa och alltmer.].

Moderns beteende intensifieras när det orsakar negativ effekt på omgivningen/Martin. Martins dåliga hälsa intensifieras då den orsakats av modern [Efter telefonsamtal med modern seriekrampar Martin en hel natt.] Detta ska jämföras med när modern inte är orsaken [Incident

med annat barn som redde ut av familjehemmet. Martin hade då inga kramper.]. Att Martin haft kramper framgår först när incidenten utretts och kramperna uteblir. Modern konstrueras i texten som den onda modern.

Osäkerhetsmarkör

Det finns en osäkerhetsmarkör i utredningen och den berör ett möte mellan Martin och modern [Tomas har en önskan inför nästa eventuella sammanträffande mellan Martin och modern.].

Graden av osäkerhet gällande moderns beteende/agerande är obefintlig jämfört med 29 stycken negativa intensifieringar. Modern konstrueras i texten som den onda modern.

Kontextuell bedömning

Utredningen präglas av otydlighet. Det framkommer inte ifall texten är citerad, refererad eller utredarens egna tolkningar [Martin anser sig ej orka med denna negativa och mörka livssyn, denna misstänksamma livsinställning från moderns sida.]. Är detta Martins ord eller utredarens? [Gode mannen ifrågasätter moderns attityd mot sonen ”vi två mot hela världen”.] Citerar gode mannen modern, Martin eller är det gode mannens uppfattning?

Utredaren använder värdeladdade ord vars omfattning är vid [förvirrad, frustrerad och känslomässigt störd.]. Martins dåliga hälsotillstånd beskrivs tydligt och i samband med hans kontakt med modern. Vad är det som styrker att kontakten med modern är orsaken till epilepsianfallen? Merparten av informationen om Martin och modern är negativ. I de fall där utredaren har skrivit något positivt efterföljs det med negativ information.

Utredaren undviker att använda moderns namn och refererar därmed till henne som modern. Denna taktik gör att modern förblir namnlös och okänd för läsaren och inte en person. Därmed undviks sympatier för modern. Hon attribueras psykiska problem. Genomgående beskrivs hon i utredningen som jobbig och påstridig, hon måste därmed kontrolleras genom åtgärder. Kan det vara så att hon är stark, envis och ringer ofta för att hon vägrar släppa taget om sin son? Är detta negativt?

4.3 Individuell analys utredning nr 3

Fallbeskrivning

Familjens sammansättning är mor [Stina] och son [Hugo]. Hugos far är död och Hugo har tre halvsyskon som bor hos deras biologiska far. Utredningen gäller omhändertagande och familjehemsplacering av Hugo. Han är vid utredningstillfället tillfälligt omhändertagen och placerad i utredningshem enligt LVU. Utredarens förslag till beslut är att Hugo ska placeras i ett familjehem som ej är beläget i hemkommunen, dock bör kontakten mellan Stina och Hugo vara kontinuerlig, något utredaren inte preciserar.

Processattribution

Tabell 10. Total frekvens för processattributioner fördelade över aktörer.

Hugo:	20	Klassens föräldrar:	2
Stina:	12	Klassen:	2
Aktör saknas:	9	Stina och Hugo	3
Skola/lärare:	5	Kronofogden:	3
		Total frekvens:	56

I processer med Hugo som aktör medför 15 stycken attribution på Stina varav en är positiv [Hugo låg efter kunskapsmässigt.]. När Hugo och Stina är aktörer tillskrivs Stina orsaken till den negativa situationen [Stina och Hugo har bråkat, Hugo hela dag är förstörd.]. Av de processer där Stina är aktör åtföljs sju av negativ attribution på henne själv [Stina uppvisar labilt beteende.]. Av resterande processattributioner medför nio stycken negativ attribution på Stina, tre stycken negativ attribution på både Stina och Hugo och tre stycken negativ attribution på Hugo.

Processattributioner är inte fristående utan åtföljs alltid av annan attribution [Hugo utsätts för svåra påfrestningar på grund av mammans ständiga konflikter med alla i hans närhet.]. Process: Hugo utsätts för påfrestningar. Egenskapsattribution: Stina tillskrivs konflikter med andra människor. Kausal- och egenskapsattributioner är högfrekventa. Det mönster som framkommer är att i 36 av 56 processer medföljer negativ attribution på Stina. Stina konstrueras i texten som den onda modern.

Kausalattribution

Antalet kausalattributioner i utredningen är 35 stycken, 24 uttalade och elva dolda. Uttalat och dolt attribueras Stina orsaker i 24 stycken. Av dessa medför 23 stycken negativa konsekvenser för Hugos och/eller Stinas situation och en medför positiv konsekvens för Hugo [Hugo gråter och bryter ihop och vill ett flertal gånger inte gå hem till mamman som han säger slår honom.]. Det finns ytterligare en attribution som medför positiv konsekvens för Hugo och den tillskrivs skolan. Hugo attribueras orsaken i fyra stycken attributioner då hans beteende inneburit negativ påverkan på honom själv och/eller övriga barn i klassen [Flera barn hade ont i magen och var rädda för Hugo.]. Övriga sex stycken attributioner tillskrivs blandade aktörer och innebär negativ konsekvens för Stina och/eller Hugo [Kronofogden är orsaken till Stinas hysteri].

Stina attribueras orsaken till negativ konsekvens eller beteende hos Hugo och/eller henne själv i 23 av 35 attributioner. Endast två attributioner har positiv konsekvens för Hugo, en tillskrivs Stina och en skolan. Stina konstrueras i texten som den onda modern.

Historikattribution

Utredningen har sex historikattributioner, fyra uttalade och två dolda. Av de uttalade är en positiv och beskriver att Hugos tidigare situation varit allmänbildande. En uttalad och samtliga dolda är negativa och berör den negativa inverkan Hugos tidigare situation haft på honom [När han började hade han ett mycket grovt och ovårdat språk fullt av svordomar och sexuella uttryck.]. Resterande historikattributioner berör Stinas uppförande [Stina ringde och var hysterisk.].

Samtliga historikattribuotioner berör Stina men det skrivs endast indirekt att hon orsakat Hugos tidigare situation. Dolda och positiva historikattribuotion saknas helt. Det är motsägelsefullt att hans tidigare situation orsakat låg kunskapsnivå samtidigt som den varit allmänbildande [Låg efter i början kunskapsmässigt men hämtade snabbt in kamraternas försprång. Hade lätt för att lära och var allmänbildad.]. Stina konstrueras i texten som den onda modern.

Situationsattribuotion

Antalet situationsattribuotioner i utredningen är 16 stycken, åtta uttalade och åtta dolda. Det finns en dold och positiv attribuotion vilken anger skolan som positiv miljö för Hugo, resterande attribuotioner är negativa. I tio av attribuotionerna tillskrivs Hugo en utsatt situation orsakad av Stina [Läraren upplever att han med hjälp av sin mammas indoktrinering och hat mot skolan bildade ett hårt skal omkring sig.]. Övriga klassen tillskrivs i fyra attribuotioner en utsatt situation orsakad av Hugo [Hugo hade under den här tiden även avancerade sexuella anspelningar. Han öppnade flickornas toaletter och berättade högt vad han såg och inte såg.]. Stina tillskrivs en utsatt situation i en attribuotion [Föräldrarna kallar till föräldramöte där man inte inbjudit Stina.].

Det finns inga uttalade och positiva situationsattribuotioner. Stina konstrueras i texten som den onda modern.

Prognosattribuotion

I utredningen finns tolv prognosattribuotioner, åtta uttalade och fyra dolda. Hugos situation/beteende orsakad av Stinas beteende/handling förutspås i sju uttalade attribuotioner [Hennes behov kommer före pojken. Vill hon ut och dansa kan Hugo få vara hos två olika på en och samma helg.]. Prognos om att Hugos negativa beteende/situation endast kan ändras om han är skild från Stina finns i tre attribuotioner [När Hugo är i skolan på dagarna och inte träffar Stina mår han bra.]. En positiv prognos om Hugos beteende/situation görs i en attribuotion [Efter ett möte på skolan med Stina närvarande bestäms att Stina skall börja vara med på lektionerna och under den tiden fungerade Hugo bra i skolan.].

Den uttalade prognosen med positiv konsekvens för Hugo [Stinas närvaro behövs.] motsägs av en dold med negativ konsekvens för honom [Stinas frånvaro gör att Hugo mår bra.]. Stinas negativa inverkan på Hugo beskrivs i tio attribuotioner. Hon konstrueras i texten som den onda modern.

Egenskapsattribution

Tabell 11. *Fördelning av egenskapsattributioner över aktörer.*

	Positiv		Negativ	
Uttalade	Hugo	5	Hugo	12
	Stina	2	Stina	9
			Lärare	1
			Klassen	1
Dolda	Stina	2	Stina	14
	Lärare	1	Skolan	3
	Hugo	1	Hugo	2
	Frekvens:	11	Frekvens:	42

Stina tillskrivs negativa egenskaper i 23 attributioner [Stina var hysterisk, svor och hotade.]. De negativa egenskapsattributionerna på Hugo är 14 stycken, av dessa är tio orsakade av Stina [Ibland har mamman och Hugo bråkat på morgonen och då är hela dagen förstörd. Hugo är på ett fruktansvärt humör.]. Hugo anges som orsak i en attribution som tillskriver övriga klassen negativa egenskaper. Det finns sex positiva egenskapsattributioner på Hugo varav tre indirekt är orsakade av Stina [Under tiden Stina var med på lektionerna fungerade Hugo bra i skolan.]. Två positiva egenskapsattributioner på Stina tillskriver egenskaper/beteenden som är positiva för Hugo [Stina är på sitt vis mån om Hugo men vägrar se problemen och det allvarliga i situationen och nekar erbjuden hjälp.].

Stina är aktör eller orsak i 35 stycken negativa egenskapsattributioner. En positiv egenskapsattribution på Stina som medför positiv konsekvens för Hugo [Se ovan.] överskuggas av en negativ trippelattribution på Stinas egenskaper. Samma attribution medför genom textens formulering [...på sitt vis mån...] negativ egenskapsattribution på Stina. Vilket sätt är riktigt? Stina tillskrivs ytterligare en negativ egenskapsattribution genom textens formulering [Efter ett möte på skolan med Stina närvarande bestäms...]. Brukar inte Stina närvara? Både Stinas och Hugos personligheter karaktäriseras av en mängd negativa egenskaper. Stina konstrueras i texten som den onda modern vilket stärks genom negativ karaktärisering av Hugos egenskaper.

Åtgärdsattribution

I utredningen finns sju åtgärdsattributioner, tre uttalade och fyra dolda. Samtliga uttalade åtgärdsattributioner tillskriver Stina eller Hugo negativa egenskaper [Genom åtgärd kontakt med barnpsyk tillskrivs Hugo ha psykiska problem.]. Alla dolda åtgärdsattributioner tillskriver Stina egenskaper, tre negativa och en positiv [Genom åtgärden kronofogden tillskrivs Stina egenskapen slarvig/ekonomiska problem.] [I mitten av maj håller Stina Hugo hemma från skolan som en protest för att han just nu inte ska in mer i klassen.].

Endast en av attributionerna tillskriver Stina positiva egenskaper genom åtgärd. Hon konstrueras i texten som den onda modern.

Relationsattribution

Antalet relationsattributioner i utredningen är 17 stycken, sju uttalade och tio dolda varav tre positiva och sju negativa. Stinas och Hugos relation samt Stinas negativa inverkan på Hugo beskrivs i åtta attributioner [Hugo gråter, bryter ihop och vill ett flertal gånger inte gå hem till mamma som han säger slår honom.]. Alla tre positiv relationsattribution tillskrivs Stina och Hugo [Det bestäms att Stina ska vara med på lektionerna och under den här tiden fungerade Hugo bra i skolan.]. Fyra stycken attributioner tillskriver Stinas relation till omgivningen negativa egenskaper [Stina uppvisar ett labilt beteende, talar periodvis lugnt för att i nästa ögonblick brista i hejdlös gråt och skrika anklagelser mot allt och alla.]. Hugos relation till barnen i skolan beskrivs som negativ i två attributioner [Flera barn hade ont i magen och var rädda för Hugo.].

Stina tillskrivs i 14 relationsattributioner, tre positiva och elva negativa. Det finns inga uttalade och positiva relationsattributioner. Stina konstrueras i texten som den onda modern. Hon beskrivs som påfrestande för sin omgivning genom bristen på positiva relationsattributioner.

Tidsföljdsattribution

Det finns nio tidsföljdsattributioner i utredningen. Tidsföljdsattributioner åtföljs i tre fall av negativ attribution på Stina samt hur Hugo påverkas negativt av deras umgänge [Efter att Hugo bråkat med Stina blir han på ett fruktansvärt humör.]. Hugos beteende attribueras som negativt för övriga klassens välbefinnande [Under den här tiden kom Hugo med avancerade sexuella anspelningar. Övriga klassen psykiska hälsa försämrades.]. Hugo tillskrivs framgångar i skolan i tre tidsföljdsattributioner, två som resultat av skolans arbete och en som resultat av Stinas närvaro.

När det går dåligt för Hugo tidsföljdsattribueras detta på Stina [Se ovan.]. Hugos beteende/agerande karaktäriseras åter som negativt. Stina konstrueras i texten som den onda modern.

Intentionsattribution

Antalet intentionsattributioner i utredningen är sju stycken, tre uttalade och fyra dolda. Stina tillskrivs fyra intentionsattributioner. Av dessa berör tre stycken Stinas avsikter med negativa konsekvenser för Hugo och en med positiva konsekvenser för Hugo [Stina har för avsikt att isolera sig med Hugo om utmätningen genomförs.]. Skolan tillskrivs en intentionsattribution med positiva konsekvenser för Hugo.

Den intentionsattributionen som tillskrivs Stina med positiv följd för Hugo överskuggas av tre med negativ konsekvens för honom. Detta förstärks ytterligare av den negativa karaktäriseringen av Stina och Hugo.

Effektattribution

I utredningen finns två effektattributioner. Båda berör Stina, en där effekten av henne agerande leder till negativt beteende hos Hugo och en där effekten av kronofogdens agerande leder till negativt beteende hos Stina.

Båda effektattributionerna leder till negativ attribution på Stina. Hon konstrueras i texten som den onda modern.

Stegring av attribution

I utredningen finns två stegringar, en med två steg och en med tre steg. Samtliga stegringar är upprepningar/omskrivningar för att öka säkerheten av Stinas negativa beteende [1. Stina har många principer och är svår att påverka med argument. 2. ..en gammal sophämtningsavgift som Stina av princip vägrat att betala. 3. Påminnelse avgifter som enligt Stina inte varit rätt varför hon av princip inte betalat dessa.].

Dubbel-, trippel- och kvadrupelattribution

I utredningen finns sex dubbelattributioner, fyra trippelattributioner och en kvadrupelattribution. Hugos beteende tillskrivs/förstärks med negativa egenskaper i fem dubbelattributioner, två trippelattributioner och en kvadrupelattribution [Gråter och bryter ihop.]. Av dessa är sju orsakade av Stina. Stinas negativa egenskaper förstärks i två attributioner [Hysterisk, svor och hotade.]. Klassens negativa beteende orsakat av Hugo förstärks i en dubbelattribution [Ont i magen och vara rädda.].

När Stina tillskrivs värna om Hugo överskuggas detta av ett negativt beteende som förstärks med en trippelattribution [Stina är på sitt vis mån om Hugo och vill hans bästa men vägrar se problemen och det allvarliga i situationen och nekar erbjuden hjälp.]. Stina konstrueras i texten som den onda modern vilket förstärks ytterligare när utredaren förstärker Hugos negativa beteenden.

Citatattribution

Det finns tre citatattributioner i utredningen. Genom att citera Hugo förstärks Stinas negativa inverkan på honom [Nu kommer mamma bli jättearg på mig.]. I en av attributionerna förstärker utredaren Hugos avvikande beteende genom att citera Hugo.

Intensitetsmarkör

Tabell 12. *Fördelning av återkommande intensitetsmarkörer.*

MYCKET	4 gånger	FLERA/FLERTAL	2 gånger
SVÅR	2 gånger	Övriga intensitetsmarkörer	1 gång.
ALLT OCH ALLA	6 gånger		
Total frekvens:			42

I utredningen används synonymer vilket gör att flera intensitetsmarkörer endast återkommer en gång [Ständiga och många.]. Samtliga intensitetsmarkörer berör Hugo och Stina. Hugos negativa beteende intensifieras 23 gånger och Stinas negativa beteende intensifieras 16 gånger. Stinas och Hugos beteende intensifieras tre gånger indirekt genom skolan, utredningen och föräldraledet.

Stina konstrueras i texten som den onda modern när hennes negativa beteende intensifieras. Stina konstrueras även som en dålig mor när Hugo attribueras negativa egenskaper samtidigt

som de intensifieras. Den enda chansen för Hugo att ändra sitt beteende är enligt utredaren avskildhet från modern, en förutsättning som stärker konstruktionen av den onda modern.

Osäkerhetsmarkör

Det finns inga osäkerhetsmarkörer i utredningen. Utredaren är säker på sin sak eftersom osäkerhetsmarkörer saknas, därmed är alla beteenden säkerställda.

Kontextuell bedömning

Genomgående i utredningen svartmålas Hugo och Stina. Utredaren beskriver vid upprepade tillfällen att Stina har problem och behov [Stina vägrar se allvaret i situationen.]. Det saknas definitioner och det råder oklarheter över vad utredaren menar. Det finns motsägelser i utredningstexten. Läsaren får information om att Stina slår Hugo men i nästa mening konstateras att hennes närvaro behövs på lektionerna för att Hugo ska vara lugn. Den positiva informationen som presenteras efterföljs av negativ information. I utredning finns flera uttalanden av vilka det saknas källangivelser [Stinas behov går före pojkens.]. Det framgår ej när utredaren själv tycker till eller om det är referat/citat. Utredaren gör även kliniska uttalanden som ligger utanför hennes kompetens [Övriga klassens psykiska hälsa försämrades.].

Texten är periodvis lösryckt och osammanhängande men presenterad så att negativa attributioner på Stina och Hugo möjliggörs. Vid flera tillfällen nämner utredaren [Under den här tiden.], det framkommer dock aldrig vilken tidsperiod som åsyftas. Utredaren utnyttjar värdeladdade ord som medför många tolkningsmöjligheter samt förstärkningar [hysterisk, hejdlös gråt.]. Vad innebär [I föräldraledet kokar det.] [Mammans indoktrinering och hat.]? Utredaren preciserar inte texten vilket lämnar utrymme för läsaren att göra egna tolkningar.

Vid egenskapsattributioner på Stina sker inga tidsangivelser vilket medför att beteendet generaliseras till att gälla jämt [Stina uppvisar labilt beteende, talar periodvis lugnt för att i nästa ögonblick brista ut i hejdlös gråt och skrika anklagelser mot allt och alla.]. Uppför hon sig alltid på detta vis eller i vilket sammanhang inträffade detta. Kan det vara så att det skedde vid första omhändertagandet? Skulle detta inte kunna vara en normal reaktion från en mor?

4.4 Individuell analys utredning nr 4

Fallbeskrivning

Familjens sammansättning är mor [Lotta], far [Per] och två barn [Oskar och Malin]. Utredningen gäller beviljan av bistånd i form av placering i hem för vård eller boende [HVB] med avseende på Lotta och barnen enligt SoL. Vid utredningstillfället är barnen fosterhemsplacerade och umgänget med modern är begränsat till en gång per vecka. Utredarens förslag till beslut är att Lotta och barnen placeras i form av HVB och att Pers umgänge med barnen begränsas till varannan söndag med början först när barnen frågar efter honom.

Processattribution

Tabell 13. Total frekvens för processattributioner fördelade över aktörer.

Oskar:	21	Lärare	5
Barnen, Oskar/Malin:	11	Lotta:	3
Blandade aktörer/aktör saknas:	11	Föräldrar:	3
Per:	8	Fosterhem, Elisabet och Kent	2
Malin:	5	Lotta och Oskar:	1
		Total frekvens:	70

I processer med Oskar som aktör medför sex stycken attribution på Per och/eller Lotta varav en är positiv och två medför positiv attribution på familjehemmet [Oskar har sedan blivit mycket ledsen och upprörd.]. Oskar attribueras positiva egenskaper som följd av fem stycken processer. Av de processer där barnen är aktörer åtföljs fem av negativ attributionen på Per och/eller Lotta [Två barn som p.g.a. föräldrarnas agerande ej har fått sina behov av trygghet tillgodosett.]. Två processer med barnen som aktör medför positiv attribution på familjehemmet. När Per är aktör åtföljs fem stycken processattributioner av negativ attribution på honom själv. Samtliga processer med Malin som aktör medför negativ attribution på Per och henne själv [Malin kör med fadern och har ett överlägset beteende mot honom.]. Av resterande processattributioner medför sju stycken negativ attribution på föräldrarna, fem stycken negativ attribution på barnen och två medför positiv attribution på föräldrarna [Anonym anmälan, berusad man med barnvagn.].

Processattributioner är inte fristående utan åtföljs i alla, utom i en stycken, av annan attribution [Dock har Per besvärat familjen genom att ringa.]. Process: Per har besvärat. Situationsattribution: Familjen befinner sig i en besvärlig situation. Kausal-, egenskaps-, och relationsattributioner är högfrekventa. Överlag är processattributioner spridda på många aktörer och därigenom svåra att kategorisera, en tendens till mönster är att Malin och Per attribueras negativt samt att Oskar karaktäriseras som hjälplös.

Kausalattribution

I utredningen finns 34 kausalattributioner, 20 uttalade och 14 dolda. Föräldrarna tillskrivs i 16 stycken orsaken till barnens negativa beteende/situation [Det primära problemet är barnens bristande tilltro till båda föräldrarna.]. Av alla resterande attributioner medför tolv stycken negativa konsekvenser för Oskar och/eller Malin och fyra stycken positiva konsekvenser Oskar och/eller Malin, orsakerna tillskrivs blandade aktörer. Spridningen över vad/vilka som orsakat detta är jämt fördelad på fosterhem, skola, utredning och barnen etc [Fosterhemmet har meddelat att de ej orkar med att barnen stannar för längre placering.]. Två stycken kausalattributioner medför negativ attribution på Lotta utan att någon tillskrivs orsaken.

Föräldrarnas handlande medför ingen positiv inverkan på barnen. Föräldrarna tillskrivs orsaken till barnens negativa situation/beteende. Detta förstärks genom att de övriga orsakerna, med negativ konsekvens, är jämt fördelade över många aktörer.

Historikattribuotion

Antalet historikattribuotioner i utredningen är nio stycken, tre uttalade och sex dolda. Samtliga historikattribuotioner är negativa. Barnens tidigare situation attribueras i åtta stycken [Rädsla att ta i saker har Oskar haft jämt.]. Orsaken till barnens tidigare situation tillskrivs föräldrarna. Anledningen till Lottas negativa agerande/beteende attribueras historiskt i en attribuotion [Lotta har behov av att bearbeta anledningen till sitt, i trängda lägen, häftiga temperament.].

Det finns inga positiva historikattribuotioner. Tolkningen av två historikattribuotioner möjliggörs utifrån textens formulering [Oskar visade dock en ökad oro efter det besöket.]. Innebär detta att Oskar var orolig innan? [Lotta har besök barnen en gång per vecka. Detta har fungerat bättre och bättre för varje gång.]. Fungerade det inte bra i början av Lottas besök? Samtliga historikattribuotioner medför negativ attribuotion på föräldrarna.

Situationsattribuotion

I utredningen finns åtta situationsattribuotioner. Alla är uttalade varav tre positiva och fem negativa. Familjehemmet anges som positiv miljö för barnen i en attribuotion och i en anges Lottas besök som orsak till att barnens situation fungerar bättre och bättre. I två attribuotioner tillskrivs barnen/familjehemmet en negativ situation orsakad av Per och/eller Lotta [Dock har Per besvärat familjen genom att ringa sent..]. Den biologiska familjens situation tillskrivs ha många problem i två attribuotioner [Behov av stabila föräldrar och en strukturerad vardag]. Pers situation tillskrivs vara under positiv förändring i en attribuotion [Per har börjat gå i samtal med terapeut för sin depression som han anser ligger bakom hans missbruk.].

Föräldrarna innebär ingen positiv miljö för barnen varpå föräldrarna attribueras övervägande negativa situationer. Tanken om att barn och föräldrar bör vara åtskilda stärks.

Prognosattribuotion

Det finns åtta prognosattribuotioner i utredningen, fyra uttalade och fyra dolda. Per förutspås i två uttalade attribuotioner ha en negativ inverkan på barnen [Barnen blir helvilda när pappan ska klä på dem.]. Barnens hälsa/framtid förutspås i samtliga dolda attribuotioner. Av dessa innebär en att barnen måste ändra sitt beteende om inte deras situationen skall bli värre. Övriga tre attribuotioner förespråkar avskildhet från föräldrarna [Behov av stabila föräldrar och en strukturerad vardag.]. Lotta anges ha en positiv inverkan på barnen i en attribuotion.

Samtliga prognosattribuotioner berör barnen. Fem av åtta är prognoser om hur föräldrarnas agerande kommer att påverka den framtida situationen för barnen negativt. Föräldrarna konstrueras i texten som skadliga för barnen.

Egenskapsattribution

Tabell 14. *Fördelning av egenskapsattributioner över aktörer.*

	Positiv		Negativ	
Uttalad	Oskar	6	Oskar	9
	Lotta	3	Per	8
	Per	2	Barnen	5
	Utredningen	2	Malin	4
	Malin	1	Lotta	2
	Familjehem	1		
Dold	Familjehem	3	Per/Lotta	13
	Oskar	2	Barnen	2
	Lotta	2	Oskar	2
	Föräldrar	1	Familjehem	2
	Utredaren	1	Jourhem	1
	Barnen	1		
	Frekvens:	25	Frekvens:	48

Barnen tillskrivs negativa egenskaper i 22 attributioner. Av dessa attribueras Oskar enskilt i elva och Malin enskilt i fyra, resterande berör barnen tillsammans [Oskar visade stora koncentrationssvårigheter.] [Malin får raseriutbrott.] [Jourfosterhemmet orkade ej med barnen.]. Av barnens negativa egenskapsattributioner är 15 orsakade av Per och/eller Lotta. Per och Lotta tillskrivs negativa egenskaper i 23 attributioner. Av dessa attribueras Per enskilt i åtta och Lotta enskilt i två stycken [Faderns opålitlighet har påverkat Oskar negativt.] [Lotta har behov att bearbeta sitt häftiga temperament.] [Barnen har behov av stabila föräldrar.]. Barnen tillskrivs positiva egenskaper i tio attributioner, Oskar i åtta och Malin i en stycken [Oskar är omtyckt av kompisar, försvarar om någon är i underläge, mån om rättvisa.]. Av de egenskaper som tillskrivs Oskar är två attributioner positiva i likhet med fadern. Per och/eller Lotta tillskrivs positiva egenskaper i åtta attributioner [Malin fungerar bättre tillsammans med mamman.].

Av samtliga negativa egenskapsattributioner, 48 stycken, attribueras den biologiska familjen i 45 stycken. Oskar beskrivs som hjälplös och svag genom de negativa egenskapsattributionerna medan Malin karaktäriseras som elak och vild. Den enda positiva egenskapsattribution på Malin överskuggas av åtföljande negativ attribution [Malin reagerar normalt för sin ålder men starkare.]. En positiv egenskapsattribution på Lotta medför genom textens formulering en negativ attribution på Per [Malin fungerar bättre tillsammans med mamman.]. Utredaren refererar en lärare och Per tillskrivs negativa egenskaper [Fadern upplevs av Läraren som totalt gränslös.]. Vad innebär gränslös och vem gjorde bedömningen? Mönstret som framkommer är att barnen inte bör vistas med sina föräldrar. Föräldrarna konstrueras i texten som skadliga för barnen.

Åtgärdsattribution

I utredningen finns en åtgärdsattribution, den är dold och tillskriver föräldrarna negativa egenskaper [Genom åtgärd utredning av BUP tillskrivs föräldrarna inte klara föräldrarollen.].

Relationsattribution

Tabell 15. *Fördelning av relationsattributioner över aktörer.*

	Positiva	Negativa
Uttalade	Föräldrar/barn 4	Föräldrar/barn 8
	Oskar/kompis 2	Oskar/kompis, lärare 2
	Oskar/mormor 1	Barn/fosterhem 1
	Utredaren/Lotta 1	Barn/jourhem 1
Dolda	Oskar/kompis, lärare 2	Föräldrar/barn 6
	Per/barn 1	Oskar/fosterhem 1
	Oskar/fosterhem 1	Barn/kontaktfamilj 1
	Lotta/mor 1	
	Frekvens 13	Frekvens 20

Samtliga negativa relationsattributioner berör båda eller något av barnen i relation till någon annan. Barnens och föräldrarnas relation tillskrivs negativa egenskaper i 14 attributioner [Behov av stabila föräldrar och en strukturerad vardag.]. De attributioner som berör barnen och olika placeringshem åtföljs av negativ egenskapsattribution på barnen [Jourfosterhemmet orkade ej med barnen och omplacering skedde.]. Av de positiva relationsattributionerna på föräldrar/barn åtföljs fyra av negativ attribution på föräldrarna [Föräldrarna säger sig vara måna.]. Oskar tillskrivs i fyra attributioner en positiv relation till kompisar/lärare [Oskar har knutit an till läraren.].

Det finns samförekomst mellan fyra positiva relationsattributioner föräldrar/barn och negativ attribution på föräldrarna. [Beträffande Lottas och Pers relationer till barnen säger sig båda vara mycket måna om barnen.] Genom att utredaren betonar att föräldrarna säger sig vara måna tillskrivs de att inte bry sig om barnen. [Malin fungerar bättre tillsammans med mamman.] Denna positiva attribution på relationen mor/dotter medför negativ attribution på relationen far/dotter. [Per mycket verbal och beskriver utförligt vad han vill göra för barnen.] Utredaren preciserar inte vad Per vill göra för barnen vilket lämnar öppet för negativ och/eller positiv attribution. [Lotta har besökt barnen en gång per vecka. Detta har fungerat bättre och bättre för varje gång.] Textens formulering möjliggör attributionen att relationen inte fungerar. Detta kombinerat med negativa relationsattributioner förstärker mönstret av dåliga relationer föräldrar/barn.

Tidsföljdsattributioner

Antalet tidsföljdsattributioner i utredningen är tio stycken varav tre beskriver neutral handling och tidsföljd [Under hösten har Oskar börjat skolan.]. Tidsföljdsattributioner åtföljs i fem fall av negativ attribution på föräldrarna samt hur Oskar och/eller Malin har påverkats negativt av umgänget med föräldrarna [Oskars rädsla har ökat under hösten.]. En av tidsföljdsattributionerna medför dessutom negativ attribution på fosterhemmet. Det finns en tidsföljdsattribution som medför positiv attribution på fosterhemmet [Oskar säger efter fem minuter ”det är bra här”.].

Mönstret som framkommer är att föräldrarna påverkar barnen negativt.

Intentionsattribution

Antalet intentionsattributioner i utredningen är tre stycken, en uttalad och två dolda. Samtliga attributioner berör barnen varav två enbart Oskar. Två intentionsattributioner medför positiva konsekvenser för barnen [Per beskriver vad han har tänkt att göra för barnen.] [Elisabet har för avsikt att hindra Oskar från att tala med Per om han är onykter.]. Lotta tillskrivs dolda intentioner i en attribution [Vid ett tillfälle hade Lotta och Oskar gått in på toaletten, detta på grund av att några droppar urin kommit i kalsongen, enligt Lotta.].

Utredaren tillskriver och förstärker Lotta dolda intentioner för Oskar genom textens formulering [Se ovan. ...enligt Lotta...]. Intentionsattributionen som tillskrivs Per kan även tolkas som negativ.

Effektattribution

I utredningen finns två effektattributioner. Båda berör Per respektive Lotta där effekten av deras agerande leder till negativt beteende/konsekvens hos barnen/familjehemmet [Effekten av Lottas besök anges som orsak till ökad oro hos Oskar.].

Stegring av attributioner

I utredningen finns det tre stegringar av attributioner, två med två steg och en med tre steg. Samtliga stegringar är upprepningar/omskrivningar för att öka säkerheten av Pers eller barnens negativa beteende [1. Per har varit något påverkad. 2. Per var full.] [1. Jourfosterhemmet orkade ej med barnen och omplacering skedde. 2. Familjehemmet har meddelat att de ej orkar med att barnen stannar.].

Dubbel-, trippel- och kvadrupelattribution

I utredningen finns fem dubbelattributioner, fyra trippelattributioner och en kvadrupelattributioner. Barnens negativa beteende orsakat av föräldrarna beskrivs i fyra dubbelattributioner [Ledsen och upprörd.]. Lottas positiva beteende beskrivs i en dubbelattribution. Oskars positiva beteende förstärks i tre trippelattributioner [Omtyckt, försvarar och mån.]. En trippelattribution förstärker Pers negativa beteende och dess negativa konsekvens för familjehemmet. Kvadrupelattributionen är en utförlig beskrivning av Oskars negativa egenskaper [Oroar sig, rädd för, svag jag-känsla och är rädd att göra].

Utredaren beskriver Oskars positiva egenskaper i en trippelattribution och denna överskuggas i nästkommande mening med en kvadrupelattribution på Oskars negativa egenskaper.

Citatattribution

Antalet citatattributioner i utredningen är två stycken. Genom att citera Oskar och poängtera det korta tidsintervallet förstärker utredaren godkännandet av fosterhemmet [Oskar säger efter fem minuter ”det är bra här”]. Utredaren förstärker Oskars rädsla genom att inom citationstecken betona frekvensen av hans rädsla [”jämt”].

Intensitetsmarkör

Tabell 16. *Fördelning av återkommande intensitetsmarkörer.*

MYCKET	7 gånger	STOR, STORA	2 gånger
===	2 gånger	Övriga intensitetsmarkörer	1 gång
Total frekvens:			27

I utredningen används synonymer vilket gör att flera intensitetsmarkörer endast återkommer en gång [Raseri och häftiga humör.] [Endast och ett tillfälle.]. Samtliga intensitetsmarkörer är intensifieringar av barnens och föräldrarnas beteenden, varav övervägande är negativa, 18 stycken. Det saknas positiv intensifiering av Malins beteende.

Flera intensifieringar av positiva attributioner överskuggas av åtföljande negativa attributioner. Vid två tillfällen förstärker utredaren texten med hjälp av understrykning [=]=]. Malins beteende intensifieras genom utredarens ordval, därefter dämpas detta för att sedan förstärkas ytterligare med ny intensitetsmarkör [Malin för raseriutbrott, reagerar normalt för sin ålder men starkare.].

Osäkerhetsmarkör

I utredningen finns tre osäkerhetsmarkörer. I samtliga sker tillskrivning av osäkerhet till Lotta och Per. Utredaren betonar osäkerheten om Per har påverkat Oskar negativt [Faderns opålitlighet tror läraren har påverkat Oskar negativt.]. Osäkerhet anges huruvida föräldrarna verkligen är måna om sina barn [Beträffande Lottas och Per relationer till barnen säger sig båda vara mycket måna om barnen.]. Utredaren tillskriver Lottas tacksamhet osäkerhet [Samarbetar mycket väl och tycks tacksam över att få hjälp.].

Graden av osäkerhet i föräldrarnas negativa beteende/agerande är låg och därmed bekräftas tanken om att barn och föräldrar bör vara åtskilda.

Kontextuell bedömning

Utredningen består till stor del av osammanhängande text. Negativa tolkningar möjliggörs av följderna i vilken meningarna presenteras. Meningarna är till synes helt oberoende av varandra men tillsammans ger de negativa tolkningsmöjligheter [Per beskriver utförligt vad han vill göra för barnen. Oskar frågat om han kan rå för att han är pojke.]. Informationen är vag men sammanhanget bidrar till att negativa attributioner möjliggörs [Malin fungerar bättre tillsammans med mamman]. Av sammanhanget blir tolkningen att det är bättre hos mamman än med pappan men det kan lika gärna vara bättre hos mamman än med någon annan än pappan.

Mängder av irrelevant information presenteras [Oskars bästa kamrat, xx, befinner sig i USA på ett år.]. Utredaren utelämnar ord vilket kan tolkas som att det sker i tron om att objektiviteten i utredningen skulle öka. Utredaren använder många värdeladdade ord och förstärkningar, framförallt när hon beskriver Oskar och Malin [Barnen är helvilda.] [Barnen är periodvis jobbiga, mycket uppskrivade.]. Dessa ord har en vid innebörd och ger många tolkningsmöjligheter samt att omständigheterna omkring beteendena utelämnas. Oskar karakteriseras genomgående som svag och hjälplös medan Malin karakteriseras som stark och

krävande. Merparten av utredningen berör Oskar. Positiv information efterföljs av negativ information. Utredaren tillskriver vid flera tillfällen barnen och Lotta behov.

Det råder oklarheter om vad som är utredarens bedömning, vad hon citerar eller när hon refererar utom när hon refererar Per och Lotta. Vid referat med möjlighet till positiv attribution av Per och Lotta markeras osäkerhet [...säger sig vara måna.]. Utredaren gör bedömningar utanför det egna kompetens området [Primära problemet är barnens bristande tilltro till båda föräldrarna.]. Ordval och utelämnande av relevant information väcker frågor såsom om det finns flera problem. Utredaren använder detta tillvägagångssätt vid upprepade tillfällen.

5. SLUTDISKUSSION

Slutdiskussionen bygger på de mönster som framkommit i de individuella analyserna och de kontextuella bedömningarna. Analysbegreppen räknas i studien som lågfrekventa när de inte överstiger sju till antalet. Stegring av attribution och dubbel-, trippel- och kvadrupelattribution omnämns inte som lågfrekventa.

5.1 Komparativ analys utifrån analysbegrepp

Processattribution

Processattributionerna innebär påståenden om aktörernas handlingar i utredningarna och därigenom kartläggs de aktörer som figurerar i utredningarna. Majoriteten av processerna i samtliga utredningar tillskrivs de aktörer som utreds. Tendensen att de personer som utreds är mest omnämnda betyder inte nödvändigtvis att de själva har fått komma till tals och ge sin version. Utredarna refererar personer som medför negativ information om de aktörer som utreds vilket innebär att utredarna får stöd för sina hypoteser. Utredarna undviker klientperspektivet och därigenom information som skulle kunna förhindra ett eventuellt omhändertagande.

Kausalattribution

Utredarna använder kausalattributioner för att göra påståenden om den negativa inverkan föräldrarna har på sina barn. Föräldrarna som utreds anges både uttalat och dolt vara orsaken till barnens negativa beteenden, situation och hälsa. Utredarna ignorerar ofta de situationella faktorer som råder när föräldrarna tillskrivs orsaker till diverse beteenden och handlingar. Utredarna söker inte heller andra förklaringar till beteenden och ser inte till sammanhanget. Genomgående är det negativa kausalattributioner som föräldrarna tillskrivs.

Historikattribution

Historikattributionerna är lågfrekventa i tre av utredningarna. Alla utom en attribution medför negativ information om föräldrarna. När utredarna ser historisk på familjerna utelämnas positiv information, de förbiser därmed faktumet att föräldrarna varit kapabla att ta hand om sina barn fram till det att utredningen började. Genom användandet av historikattributioner som medför negativ information påverkas läsaren att tolka nutiden negativt i likhet med tidigare situationer.

Situationsattribution

I utredningarna redovisas inga positiva situationer för barnen orsakade av föräldrarna. I likhet med kauslaattributionerna brister utredarna i att se till sammanhanget när de tolkar situationer och beteenden. De situationer som är positiva för barnen anges vara orsakade av andra än av föräldrarna. Läsaren får en uppfattning om att föräldrarna är oförmögna att ge sina barn en positiv uppväxtmiljö.

Prognosattribution

Historik- och situationsattributionerna kan ses som indikationer på etablerade beteenden och egenskaper hos föräldrarna vilket därmed ger stöd för framtida negativa prognoser om familjen i enlighet med Correspondence-Inference Attribution Theory. Förväntningar på ett upprepat beteende och situationer sker vanligtvis när beteendet observerats tidigare och om förhållandena kring beteendet och situationen är liknande. Genomgående används prognosattributioner som instrument för att bevisa föräldrarnas negativa inverkan på sina barn. Samtliga barn förutspås en bättre framtid om de växer upp åtskilda från sina föräldrar.

Egenskapsattribution

Egenskapsattributionerna används i samtliga utredningar för att diskreditera föräldrarna. I merparten av dessa attribueras föräldrarna antingen själva negativa egenskaper eller anges vara orsaken till barnens negativa egenskaper. Föräldrarnas brister utreds noga samtidigt som deras resurser som föräldrar förnekas och/eller ignoreras. Positiva egenskapsattributioner på föräldrarna och barnen efterföljs i regel av negativa egenskapsattributioner och på så vis överskuggas den positiva informationen. Många av egenskapsattributionerna saknar källa och är subjektiva uttalanden från utredaren och utomstående. Samtliga utredare beskriver föräldrarna som mentalt labila. Föräldrarna har behov av hjälp och av att bearbeta sina egna problem innan de kan ges möjlighet att träffa sina barn. När föräldrarna anges vara orsaken till barnens beteenden och egenskaper brister utredarna i att se till omständigheterna runt beteendet vid det aktuella tillfället.

Åtgärdsattribution

Åtgärdsattributionerna är lågfrekventa i utredningarna och karaktäriserar föräldrarna som onda. Läsaren kan tillskriva egenskaper på de aktörer som utreds utifrån myndighetens ingripanden och insatser. Myndigheters agerande såsom polisiära ses som legitima och korrekta genom samhällets normer. Utredarna kan tro sig agera riktigt utifrån samhällets normer vilket för dem skulle legitimera deras åtgärder även om åtgärderna skulle vara felaktiga. Genom att beskriva åtgärder som socialtjänsten eller övriga organ påstås måste vidta diskrediteras föräldrarna.

Relationsattribution

I utredningarna karaktäriseras föräldrarnas relationer till sina barn och omgivningen som dåliga. Barnen tillskrivs ofta ha relationsproblem och svårt att knyta an till andra som en följd av föräldrarnas negativa inverkan på dem. Det föreligger en samverkan mellan relationsattributioner och egenskapsattributioner. Genom att utredarna presenterar negativ information om relationer konstruerar utredarna stöd för att barnen befinner sig i en skadlig miljö och att situationen måste förändras.

Tidsföljdsattribution

Barnens negativa beteenden tidsföljdsattribueras på föräldrarna. I utredningarna beskrivs händelser och efterföljande beteenden utan tidsangivelser. Det finns ej beskrivet om det rör sig om en timma eller flera dagar vilket innebär att händelsen inte nödvändigtvis orsakat beteendet. För att kunna tolka omgivningen och situationer söker människor efter samförekomst mellan ett beteende och en händelse för att förklara det som händer. För att attributionen ska vara riktig krävs att samförekomsten är nära i tid. När utredarna attribuerar förbises de situationella faktorernas inverkan vid en händelse eller ett beteende. Genom att utredarna utelämnar tidsaspekten styrs läsaren att tolka ett samband mellan en händelse och ett beteende. En samförekomst som inte finns konstrueras i utredningarna. Med hjälp av tidsföljdsattributioner konstruerar utredarna en bild av att föräldrarnas närvaro påverkar barnen negativt.

Intentionsattribution

I två av utredningarna är intentionsattributionerna lågfrekventa. I samtliga utredningar tillskrivs föräldrarna ha negativa intentioner för sina barn och detta är framförallt tydligt i utredning nr. 2 där intentionsattributionerna är mer högfrekventa än i andra. Utredarna påverkar läsaren genom textens formulering att utläsa negativa intentioner hos föräldrarna. Intentionsattributionerna konstruerar ytterligare stöd för att barnen befinner sig i en skadlig miljö.

Effektattribution

Effektattributionerna är lågfrekventa i utredningarna. Samtliga leder till negativa attributioner på föräldrarna. I utredningen presenteras barnens negativa beteenden sammankopplat med föräldrarnas agerande vilket möjliggör effektattributioner. Fristående kan informationen verka trivial och irrelevant men sammankopplad påverkar den tolkningen av effektattributioner. Utredarna konstruerar i texten barnens negativa beteende som en effekt av föräldrarnas agerande.

Stegring av attributioner

Majoriteten av stegringarna är upprepningar/omskrivningar för att öka säkerheten om föräldrarnas negativa beteende eller negativa inverkan på sina barn. Teorin om att människan tenderar att minnas den senast presenterade informationen kallas recency effect. Om utredarna är medvetna om denna teori kan stegring av attributioner vara en strategi för att förstärka recency effect och därigenom bibehållandet av den senaste presenterade informationen. Läsaren blir på så vis tankestyrd av utredaren i sina attributioner. Utredarna tenderar att genom stegring fastställa beteenden/egenskaper/händelser som egentligen är osäkra eller icke existerande.

Dubbel-, trippel- och kvadrupelattribution

Utredarna använder dubbel-, trippel- och kvadrupelattributioner för att föra fram negativ information och betona negativa beteenden hos aktörerna. Genom repetitivitet och värdeladdade ord styr utredarna läsaren att tillskriva föräldrarna negativa egenskaper. Utredarna upprepar och omskriver föräldrarnas negativa beteenden samt barnens negativa beteenden/skador när föräldrarna anges vara orsaken till dem. Dubbel-, trippel- och kvadrupelattribuotion ger upphov till egenskapsattribuotioner.

Citatattribuotion

Citatattribuotioner är lågfrekventa i tre av utredningarna. Utredarna citerar vanligtvis någon som kan betraktas som en sann källa och gör således en äkthetsförstärkning av materialet. Citaten är ofta triviala och tillsynes obetydliga. Genom citaten påverkas läsaren att tolka informationen i utredningarna som korrekt. Citaten används för att betona negativ information om föräldrarna och gynnar utredarens föreställning om att ett omhändertagande ska genomföras. Det finns inga citat från föräldrarna.

Intensitetsmarkör

Intensitetsmarkörerna är högfrekventa och uttrycker subjektiva värderingar från utredarna. Många gånger används värdeladdade ord, vilkas tolkningsmöjligheter är vida. Utredarna använder intensitetsmarkörerna för att förstärka egenskapsattribuotionerna. Merparten av alla markörer medför negativ förstärkning av föräldrarnas beteenden samt barnens beteenden när föräldrarna attribueras orsaken.

Osäkerhetsmarkör

Osäkerhetsmarkörerna är lågfrekventa och saknas helt i en utredning. Bristen på osäkerhetsmarkörer indikerar att utredarna är tämligen säkra på sina påståenden såsom att barnen bör omhändertas och att föräldrarna är onda. I de fall där utredarna inte kan stödja sina argument med säkra fakta bör detta markeras med osäkerhet. Samtliga utredare brister i att markera osäkerhet i sina påståenden.

5.2 Samverkan mellan attribuotion och förföljande strategi

Genom processattribuotionerna blir det tydligt att utredarna inte presenterar personer som kan gynna situationen för aktörerna som utreds. Detta tillvägagångssätt kan tolkas som ett led i utredarnas försök i att få stöd för den egna hypotesen och är en av grunderna till att förföljande strategier uppkommer.

När utredarna utgår från att aktörerna har onda avsikter mot sina barn, s.k. förutsättande strategi, uppkommer prognosattribuotioner. Utredarna förväntar sig att föräldrarna kommer ha en negativ inverkan på sina barn i framtiden och attribuerar därefter. Vilket förtydligas genom intentionsattribuotionerna, där utredaren utgår från att föräldrarna har negativa intentioner för sina barn. Bristen av osäkerhetsmarkörer är ytterligare ett led i förutsättande strategi. Utredarna har sina uppfattningar om föräldrarna klara och därför förekommer ingen eller liten osäkerhet i utredningarna.

Eftersom utredarna uteslutande utreder brister hos föräldrarna faller det under strategin resursförnekande. Inom denna strategi används historik-, situations-, egenskaps- och relationsattribuotioner för att styrka föräldrarnas brister på resurser och deras oförmögenhet att

ge sina barn en positiv uppväxtmiljö. Patologiseringsstrategin används för att tillskriva föräldrarna egenskaper såsom psykiskt labila och hjälpbehövande. Utredarna använder läkarutlåtanden för att styrka barnens vacklande hälsa och behov av avskildhet från föräldrarna. I många egenskapsattributioner där föräldrarna tillskrivs negativa egenskaper överskrider utredaren sitt eget kompetensområde och gör uttalanden om bl.a. föräldrarnas mentala hälsa. Flertalet av uttalanden är ej styrkta. Detta innebär att utredarna använder sig av strategin kompetensöverskridande.

Textens formulering i utredningarna påverkar läsaren att attribuera i enlighet med utredarnas åsikter, ett förfarande som heter underförstådd personargumentstrategi mot modern/fadern. Genom denna strategi påverkas läsaren att tillskriva föräldrarna negativa intention- och egenskapsattributioner. Vidare påverkar strategin läsaren att skapa negativa historik-attributioner för att tolka nutiden. Tidsföljds- och effektattributioner är styrda av textens formulering och läsarens tolkningar och gynnas därför av strategin.

Underförstådd personargumentstrategi mot modern/fadern och negativ sammanhangsbetingad strategi ger upphov till många av de dolda attributionerna. Obetydlig och vagt formulerad text gynnar negativa tolkningsmöjligheter. Förekomsten av dolda kausalattributioner talar för användandet av negativ sammanhangsbetingad strategi. Detta innebär att föräldrarna ofta felaktigt tillskrivs orsaker till sina barns negativa beteenden och egenskaper. Dolda egenskapsattributioner är ett resultat av otydligt formulerad text samt läsarens förväntningar på negativ information om aktörerna i utredningarna. På samma sätt figurerar tidsföljds- och effektattributioner i utredningarna. Citat som finns i utredningarna är ofta triviala och till synes obetydliga men genom denna strategi påverkas läsaren till negativa tolkningar.

Citatattributionerna används även inom strategin språklig tankestyrning. Genom citaten påverkas läsaren att tolka informationen som korrekt och i enlighet med utredarnas hypoteser. I denna strategi använder utredarna även dubbel-, trippel- och kvadrupelattributioner samt intensitetsmarkörer för att få till stånd en språklig tankestyrning mot negativa tolkningar hos läsaren. Inom språklig tankestyrningsstrategi används även stegring av attributioner.

Stegring av attributioner ingår även i förföljande strategin fabulering och strategin att utnyttja och förstora upp händelser. Dessa strategier samverkar när utredarna regisserar om triviala händelser till betydande händelser och därefter stegrar dem. I utredning nr. 1 är detta tydligt, där en till synes obetydlig händelse förstärks och övergår från att vara osäker till att vara fastställd vilket genererar till ytterligare förföljande.

Strategin anmälan utifrån triviala tecken ger i utredningarna upphov till åtgärdsattributioner som är negativa för föräldrarna. Vidare används denna strategi för att skapa negativa egenskapsattributioner på föräldrarna. Utredarna beskriver åtgärder som vidtas mot föräldrarna som nödvändiga för barnens bästa vilket resulterar i att föräldrarna diskrediteras. Historikattributioner kan ibland beskriva tidigare åtgärder inom familjerna utförda av socialtjänsten eller andra organ. Nya åtgärder rättfärdigas genom historikattributioner och är ett led i strategin bevis genom åtgärd. Utifrån denna strategi och de nya åtgärder som beskrivs i utredningarna tillskrivs föräldrarna negativa egenskaper genom åtgärdsattributioner.

Inom strategin kränkande värderingar används egenskapsattributioner baserade på subjektiva uttalanden från utredaren och dennes utomstående informanter. På samma sätt används dubbel-, trippel- och kvadrupelattributioner för att föra fram negativ information och betona

negativa beteenden hos aktörerna som utreds. Intensitetsmarkörer används för att förstärka de ovan nämnda attributioner som utredarna tillämpar inom strategin kränkande värderingar.

Strategin omvänd successiv stegring används för att betona negativa egenskapsattributioner och dämpa positiva egenskapsattributioner. Positiva egenskapsattributioner efterföljs i regel av negativa egenskapsattributioner. Vanligtvis består de efterföljande negativa attributionerna av dubbel-, trippel- eller kvadrupelattributioner. Den negativa informationen blir på så vis starkare och överskuggar den positiva.

Inom strategin självgynnande attribution används kausalattributioner. I alla utredningar utom i nr. 4 tillskriver utredaren eller en bundsförvant sig själva orsaken till positiva händelser såsom barnens framsteg. När utredarna brister i att se omgivande miljöns inverkan på barnens beteenden innebär detta förföljelse genom det fundamentala attributionsfelet. Inom denna strategi används främst kausalattributioner där föräldrarna anges som orsak till barnens negativa beteenden och hälsa. Förföljelse genom det fundamentala attributionsfelet sker i egenskapsattributioner. Utredarens sätt att använda kausal och egenskapsattributioner inom denna strategi skapar en negativ syn på föräldrarna vilket underlättar ytterligare negativa attributioner på föräldrarna. Det fundamentala attributionsfelet ökar risken för negativa attributioner på föräldrarna och finns inom flertalet av de dokumenterade attributionerna.

Förföljande strategin benämnd maktens definition av verkligheten uppkommer när utredarna beskriver erbjuden hjälp, såväl ekonomisk som psykisk, från myndighetens sida och föräldrarnas vägran att ta emot hjälpen. Denna strategi får myndigheterna att framstå som hjälpsamma och leder genomgående till negativa egenskapsattributioner på föräldrarna. Genom detta legitimeras utredarnas åtgärder såsom polisbevakning, vilket i sin tur resulterar i negativa åtgärdsattributioner för föräldrarna.

Den kvantitativa strategin används av samtliga utredare och rör främst utredningarnas språkliga innehåll. Informationen är ofta trivial och irrelevant. Citattributioner används inom denna strategi för att utredningen ska ge ett sant och genomarbetat intryck hos läsaren.

5.3 Komparativ analys utifrån kontextuell bedömning

Genomgående använder utredarna sig av kvantitativ strategi. Information som presenteras är ofta irrelevant och innehåller inga eller oklara källangivelser. Det råder otydlighet huruvida utredarna refererar, citerar och/eller själva tycker till. I alla utredningar finns förföljande strategin övertro till egna experter. Det föreligger brist på kritiskt tänkande när utlåtanden sällan eller aldrig ifrågasätts. Alla utredare använder patologiseringsstrategin för att karaktärisera föräldrarna som psykiskt instabila. Vidare tillskriver utredarna både föräldrar och barn behov. Begreppet behov är tämligen svårdefinierat och används ofta i irrelevanta sammanhang för att diskreditera familjen samt för att skapa negativa egenskapsattributioner. Det råder oklarhet om tillskrivningen av behoven är en subjektiv bedömning utifrån utredarens sida eller en bedömning gjord av behörig. Inom patologiseringsstrategin sker även ett visst mått av kompetensöverskridande i alla utredningar.

I kontextuella sammanhang kan sägas att utredarna använder negativ sammanhangsbetingad strategi samt språklig tankestyrningsstrategi för att påverka läsaren. Omvänd successiv stegring används för att dämpa positiv information om aktörerna som utreds. Klientperspektivet ignoreras och information och informatörer som motbevisar utredarnas egna hypoteser undviks.

5.4 Konstruktion av monsterföräldrar

Inom teorin om jakten på monsterföräldrar är målet för utredarna att beskriva föräldrarna som syndabockar. Utredarna attribuerar i utredningsarbetet på aktörerna som utreds och läsaren i sin tur attribuerar utifrån utredningstexten. Strategin förföljelse genom det fundamentala attributionsfelet kan fungera som en huvudstrategi som styr läsarens attributioner. Utredarna skapar utifrån sina hypoteser och genom denna strategi en negativ bild av föräldrarna i utredningarna. Läsaren påverkas av textinnehållet i sina attributioner och undanhålls situationella faktorer som förklaringar till beteenden. Förföljande strategier samverkar utifrån utredarnas syften med utredningen och deras attributioner på aktörerna. Genom förföljande strategierna kan utredarna metodiskt påverka läsarens attributioner och överföra sina teorier om monsterföräldrar. I och med detta är det möjligt att se attributioner som ett verktyg inom förföljande strategier.

Jakten på monsterföräldrarna framträder tydligt i kausal- och egenskapsattributionerna där föräldrarna genomgående konstrueras som onda. Egenskapsattributionerna samverkar med dubbel-, trippel- och kvadrupelattribuotioner samt intensitetsmarkörer för att förstärka upplevelsen av monsterföräldrar. Situationsattributioner används för att bevisa den skadliga miljön för barnen och fastställa teorin om monsterföräldrarna. Historikattribuotionerna används för att skapa prognos- och intentionsattributioner på monsterföräldrarna och därmed rättfärdiga jakten på dem. Utredarna och läsaren påverkas att tro att om de inte agerar snart kommer barnen att fara illa.

6. SLUTSATS

Genomgående för de utredningar vi studerat konstrueras föräldrarna i texten, med hjälp av attributioner, som ond moder/fader. För att underlätta jakten på monsterföräldrarna använder utredarna förföljande strategier och attributioner så att läsaren internaliserar utredarens föreställning om att barnet/barnen måste omhändertas. I vår studie har tre huvuddrag framträtt för hur attributioner, förföljande strategier och teorin om monsterföräldrar samverkar.

- Attributioner används för att konstruera monsterföräldrar.
- Förföljande strategier används mot monsterföräldrar.
- Attributioner används som verktyg inom förföljande strategier.

7. LITTERATURLISTA

Albrecht S. L. m.fl., 1980: *Socialpsychology*. New Jersey: Prentice-Hall.

Angelöw B. och Jonsson T., 1990: *Introduktion till socialpsykologi*. Lund: Studentlitteratur.

Antaki C. och Brewin C., 1982: *Attributions and Psychological Change*. London: Academic press.

Clevesköld L. m.fl., 1994: *Handläggning inom socialtjänsten*. Stockholm: Fritzes.

Edvardsson B., 1983: *Om personer inom socialtjänsten. Teori, exempel, idéer*. Projekt: Analys av handläggning inom socialtjänsten, Rapport 4. Uppsala: Uppsala Högskoleregion.

Edvardsson B., 1989: *Förföljande strategier vid ett omhändertagande fall i socialt och barnpsykiatriskt arbete*. Göteborg: Institutionen för Socialt arbete, forskningsavdelningen, Göteborgs Universitet.

Edvardsson B., 1993: *Dagisfallet - modifierat sakkunnigyttrande*. Örebro: Institutionen för samhällsvetenskap, Högskolan i Örebro.

Edvardsson B., 1996a: *Kritisk utredningsmetodik*. Stockholm: Liber utbildning.

Edvardsson B., 1996b: *Child protection investigations in the Swedish social services*. Örebro: Institutionen för samhällsvetenskap, Högskolan i Örebro.

Deaux K. m.fl., 1993: *Social Psychology in the '90s*. California: Brooks/Cole Publishing Company.

Harvey J. H. och Weary G., 1985: *Attribution. Basic issues and applications*. Orlando: Academic press.

Holme M. I. och Solvang K. B., 1991: *Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur.

Jansson T. och Rönnbäck B., 1995: *Askersundfallet. Förföljande strategier i ett LVU-ärende*. Örebro: Institutionen för samhällsvetenskap, Högskolan i Örebro.

Jäderqvist B. m.fl., 1994: *Förföljande strategier vid ett omhändertagande fall jml 2§ LVU*. Örebro: Institutionen för samhällsvetenskap, Högskolan i Örebro.

Kjaer Jensen M., 1995: *Kvalitativa metoder för samhälls- och beteendevetare*. Lund: Studentlitteratur.

Moxnes P., 1981: *Ångest och arbetsmiljö. Hur organisationen påverkar personalen. En fallbeskrivning*. Stockholm: Natur och Kultur.

Næss A., 1971: *Empirisk semantik*. Oslo: Universitetsförlaget.

Nowacka E., 1991: *En bur sökte sin fågel*. Stockholm: AB Timbro.

Repstad P., 1993: *Närhet och distans. Kvalitativa metoder i samhällsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

Rogers R.S. m.fl., 1995: *Social psychology. A Critical Agenda*. Cambridge: Polity Press.

Sears D. O. m.fl., 1988: *Socialpsychology*. New Jersey: Prentice-Hall.

Swedner H., 1979: *Sociologisk metod*. Lund: LiberLäromedel.

Winter J., 1982: *Problemformulering, undersökning och rapport*. Lund: LiberFörlag.

BILAGA 1 Utredningstext och attributionsanalys - Utredning 1

AKTUELL SITUATION

Helena har följt överenskommelsen vad gäller tider för umgängestillfällen.

Processattribution: Helena har följt överenskommelsen.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och positiv.* Att Helena faktiskt är pålitlig eftersom hon följt en överenskommelse. 2. *Dold och negativ.* Helena kan tillskrivas att inte följa tiderna för umgänget[då det påpekas att hon har följt tiderna].

Enligt makarna Gun och Kjell har besöken skapat oro i hela familjen och främst hos Karin.

Kausalattribution: *Uttalad.* Helenas besök tillskrivs vara anledningen till oron i familjen.

Effektattribution: Helenas besök har skapat oro i familjen.

Förhållandet mellan Helena och Karin är spänt och onaturligt.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Relationen mellan mor och dotter tillskrivs tillståndet spänt och onaturligt.

Dubbelattribution: ..spänt och onaturligt..

Helena har med sig presenter till Karin som hastigt öppnar dem och frågar vad hon får mer.

Processattribution: 1. Helena har med sig presenter. 2. Karin öppnar presenterna. 3. Karin frågar vad hon får mer.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Karin är likgiltig inför Helena och presenterna.

Intensitetsmarkör: ..hastigt..

Dockor Karin fått av Helena har hon gömt i sin garderob. Hon leker inte med dem och visar dem inte.

Processattribution: 1. Karin gömmer dockorna. 2. Karin leker inte med dem. 3. Karin visar inte dockorna.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Karin tillskrivs att inte bry sig om Helena.

Intentionsattribution: *Uttalad.* Karin har för avsikt att inte leka med eller visa sina dockor därför gömmer hon dem.

Under de första besöken gick Helena mycket ofta med Karin på toaletten.

Processattribution: Helena gick ofta med Karin på toaletten.

Intentionsattribution: *Dold.* Med tanke på tidigare bakgrund med påstådda sexuella övergrepp, så är/kan Helenas avsikt vara att skada Karin.

Intensitetsmarkör: ..mycket ofta..

Efter ett tag förbjöd makarna Helena att göra detta dels eftersom Helena ej hade tillåtelse att vara ensam med Karin, dels för att Helena under dessa besök medvetet saboterade familjehemmets arbete med Karin genom att tala om att hon är mamma och Gun inte är det etc.

Processattribution: 1. Makarna förbjöd. 2. Helena saboterar familjehemmets arbete. 3. Helena talar om att hon är mamma.

Kausalattribution: 1. *Uttalad.* Helena är orsaken till att familjehemmets arbete med Karin förstörs. 2. *Dold.* De framsteg som Karin gjort är skapade av familjehemmet genom deras arbete med Karin.

Situationsattribution: *Dold och negativ.* Familjehemmet, framförallt Gun, tillskrivs en utsatt situation eftersom Helena saboterar.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och positiv.* Familjehemmet är tillmötesgående som tillåter Helena att vara ensam med Karin trots förbudet. 2. *Dold och positiv.* Familjehemmet tar sitt ansvar och följer regler. 3. *Dold och negativ.* Helena är inte pålitlig för hon bryter mot regler och det förstärks av att makarna måste förbjuda.

Tidsföljdsattribution: Efter ett tag förbjöd makarna Helena att följa Karin till toaletten då hon dels inte hade tillåtelse och dels för att hon medvetet saboterade.

Intentionsattribution: *Uttalad.* Helena saboterar medvetet.

Helenas lekar med Karin har vid alla besöken, utom ett, initierats av Karin.

Processattribution: Karin initierar.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Helena är ointresserad av lek med Karin.

Intensitetsmarkör: ..vid alla besöken, utom ett..

Vid ett tillfälle, xx, var Helena uppspelt då hon kom till familjehemmet.

Processattribution: Helena kom till familjehemmet.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Helena tillskrivs tillståndet uppspelt.

Intensitetsmarkör: ..vid ett tillfälle..

Hon tog initiativ till lek med Karin.

Processattribution: Helena initierar.

Kausalattribution: *Uttalad.* Helena är orsaken till leken.

Prognosattribution: *Uttalad.* Helena initierar lek när hon är uppspelt.

Leken, som beskrivs av Gun och Kjell i bifogade daganteckningar, var sexuellt färgad.

Processattribution: Gun och Kjell beskriver leken.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Leken tillskrivs egenskapen sexuellt färgad.

Stegring av attribution: 4-steg.

1. Kausalattribution, Helenas lekar med Karin *initieras av Karin.*
2. Egenskapsattribution, *Helena var uppspelt.*
3. Processattribution, *Helena tog initiativ till lek.*
4. Egenskapsattribution, leken var *sexuellt färgad.*

Det var en kuddlek på gräsmattan, efter att Karin hade lekt med Helenas tunga la sig Helena ned med Karin över sig. De rullade fram och tillbaka.

Processattribution: 1. Det var en kuddlek. 2. Helena la sig ned. 3. Karin lekte med Helenas tunga. 4. De rullade fram och tillbaka.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Lekens egenskap av att vara sexuellt färgad förstärks ytterligare.

Tidsföljdsattribution: Efter att Karin lekt med Helenas tunga, la Helena sig ned med Karin över sig (stärker att leken skulle vara sexuellt färgad).

Plötsligt reste sig Karin och gick sin väg med slokande huvud.

Processattribution: Karin reste sig och gick.

Kausalattribution: *Dold.* Helena tillskrivs orsaken att Karin går sin väg.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Karin tillskrivs slokande huvud. 2. *Dold och negativ.* Processattribution och intensitetsmarkör möjliggör tolkningen att Karin skulle vara ledsen.

Intensitetsmarkör: ..plötsligt..

Helena ropade henne tillbaka och Karin sprang därefter flera gånger i hennes famn.

Processattribution: 1. Helena ropade Karin tillbaka. 2. Karin sprang i hennes famn.

Kausalattribution: *Dold.* Helena är anledningen till att Karin springer därifrån och tillbaka gång på gång. Helena har orsakat Karins vilja att springa därifrån.

Tidsföljdsattribution: Efter att Helena ropade Karin tillbaka sprang Karin flera gånger i hennes famn.

Intentionsattribution: *Dold.* Möjlig tolkning finns för att Helena avsiktligt sårat Karin.

Efter Helenas besök upptäcktes ett stort blåmärke på Karins arm. Läkareundersökning utfördes samma dag, dr Martin Berg kom fram till att märket kunde härröra sig från en vuxens hand.

Processattribution: 1. Ett blåmärke upptäcktes. 2. Läkareundersökning utfördes. 3. Doktorn kom fram till.

Kausalattribution: *Dold.* Helena tillskrivs orsaken till Karins blåmärke.

Tidsföljdsattribution: Först efter Helenas besök upptäcks blåmärket. Helena tillskrivs orsaken.

Intensitetsmarkör: ..stort..

Osäkerhetsmarkör: ..kunde..

Efter denna händelse fattade utredaren beslut om umgängesförbud eftersom det stod helt klart att Helena trots ständig bevakning kunnat tillfoga Karin skadan på armen.

Processattribution: Utredaren fattade beslut.

Kausalattribution: *Uttalad.* Helena tillskrivs orsaken till Karin skada.

Tidsföljdsattribution: Efter händelsen fattas beslut om umgängesförbud.

Intentionsattribution: *Dold.* Helena har för avsikt att skada Karin.

Intensitetsmarkör: ..stod helt klar

Länsrätten upphävde interimistiskt detta beslut xx-xx-xx och Helena har fortsatt att träffa Karin, första gången efter skadetillfället med polisbevakning.

Processattribution: 1. Länsrätten upphävde. 2. Helena har fortsatt att träffa Karin.

Kausalattribution: *Dold.* Helena tillskrivs orsaken till Karins skada.

Åtgärdsattribution: *Dold.* Helena tillskrivs egenskapen att vara våldsam genom åtgärden polisbevakning.

Tidsföljdsattribution: Efter skadetillfället har Helena fortsatt träffa Karin med polisbevakning.

Stegring av attribution: 3-steg

1. Kausalattribution, blåmärket kunde härröra sig från en vuxens hand. (Helena kan tillskrivas orsaken.)
2. Kausalattribution, *stod helt klart* att Helena kunnat tillfoga Karin skadan.
3. Kausalattribution, efter *skadetillfället*.

Vid detta första besök var läget mycket spänt, framför allt mellan Helena och Gun.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Situationen tillskrivs egenskapen mycket spänd.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Relationen mellan Helena och Gun tillskrivs vara mycket spänd.

Intensitetsmarkör: ..mycket..

Helena anklagade Gun för att ha skadat flickan.

Processattribution: Helena anklagar Gun.

Kausalattribution: *Uttalad.* Gun tillskrivs orsaken till Karins skada.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och positiv.* Helena kan tillskrivas bry sig om Karin då hon anklagar Gun. 2. *Dold och negativ.* Helena kan tillskrivas vilja svartmåla Gun då hon anklagar henne.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Relationen mellan Helena och Gun tillskrivs vara dålig.

Frånsett vid Helenas besök och dagen efter fungerar Karin tillfredsställande.

Processattribution: Karin fungerar tillfredsställande.

Kausalattribution: *Uttalad.* Helena tillskrivs vara orsaken till att Karin inte fungerar tillfredsställande.

Prognosattribution: *Uttalad.* När Helena inte är närvarande så fungerar Karin tillfredsställande.

Tidsföljdsattribution: Karin fungerar tillfredsställande alla dagar utom vid Helenas besök och dagen efter.

Hon har nästan slutat att vara rädd för Kjell, med undantag av de situationer då Kjell står böjd över henne, detta har hela tiden gjort henne skräckslagen.

Processattribution: Karin har nästan slutat vara rädd.

Kausalattribution: *Uttalad.* Kjell tillskrivs orsaken till att Karin är rädd.

Historikattribution: *Dold och negativ.* Tidigare situationer[personer dvs moderns sambo som först anklagades] har orsakat Karins rädsla.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Karin tillskrivs egenskapen att vara rädd och skräckslagen.

Relationsattribution: *Dold och positiv.* Familjehemmet har nästan fått Karins rädsla att upphöra.

Effektattribution: När Kjell böjer sig över Karin blir hon skräckslagen.

Stegring av attributioner: 2-steg.

1. Kausalattribution, Karin är *rädd* för Kjell då han står böjd över henne.
2. Effektattribution, detta har hela tiden gjort henne *skräckslagen*.

Intensitetsmarkör: ..hela tiden..

Osäkerhetsmarkör: ..nästan..

Karin har till Gun och Kjell och även till Mia Svensson vid hennes besök i familjehemmet berättat vad som hänt henne tidigare.

Processattribution: Karin har berättat.

Historikattribution: *Uttalad och negativ* för Karins tidigare situation, att Karin varit utsatt för skada/något negativt.

Relationsattribution: *Dold och positiv.* Karin har förtroende för Gun, Kjell och Mia Svensson eftersom hon berättat för dem vad som hänt tidigare.

Till detta kan läggas att Karin vid ett tillfälle sagt att när Helena blir arg så slår, biter och nyps hon. För att visa detta tog Karin hårt om Guns överarmar och skakade henne.

Processattribution: 1. Karin har sagt. 2. Karin visar. 3. Karin tog hårt och skakade.

Kausalattribution: *Uttalad.* Orsaken till att Helena slår, biter och nyps är att hon är arg.

Intentionsattribution: *Dold.* Helena har för avsikt att skada Karin när hon blir arg.

Trippelattribution: .. slår, biter och nyps.

Intensitetsmarkör: ..vid ett tillfälle.., .. till detta kan läggas.. och ..hårt..

Gun upplever att Karin ledsnar på att vara med Helena vid besöken. Hon går undan och gömmer sig.

Processattribution: 1. Gun upplever. 2. Karin ledsnar. 3. Karin går undan och gömmer sig.

Kausalattribution: *Uttalad.* Helena tillskrivs orsaken till att Karin går och gömmer sig.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Karin trivs inte med Helenas besök.

Helena sitter och ser övergiven ut.

Processattribution: Helena sitter.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Helena tillskrivs tillståndet att se övergiven ut.

Gun upplever inte att det finns några äkta känslor mellan Helena och Karin. T ex kan Helena säga till Karin innan hon går, att nu ska du inte vara ledsen trots att flickan inte visat något tecken på sorg.

Processattribution: Gun upplever inte.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Gun tillskriver Karin att inte känna sorg när Helena går.

Relationsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Gun tillskriver sig själv upplevelsen av att relationen mellan Helena och Karin inte innehåller äkta känslor. 2. *Uttalad och negativ.* Gun tillskriver Helena att inbilla sig att Karin känner sorg när Helena ska gå.

Kontakt har etablerats med BUP.

Processattribution: Kontakt har etablerats.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Karin har problem.

UTREDARENS BEDÖMNING

Karin har av någon eller några tillfogats allvarliga även livshotande skador. För att undvika ytterligare skador har hon omhändertagits och placerats i familjehem.

Processattribution: 1. Karin har tillfogats. 2. Karin har omhändertagits. 3. Karin har placerats.

Kausalattribution: *Dold.* Karins familj har tillfogat henne skadorna.

Historikattribution: *Uttalad och negativ.* Hon har tillfogats skador i sin tidigare situation.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om Karin inte omhändertas kommer hon att tillfogas ytterligare skador.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Skadorna tillskrivs egenskaperna allvarliga och livshotande.

Dubbelattribution: ..allvarliga och livshotande..

Som handläggare har undertecknad efter täta kontakter med människor runt Karin blivit mer och mer klar över vilken omänsklig situation Karin befunnit sig och befinner sig i.

Processattribution: Handläggaren har blivit klar över.

Historikattribution: *Uttalad och negativ.* Karins situation var omänsklig.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Karins nuvarande situation är omänsklig.

Egenskapsattribution: *Dold och positiv.* Handläggaren tillskrivs egenskaperna att vara väl informerad om Karin.

Intensitetsmarkör: ..täta.., ..mer och mer .. och ..omänsklig..

Hon har, detta kan idag sägas med stor sannolikhet, tillfogats skador av sin mamma Helena.

Processattribution: Karin har tillfogats skador.

Kausalattribution: *Uttalad.* Helena har skadat Karin.

Intensitetsmarkör: ..idag..

Osäkerhetsmarkör: ..stor sannolikhet..

Skadorna är både av fysisk och psykisk natur, såväl slag, strupgrepp, brännskador och nypskador.

Kausalattribution: *Uttalad.* Helena har skadat Karin.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Skadorna tillskrivs egenskaperna fysisk och psykisk natur.

Kvadrupelattribution: ..slag, strupgrepp, brännskador och nypskador..

Intensitetsmarkör: ..både..

Slagen är ej alltid i ”uppfostrande” syfte utan ibland planerade handlingar i syfte att skada.

Kausalattribution: *Uttalad.* Helena har slagit Karin.

Intensionsattribution: *Uttalad.* Helena har för avsikt att skada Karin.

Citatattribution: Genom citat ”uppfostrande intensifieras Helenas negativa intentioner.

Intensitetsmarkör: ..ej alltid.. och ..ibland..

Karin har även tillfogats skador i samband med sexuellt färgade lekar.

Processattribution: Karin har tillfogats skador.

Kausalattribution: *Uttalad.* Helena har tillfogat Karin skador genom leken.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Leken tillskrivs egenskapen att vara sexuellt färgad.

Intensitetsmarkör: ..även..

Ett flertal skador i underlivet tyder på att Karin även blivit sexuellt utnyttjad.

Processattribution: Karin har blivit sexuellt utnyttjad.

Kausalattribution: *Dold.* Helena tillskrivs att ha skadat Karin i underlivet.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Skadorna tillskrivs att vara av sexuell karaktär.

Stegring av attributioner: 2-steg.

1. Egenskapsattribution, sexuellt färgade lekar.

2. Processattribution, Karin har blivit sexuellt utnyttjad.

Intensitetsmarkör: ..flertal.. och ..även..

Osäkerhetsmarkör: ..tyder på..

Det bör uppmärksammas att Karins irritation i underlivet fanns kvar under Arabotiden, då Karin ej träffat Karl på länge och endast var med Helena på natten. Irritationen har upphört sedan Karin kom till familjehemmet.

Processattribution: 1. Karin har ej träffat Karl. 2. Karin var med Helena på natten. 3. Karin kom till familjehemmet.

Kausalattribution: 1. *Uttalad.* Irritationen i underlivet är en skada som tillfogats av någon. 2. *Uttalad.* Karl tillskrivs att inte vara orsak till skadorna. 3. *Uttalad.* Skadorna har tillfogats av Helena.

Egenskapsattribution: *Dold och positiv.* Familjehemmet är bra eftersom irritationerna upphört.

Tidsföljdsattribution: Efter att Karin slutat träffa Karl men fortfarande Helena fanns irritationen kvar. Sedan Karin kom till familjehemmet har irritationen upphört.

Intensitetsmarkör: ..bör uppmärksammas..

Med denna bakgrund fattades beslut om umgängesförbud då det bedömdes så att Karin mest av allt behöver en fast grund att stå på, nya föräldrar som ger henne trygghet och kärlek och ett skydd för ytterligare skador.

Processattribution: Beslut har fattats om umgängesförbud.

Kausalattribution: *Uttalad.* Helena skadar Karin, därav umgängesförbud.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om Karin inte får nya föräldrar kommer hon att tillfogas ytterligare skador.

Egenskapsattribution:

1. *Uttalad och positiv.* Familjehemmet ger trygghet och kärlek samt skydd.
2. *Uttalad och negativ.* Helena är otillräcklig eftersom Karin behöver nya föräldrar och skydd.

Åtgärdsattribution: *Uttalad.* Genom umgängesförbud tillskrivs Helena ha avsikter att skada Karin.

Stegring av attribution: 7-steg.

1. Kausalattribution, Karin har av någon eller några tillfogats *allvarliga* även *livshotande skador*.
2. Kausalattribution, Karin har med *stor sannolikhet tillfogats skador* av sin mamma Helena.
3. Egenskapsattribution, *skadorna* är både av *fysisk och psykisk natur*.
4. Intentionsattribution, slagen är planerade handlingar i *syfte att skada*.
5. Processattribution, Karin har även tillfogats *skador* i samband med *sexuellt färgade lekar*.
6. Kausalattribution, ett *flertal skador i underlivet* tyder på att Karin även blivit sexuellt utnyttjad[Helena har tillfogat Karin skadorna].
7. Kausalattribution, Helena får umgängesförbud för Karin behöver *skydd för ytterligare skador*[Helena tillfogar Karin skador].

Dubbelattribution: ..trygghet och kärlek..

Intensitetsmarkör: ..mest av allt..

Beslutet upphävdes och Helena fick på nytt möjligheten att träffa Karin vilket innebär dels den sköna känslan av att träffa sin mamma, dels de svåra känslor hon får i kontakten med modern, rädslan att bli slagen, bränd, nypt och som hon själv säger tagen hårt om halsen.

Processattribution: 1. Beslutet upphävdes. 2. Helena fick möjligheten. 3. Karin upplever känslor.

Kausalattribution: *Uttalad.* Helena orsakar blandade känslor hos Karin.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och positiv.* Socialtjänsten är rättvis och flexibel eftersom de ändrat sitt beslut. 2. *Dold och negativ.* Socialtjänsten fattar felaktiga beslut eftersom de måste ändra sitt beslut. 3. *Uttalad och positiv.* Känslan tillskrivs egenskapen skön. 4. *Uttalad och negativ.* Känslorna tillskrivs egenskapen svåra. 5. *Dold och positiv.* Helena tillskrivs en positiv egenskap då hon på nytt får möjligheten att träffa Karin.

Kvadrupelattribution: ..slagen, bränd, nypt och tagen hårt om halsen..

Intensitetsmarkör: 1. När Karin upplever positiv känsla är det i singularis och när hon upplever negativa känslor är det pluralis. 2. De svåra känslorna intensifieras genom utförligare beskrivning. 3. ..hårt..

Helenas täta besök gör det även synnerligen svårt för Karin att knyta an till Gun och Kjell som sina föräldrar.

Processattribution: Helenas besök gör det svårt.

Kausalattribution: *Uttalad.* Helena orsakar svårigheter för Karin att knyta an.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och positiv.* Gun och Kjell skulle klara att vara föräldrar om de fick möjlighet. 2. *Uttalad och negativ.* Karin tillskrivs egenskapen att ha svårt att knyta an.

Intensitetsmarkör: ..även.., ..täta.. och ..synnerligen..

Detta att knyta an till nya föräldrar är nödvändigt för att Karin ska ha en chans att utvecklas positivt, att själv bli en välfungerande vuxen människa.

Kausalattribution: *Dold.* Helena orsakar att Karin inte utvecklas positivt.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om Karin får nya föräldrar kommer hon utvecklas positivt

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Karin utvecklas inte positivt.

Effektattribution: Resultatet av att Karin utvecklas positivt gör att hon blir en välfungerande människa.

Intensitetsmarkör: ..nödvändigt.. och ..väl-..

Risken för Karin att falla in i en psykos om hon utsätts för dessa täta, svåra påfrestningar har länge av barnpsykiater Mia Svensson bedömts som mycket stor.

Processattribution: Mia Svensson bedömer.

Kausalattribution: *Dold.* Helena orsakar risken för Karins psykos.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om Karin utsätts för påfrestningar kan hon falla in i en psykos.

Egenskapsattribution: *Dold och positiv.* Barnpsykiatern är informerad och kunnig nog att göra denna bedömning.

Dubbelattribution: ..täta, svåra..

Intensitetsmarkör: ..täta.., ..svåra.., ..länge.. och .. mycket stor..

Osäkerhetsmarkör: ..risken..

Bedömningen är, att Helenas besök hos Karin bör vara ytterst sporadiska, möjligen en gång varannan månad.

Processattribution: Det sker en bedömning.

Prognosattribution: *Uttalad.* Helenas besök bör vara sporadiska då Karin inte ska utsättas för påfrestningar.

Egenskapsattribution: *Dold och positiv.* Utredaren är kapabel att göra en korrekt bedömning.

Intensitetsmarkör:.. ytterst sporadiska.. och ..[möjligen]en gång..

Osäkerhetsmarkör: ..möjligen..

Karins intressen, chans till ett liv utan skräck och skador, måste gå före Helenas behov av flickan.

Processattribution: Helena har behov.

Kausalattribution: *Uttalad.* Umgänge med Helena orsakar ett liv i skräck och skador för Karin.

Prognosattribution: *Uttalad.* Karin får chans till ett liv utan skräck och skador om hennes intressen prioriteras före Helenas behov [besöken bör vara sporadiska].

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Helena åsidosätter Karins intressen genom sina behov av flickan.

Dubbelattribution: ..skräck och skador..

Intensitetsmarkör: ..chans.. och ..måste..

Om Helena får insikt i sin och dotterns situation och söker hjälp för sina egna problem bedömes möjligheten till och fördelarna av tätare besök hos flickan som mycket större.

Kausalattribution: *Uttalad.* Helenas problem orsakar/hindrar henne från att träffa Karin.

Prognosattribution: 1. *Uttalad.* Om Helena får insikt och söker hjälp så kommer hon kunna träffa Karin. 2. *Uttalad.* Om Helena söker hjälp för sina problem ökar möjligheten och fördelarna av tätare besök.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Helena har ej insikt och Helena har problem.

Intensitetsmarkör: ..mycket större.. och ..tätare..

FÖRSLAG TILL BESLUT

Socialnämnden föreslås besluta

att jämlikt LVU § 16:1 begränsa Helenas umgängesrätt med Karin så, att hon får möjlighet att träffa flickan en gång varannan månad i familjehemmet under närvaro av makarna och auktoriserad tolk.

Processattribution: Socialnämnden föreslås besluta.

Åtgärdsattribution: 1. *Dold.* Helena eller Karin tillskrivs ha språksvårigheter genom åtgärden tolk. 2. *Dold.* Genom åtgärden begränsad umgängesrätt tillskrivs Helena att inte vara kapabel att vara mor.

Intentionsattribution: *Dold.* Helena avser att tala modersmål med Karin så att makarna inte förstår.

BILAGA 2 Utredningstext och attributionsanalys - Utredning 2

MARTINS SITUATION OCH HÄLSA VÅREN 1991

Efter julumgänget [med modern från föregående sida] har Martin ånyo mått mycket dåligt, med mycket epileptiska kramper och ångest.

Processattribution: Martin har mått dåligt.

Kausalattribution: *Dold.* Modern tillskrivs orsaken till att Martin mår dåligt.

Historikattribution: *Uttalad och negativ.* Martin har mått dåligt tidigare.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Martin tillskrivs egenskapen att må mycket dåligt. 2. *Dold och negativ.* Martin tillskrivs egenskapen att må psykiskt dåligt genom ångest.

Tidsföljdsattribution: Efter julumgänget med modern började Martin må mycket dåligt.

Trippelattribution: ..dåligt, epileptiska kramper och ångest..

Intensitetsmarkör: ..mycket.. och ..mycket..

Han har bett undertecknad om hjälp. Anser sig ej orka med sin mor om hon inte ändrar sig.

Processattribution: 1. Martin ber om hjälp. 2. Martin anser sig ej orka.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern tillskrivs orsaken till att Martin ber om hjälp.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om inte modern ändrar sig kommer Martin inte att orka med henne.

Egenskapsattribution: Tre möjligheter. 1. *Dold och negativ.* Modern har egenskaper som gör att Martin ber om hjälp. 2. *Dold och negativ.* Martin tillskrivs egenskapen hjälplös. 3. *Dold och positiv.* Utredaren är kapabel att hjälpa Martin.

Undertecknad har erbjudit modern ekonomisk hjälp för egen terapi. Modern har avböjt skriftligen.

Processattribution: 1. Undertecknad har erbjudit. 2. Modern har avböjt.

Situationsattribution: *Dold och negativ.* Modern har bristande ekonomi.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och positiv.* Utredaren är god som vill hjälpa modern. 2. *Dold och negativ.* Modern tillskrivs egenskapen psykiska problem. 3. *Dold och negativ.* Eftersom modern avböjt är hon inte samarbetsvillig.

Modern har ringt Martin mycket ofta och Martin har även ringt modern ofta.

Processattribution: 1. Modern har ringt. 2. Martin har ringt.

Relationsattribution: *Uttalad och positiv.* Telefonrelationen mellan modern och Martin tillskrivs vara ömsesidig.

Intensitetsmarkör: ..mycket ofta.. och ..ofta..

Martin anser att han måste förse sin mor med en massa negativ information. Martin har i familjehemmet fungerat som en "spion" för moderns räkning.

Processattribution: 1. Martin anser att han måste. 2. Martin har fungerat som spion.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern tillskrivs orsaken till att Martin spionerar.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Familjehemmet utsätts för spionage.

Relationsattribution: 1. *Dold och negativ.* Modern utnyttjar Martin. 2. *Uttalad och negativ.* Relationen mellan Martin och modern präglas av tvång då Martin måste.

Intentionsattribution: 1. *Uttalad.* Avsikten med spionaget är att modern ska få tillgång till negativ information. 2. *Dold.* Modern har för avsikt att diskreditera familjehemmet.

Citatattribution: Modern diskrediteras genom att utredaren citerar Martin.

Intensitetsmarkör: ..en massa..

Martin anser sig inte orka med denna negativa och mörka livssyn, denna misstänksamma livsinställning från moderns sida.

Processattribution: Martin anser sig inte orka.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern tillskrivs orsaken till att Martin inte orkar.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Martin orkar inte med moderns livssyn och misstänksamhet.

Egenskapsattribution: Två möjligheter 1. *Dold och negativ.* Modern tillskrivs vara destruktiv genom en negativ livssyn och livsinställning. 2. *Dold negativ.* Modern påverkar Martin negativt.

Trippelattribution: ..negativa och mörka livssyn, misstänksamma livsinställning..

Martin önskar hjälp med att få sin mor att ändra sig.

Processattribution: Martin önskar få hjälp.

Kausalattribution: *Uttalad.* Moderns beteende är orsaken till att Martin önskar hjälp.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Modern tillskrivs en eller flera egenskaper som gör att Martin önskar hjälp.

Martin önskar fortsättningsvis själv svara för kontaktandet av modern. När han själv vill, ej på uppgjord regelbunden telefontid.

Processattribution: Martin önskar själv svara för telefontiderna.

Åtgärdsattribution: *Dold.* Genom åtgärden uppgjorda telefontider tillskrivs Martin egenskapen att ej vara kapabel att sköta kontakten själv.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Relationen mellan modern och Martin är inte fungerande.

Intentionsattribution: *Dold.* Socialtjänstens avsikt är att kontrollera och reglera relationen mellan modern och Martin genom uppgjorda telefontider.

Tidsföljdsattribution: Martin önskar fortsättningsvis själv sköta telefonkontakten

Martin mår ofta mycket dåligt i samband med sina telefonsamtal med modern. Han svettas mycket, får ångest och kramper dagarna efter.

Processattribution: Martin mår dåligt, svettas, får ångest och kramper.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern tillskrivs orsaken till att Martin mår dåligt.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Martin tillskrivs egenskapen att må dåligt psykiskt.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Eftersom Modern påverkar Martin negativt är någonting fel i relationen.

Tidsföljdsattribution: Efter att Martin har haft telefonkontakt med modern blir han ofta mycket dålig.

Stegring av attribution: 2-steg

1. Tidsföljdsattribution, efter julumgänget (med modern) har Martin ånyo mått *mycket dåligt*.
2. Tidsföljdsattribution, Martin mår *ofta mycket dåligt* i samband med sina telefonsamtal med modern.

Trippelattribution: ..svettas, ångest, kramper..

Intensitetsmarkör: ..ofta, mycket.. och ..mycket..

GOD MANS UPPFATTNING OCH FÖRHÅLLANDE

På moderns begäran har god man utsetts i XX kommun efter beslut av tingsrätt sommaren 1990.

Processattribution: 1. Modern begär. 2. God man utses.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och positiv*. Modern tillskrivs värna om rättvisa. 2. *Dold och negativ*. Socialtjänsten tillskrivs att inte sköta utredningen korrekt.

Tidsföljdsattribution: Efter begäran från modern fattas beslut om god man.

God man är Britta. Britta uppfattar sig ”utsedd att svara i mors ställe”. Detta är juridiskt komplicerat med tanke på LVU-beslutet som föreligger (utreds av stadsjuristen) och komplicerar LVU-handläggningen. Socialtjänstens handläggare har träffat gode man initialt efter förordnandet samt efter cirka 6 månader i mars 1991.

Processattribution: 1. Britta uppfattar. 2. Statsjurist utreder. 3. Handläggaren har träffat.

Kausalattribution: *Dold*. Modern blir genom sin begäran om god man orsaken till att det blir juridiskt komplicerat.

Effektattribution: Effekten av att en god man utses [på moderns begäran], är att handläggningen/beslutet blir juridiskt komplicerat.

Citatattribution: Utredaren förstärker den egna utsagan genom att citera god man Britta.

Modern har tät kontakt 1-3 gånger per vecka med gode mannen. Enligt vad som framkommit vid vårt sammanträffande med gode mannen 910320 finns inget att anmärka mot familjehemmet eller Martins omvårdnad.

Processattribution: 1. Modern har kontakt. 2. Socialtjänsten sammanträffar.

Situationsattribution: *Uttalad och positiv*. Martins nuvarande situation är tillfredsställande.

Egenskapsattribution: *Uttalad och positiv*. Familjehemmet tillskrivs anmärkningsfria.

Intentionsattribution: *Dold*. Gode mannen döljer avsiktligt information, då det kan finnas information som ej framkommit.

Intensitetsmarkör: ..tät..

Däremot framhåller gode mannen moderns ”påträngande” attityd gentemot sonen.

Processattribution: Gode mannen framhåller.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ*. Modern tillskrivs ha en påträngande attityd.

Citatattribution: Utredaren diskrediterar modern och förstärker texten genom att citera gode mannen.

Intensitetsmarkör: ..framhåller..

Hon anser att modern belastar sin son med ovidkommande problem, misstankar om gamla oförrätter. Gode mannen ifrågasätter moderns attityd mot sonen ”vi två mot hela vida världen”.

Processattribution: 1. Gode mannen anser. 2. Gode mannen ifrågasätter.

Historikatribution: *Uttalad och negativ.* Modern tror att hon tidigare utsatts för oförrätter.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Modern tillskrivs vara destruktiv för sin son genom att hon belastar honom och har en attityd gentemot honom.

Relationsattribution: 1. *Dold och negativ.* Relationen mellan modern och sonen präglas av moderns problem, misstankar och attityder. 2. *Uttalad och negativ.* Gode mannen ifrågasätter moderns attityder.

Kvadrupelattributions: ..belasta, ovidkommande, misstankar och gamla oförrätter..

Citattribution: Gode mannen förstärker sin utsago genom att citera modern och ytterligare förstärkning sker när utredaren använder det i texten.

Intensitetsmarkör: ..ovidkommande.. och ..gamla..

Modern har ständigt nya ”uppdrag” åt sin son. ”En omöjlig position för ett barn”, anser gode mannen.

Processattribution: 1. Modern har uppdrag. 2. Gode mannen anser.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern är orsaken till Martins omöjliga position.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Martin befinner sig i en omöjlig situation.

Prognosattribution: *Dold.* Om modern fortsätter ge Martin uppdrag kommer han att fara illa.

Intentionsattribution: *Dold.* Modern har för avsikt att skada familjehemmet med sina uppdrag åt Martin.

Effektattribution: Effekten av uppdragen blir en omöjlig position för Martin.

Stegring av attributioner: 2-steg

1. Prognosattribution, Modern har *ständigt nya ”uppdrag”* åt sin son.
2. Prognosattribution, ”En *omöjlig position* för ett barn,”

Citattribution: 1. Utredaren förstärker moderns negativa beteende genom att citera ”uppdrag”. 2. Martins situation förstärks genom citat ”En omöjlig position för ett barn.” från gode mannen.

Intensitetsmarkör: ..ständigt nya.. och ..omöjlig..

KONTAKTMANNEN THOMAS’S UPPFATTNING

Thomas anser att modern är påträngande och psykiskt arbetsam för sin omgivning.

Processattribution: Thomas anser att modern är.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Modern tillskrivs egenskaperna påträngande och psykiskt arbetsam.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Modern är påträngande för sin omgivning.

Dubbelattribution: ..påträngande och psykiskt arbetsam..

Vid senaste umgängestillfället mellan Martin och Thomas bad Martin att Thomas skulle använda telefonsvararen för att Martin skulle på så vis få vila från moderns ständiga telefonerande.

Processattribution: Martin bad Thomas använda telefonsvararen.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern är orsaken till att Martin inte får lugn och ro.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Martin vill vila från moderns ständiga telefonerande.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Modern tillskrivs vara intensiv i sitt telefonerande.

Relationsattribution: 1. *Dold och positiv.* Martin har en bra relation till Thomas eftersom han ber honom om hjälp. 2. *Uttalad och negativ.* Relation med modern är ansträngande eftersom Martin behöver vila från henne.

Tidsföljdsattribution: Vid senaste umgängestillfället med Thomas ville Martin få vila från moderns ständiga telefonerande.

Effektattribution: Effekten av telefonerandet blir att Martin behöver få vila.

Intensitetsmarkör: ..ständiga..

Martin sökte skydd av Thomas.

Processattribution: Martin sökte skydd.

Kausalattribution: *Dold.* Modern är orsaken till att Martin sökte skydd.

Historikattribution: *Dold och negativ.* Eftersom Martin sökte skydd kan han ha befunnit sig i en utsatt situation.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och positiv.* Thomas är bra. 2. *Dold och negativ.* Modern är ett hot mot Martin.

Relationsattribution: *Dold och positiv.* Martin har förtroende för Thomas.

Martin önskade även resa från Thomas bostad till annan ort för att på så sätt få ro och frid från moderns kontaktande eller önskan om att Martin kontaktar henne.

Processattribution: Martin önskade resa.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern är orsaken till att Martin vill resa bort.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Martin söker fly sin utsatta situation.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om Martin får resa till annan ort anser han sig få ro och frid från modern.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Modern är envis och intensiv i sitt kontaktande.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Relationen mellan modern och Martin är inte bra eftersom han vill få ro och frid.

Dubbelattribution: ..ro och frid..

Thomas har en önskan att inför nästa eventuella sammanträffande mellan Martin och modern, få detta möte ytterligare begränsat och maximerat. Till max 3 dagar och då ombord på Thomas båt för att ha maximal uppsikt och kontroll.

Processattribution: Thomas har en önskan.

Prognosattribution: *Dold.* Om modern inte hålls under uppsikt och kontroll kan något inträffa.

Egenskapsattribution: *Dold och positiv*. Thomas anses vara kapabel till att göra umgängesbedömningar.

Åtgärdsattribution: *Dold*. Genom åtgärden maximal uppsikt och kontroll tillskrivs modern egenskaper som t.ex. opålitlig.

Relationsattribution: *Dold och negativ*. Relationen mellan Martin och modern är så illa därän att mötet måste begränsas och maximeras.

Stegring av attributioner: 5-steg

1. Egenskapsattribution, modern är *påträngande*.
2. Kausalattribution, Martin skulle på så vis få vila från moderns *ständiga telefonerande*.
3. Kausalattribution, Martin *sökte skydd* av Thomas[dold, skydd från modern].
4. Kausalattribution, Martin önskade resa till annan ort för att på så sätt få *ro och frid från moderns kontaktande*.
5. Åtgärdsattribution, genom åtgärden *maximal uppsikt och kontroll* vid möte mellan Martin och modern tillskrivs modern egenskaper såsom t.ex. opålitlig.

Dubbelattribution: ..begränsat och maximerat, uppsikt och kontroll..

Intensitetsmarkör: ..ytterligare.. och ..maximal..

Osäkerhetsmarkör: ..eventuella..

FAMILJEHEMMETS IAKTTAGELSER

Martin har blivit alltmer pressad av modern och är för närvarande mycket pressad i sin lojalitet mot modern.

Processattribution: Modern pressar Martin.

Kausalattribution: *Uttalad*. Modern är orsaken till att Martin är pressad.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ*. Martin befinner sig i en pressad situation.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ*. Martin tillskrivs vara pressad. 2. *Dold och positiv*. Familjehemmet tillskrivs vara kompetenta till att göra bedömningen.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ*. Martin befinner sig i en lojalitetskonflikt.

Stegring av attributioner: 2-steg

1. Kausalattribution, Martin har blivit *alltmer pressad* av modern.
2. Kausalattribution, Martin är för närvarande *mycket pressad*.

Intensitetsmarkör: ..alltmer.. och ..mycket..

Modern kräver negativa prestationer av Martin.

Processattribution: Modern kräver.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ*. Modern tillskrivs egenskapen krävande gentemot Martin.

Relationsattribution: *Dold och negativ*. Relationen mellan modern och Martin är inte bra.

Martin får en mängd ”uppdrag” av modern som till exempel att avlyssna familjens telefonsamtal, de övriga barnens telefonsamtal. Att titta i andra barns post och byrålådor, läsa lämpliga papper som kan finnas och rapportera till modern. Exempelvis sända andra barns post eller dagboksanteckningar i av modern tillsända och i förväg frankerade brev. Eller skriva och meddela modern olika saker kring familjen och de andra barnen som bor i familjen. Exempelvis att smutskasta familjen och de andra barnen i hemmet.

Processattribution: Martin får en mängd uppdrag.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern är orsaken till Martins beteende.

Situationsattribution: *Dold och negativ.* Familjehemmet tillskrivs en utsatt sits när modern spionerar.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Relationen mellan modern och familjehemmet är att modern spionerar.

Intentionsattribution: 1. *Uttalad.* Modern har för avsikt att spionera på familjehemmet genom Martin. 2. *Uttalad.* Moderns spioneri är planerade handlingar.

Citatattribution: Genom citat ”uppdrag” förstärker utredaren textens trovärdighet och moderns avsikter.

Intensitetsmarkör: ..mängd.. och ..smutskasta..

Familjen har infört rutiner att bränna inkommen post efter genomläsning för att Martin ska besparas dessa uppdrag och att fungera som sändebud till modern.

Processattribution: Familjen har infört rutiner.

Kausalattribution: 1. *Dold.* Modern är orsaken till att familjen måste införa rutiner. 2. *Dold.* Modern är orsaken till Martins beteende.

Situationsattribution: *Dold och negativ.* Familjens nuvarande situation är utsatt p.g.a. moderns beteende.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om familjen bränner sin post kommer Martin slippa fungera som sändebud/spion åt modern.

Egenskapsattribution: *Dold och positiv.* Familjehemmet är pålitligt eftersom de skyddar Martin.

Åtgärdsattribution: *Dold.* Genom att införa åtgärder för att bespara Martin moderns uppdrag tillskrivs modern egenskaper som t.ex. krävande och spionerande beteende.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Martins relation till modern består av moderns krav på uppdrag.

Intentionsattribution: *Uttalad.* Familjen har för avsikt att bespara Martin från moderns uppdrag.

Martin ”får” eller kan ej knyta an till andra människor och skapa relationer till andra i hemmet eller utanför familjehemmet.

Processattribution: 1. Martin ”får” ej knyta an. 2. Martin kan ej knyta an.

Kausalattribution: *Dold.* Modern är orsaken till att Martin inte ”får” eller kan knyta an.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Martin kan ej skapa relationer med andra människor. 2. *Uttalad och negativ.* Modern tillskrivs vara orsaken till att Martin inte ”får” skapa relationer med andra människor.

Citattribution: Genom citat ”får” förstärker utredaren att Martin hindras att knyta an eller att skapa relationer till andra.

Modern stör ständigt Martin i hans försök att få en fungerande kontakt med andra, exempelvis familjehemmet och Martins nyetablerade psykologkontakt vid BUP.

Processattribution: 1. Modern stör Martin. 2. Martin försöker få kontakt.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern orsaken till att Martin blir störd i sina kontaktförsök.

Stegring av attributioner: 2-steg

1. Kausalattribution, Martin ”får” eller kan ej knyta an.
2. Kausalattribution, Modern stör ständigt Martin.

Intensitetsmarkör: ..ständigt..

Modern hindrar Martin att tycka något eget om någon annan person. Hon hindrar Martin i hans identitetsuppbyggnad, hindrar Martin i hans känslomässiga utveckling.

Processattribution: Modern hindrar Martin.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern är orsaken till att Martin störs i sin identitetsuppbyggnad och känslomässiga utveckling.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och negativ.* Modern tillskrivs vara t.ex. hindrande, självisk mot sin son. 2. *Uttalad och negativ.* Martin har brister i sin identitet och känslomässiga utveckling.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Martins person är den ”svaga” i relationen mellan honom och modern.

Intentionsattribution: *Uttalad.* Modern har för avsikt att hindra Martin.

Stegring av attributioner: 3-steg

1. Kausalattribution, modern hindrar Martin att tycka något eget.
2. Kausalattribution, modern hindrar Martin i hans identitetsuppbyggnad.
3. Kausalattribution, modern hindrar Martin i hans känslomässiga utveckling.

Trippelattribution: ..hindrar, hindrar och hindrar..

Om det har gått bra för Martin, han har utvecklats och mått bra, lyckas modern bryta detta genom ”svartmålning eller negativ uppfattning om andra människor som hon pratar med Martin om”.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern är orsaken till att Martins inte vidareutvecklas eller mår bra.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om det går bra för Martin[utvecklats och mått bra] kommer modern att bryta ned detta.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Modern tillskrivs vara självisk genom att förstöra för Martin samt inneha en negativ uppfattning om andra.

Intentionsattribution: *Uttalad.* Modern har för avsikt att bryta ner Martins framsteg/utveckling.

Effektattribution: Effekten av moderns beteende gör att Martin inte utvecklas och mår bra.

Dubbelattribution: ..utvecklats och mått bra.. och ..svartmålning eller negativ uppfattning..

Citattribution: Utredaren citerar familjehemmet för att förstärka moderns negativa egenskaper.

Intensitetsmarkör: ..lyckas..

Martin blir då förvirrad, frustrerad och känslomässigt störd i sin egen uppfattning. Exempelvis efter en incident mellan Martin och ett placerat barn i hemmet.

Kausalattribution: 1. *Uttalad.* Modern är orsaken till att Martin blir förvirrad etc. 2. *Dold.* Modern är orsaken till att Martin inte kan hantera incidenter som inträffar i kontakt med andra.

Prognosattribution: *Uttalad.* När modern stör Martins utveckling blir han förvirrad etc.

Tidsföljdsattribution: Efter en incident med ett annat barn blev Martin förvirrad etc.

Trippelattribution: ..förvirrad, frustrerad och känslomässigt störd..

Incidenten reddes ut av familjehemmet, telefonkontakt togs även med handläggaren. Martin mådde bra och hade inte då några kramper.

Processattribution: Martin mådde bra och hade inte några kramper.

Kausalattribution: 1. *Uttalad.* Familjehemmet är genom sin hjälp orsaken till att Martin mår bra.

2. *Dold.* Modern är orsaken till Martins kramper.

Prognosattribution: *Uttalad.* När Martin mår bra har han inga kramper.

Egenskapsattribution: *Uttalad och positiv.* Familjehemmet tillskrivs egenskaper såsom att vara ansvarsföretag och kompetenta.

Tidsföljdsattribution: Då incidenten var utredd hade Martin inte några kramper.

Efter incidentens uppklärande tillskriver Martin modern varefter modern ringer upp Martin.

Processattribution: 1. Martin tillskriver modern. 2. Modern ringer upp Martin.

Relationsattribution: 1. *Dold och negativ.* Martin vill ha kontakt med modern eftersom han skriver till henne men vill inte ringa. 2. *Dold och negativ.* Martin får inte ringa till modern för familjehemmet.

Tidsföljdsattribution: Martin skriver till modern efter att incidenten klarats upp och då ringer modern upp.

Efter detta telefonsamtal mellan modern och Martin, seriekrampar Martin en hel natt.

Processattribution: Martin seriekrampar.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern är orsaken till att Martin seriekrampar.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om Martin har kontakt med modern krampar han.

Tidsföljdsattribution: Martin seriekrampar under natten efter telefonsamtalet med modern.

Effektattribution: Effekten av telefonsamtalet är att Martin seriekrampar en hel natt.

Intensitetsmarkör: ..serie-.. och ..hel..

Modern upprörde Martin, hon hade ingen lugnande eller tröstande inverkan för Martin.

Processattribution: 1. Modern upprörde Martin. 2. Modern hade ingen lugnande och tröstande inverkan på Martin.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern är orsaken till att Martin blir upprörd.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Modern har inga egenskaper som lugnar eller tröstar Martin.

Intentionsattribution: *Dold.* Modern hade för avsikt att uppröra Martin.

Dubbelattribution: ..lugnande och tröstande..

Martin har mått mycket dåligt efter detta samtal och den oro som modern gav honom.

Processattribution: 1. Martin har mått. 2. Modern gav.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern är orsaken till att Martin mår dåligt och orsak till hans oro.

Tidsföljdsattribution: Efter samtalet med modern mådde Martin mycket dåligt.

Effektattribution: Effekten av samtalet med modern gör att Martin mår mycket dåligt och blir orolig.

Intensitetsmarkör: ..mycket..

Modern har rapporterat händelsen till kriminalpolisen i XX.

Processattribution: Modern har rapporterat händelsen.

Kausalattribution: *Dold.* Händelsen är orsaken till moderns polisanmälan.

Åtgärdsattribution: 1. *Dold.* Modern tillskrivs t.ex. vara hysterisk genom åtgärden rapport till polis. 2. *Dold.* Familjehemmet tillskrivs vara ansvarslösa eftersom modern måste rapportera. 3. *Dold.* Modern tillskrivs bry sig om Martin genom åtgärden rapport till polis.

Intentionsattribution: 1. *Dold.* Modern har för avsikt att ställa familjehemmet i dålig dager. 2. *Dold.* Modern har för avsikt att skydda Martin.

Efter så gott som varje telefonsamtal med modern är Martin besviken.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern är orsaken till att Martin blir besviken.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om telefonkontakten fortsätter kommer Martin att bli besviken.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Martin tillskrivs egenskapen besviken.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Relationen mellan modern och Martin präglas av besvikelse.

Tidsföljdsattribution: Efter samtal med modern är Martin besviken.

Intentionsattribution: *Uttalad.* Modern har för avsikt att göra Martin besviken.

Effektattribution: Effekten av telefonsamtalen är besvikelse hos Martin.

Intensitetsmarkör: ..så gott som varje..

Modern frågar inte Martin hur han mår, vad han gör eller hur det går för honom i skolan osv.

Processattribution: Modern frågar inte Martin.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Modern tillskrivs egenskaper som att inte bry sig om.

Intensitetsmarkör: ..osv..

Martin är mycket besviken på modern och hennes ointresse för hans person och individ. Att hon inte frågar eller bryr sig om hans vardag.

Processattribution: 1. Martin är besviken. 2. Modern är ointresserad. 3. Modern frågar inte och bryr sig inte.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern är orsaken till Martins besvikelse.

Prognosattribution: *Dold.* Modern kommer förbli ointresserad av Martin.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Moderna tillskrivs egenskapen att vara ointresserad.

Relationsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Moderns relation till Martin består av ointresse
2. *Uttalad och negativ.* Martin blir besviken i sin relation till modern.

Stegring av attribution: 2-steg

1. Egenskapsattribution, modern *frågar inte* Martin hur han mår, vad han gör eller hur det går för honom i skolan.
2. Egenskapsattribution, moderns *ointresse* för hans person och individ. Att hon *inte frågar eller bryr sig* om hans vardag.

Intensitetsmarkör: ..mycket..

Modern önskar enbart få vetskap om negativa saker ifrån Martin.

Processattribution: Modern önskar.

Kausalattribution: *Uttalad.* Modern är orsaken till att Martin inte mår bra.

Situationsattribution: *Dold och negativ.* Modern har försatt Martin i en utsatt situation.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Modern kan tillskrivas egenskaper som t.ex. utnyttjande då hon enbart söker negativ information.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Modern utnyttjar Martin i sin relation till honom.

Intentionsattribution: *Uttalad.* Modern utnyttjar Martin med avsikt att få vetskap om negativa saker.

Intensitetsmarkör: ..enbart..

BILAGA 3 Utredningstext och attributionsanalys - Utredning 3

RELATIONEN STINA - HUGO

Stina och Hugo lever isolerade i hemmet. Kontakter tas utåt.

Processattribution: 1. Stina och Hugo lever isolerade. 2. Kontakter tas utåt.

Kausalattribution: *Dold.* Stina är orsaken till att de lever isolerade i hemmet.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Nuvarande situation är isolerad.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Stina och Hugo är asociala.

Vissa dagar blir allt bara fel för Hugo när det inte varit bra hemma.

Kausalattribution: *Dold.* Stina är orsaken till att allt blir fel för Hugo.

Prognosattribution: *Uttalad.* När det inte är bra hemma blir allt fel för Hugo.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Hugo är beroende av att hans relation till Stina är bra.

Intensitetsmarkör: ..allt bara..

Hugo vet inte vad han kan och får säga och till vem vilket innebär em[en] stor påfrestning för honom.

Processattribution: Hugo vet inte.

Kausalattribution: *Dold.* Stina är orsaken till Hugo påfrestningar.

Situationsattribution: *Dold och negativ.* Hugo nuvarande situation innebär en stor påfrestning för honom eftersom han inte vet vad han kan och får säga.

Intensitetsmarkör: ..stor..

Stina pratar till Hugo som till en vuxen och han får ta, höra och bära all hennes bitterhet mot vuxna och i synnerhet myndigheter.

Processattribution: 1. Stina pratar. 2. Hugo tar. 3. Hugo hör. 4. Hugo bär.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och negativ.* Stina tillskrivs vara hänsynslös mot Hugo.

2. *Uttalad och negativ.* Stina tillskrivs egenskapen bitter mot vuxna och myndigheter.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Relationen mellan Stina och Hugo är inte positiv för Hugo.

Trippelattribution: ..ta, höra och bära..

Intensitetsmarkör: ..all.. och ..i synnerhet..

Han utses[utsätts] för svåra påfrestningar på grund av mammans ständiga konflikter med alla i hans närhet.

Processattribution: Hugo utsätts för påfrestningar.

Kausalattribution: *Uttalad.* Stina är orsaken till att Hugo utsätts för påfrestningar.

Prognosattribution: *Uttalad.* När Stina är i konflikt, utsätts Hugo för påfrestningar.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Stina tillskrivs ha konflikter med andra människor.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Stinas relation till omgivningen präglas av konflikter.

Stegring av attributioner: 2-steg

1. Egenskapsattribution, Stina tillskrivs *bitterhet* mot vuxna och i synnerhet myndigheter.
2. Relationsattribution, Stina har *ständiga konflikter* med alla i hans närhet.

Intensitetsmarkör: ..svåra.. ..ständiga..

Stina uppvisar ett labilt beteende, talar periodvis lugnt för att i nästa ögonblick brista i hejdlös gråt och skrika anklagelser mot allt och alla.

Processattribution: Stina uppvisar beteenden.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Stina tillskrivs egenskapen labil.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Stinas relation till omgivningen är labil och full av anklagelser.

Intensitetsmarkör: ..hejdlös.. och ..allt och alla..

Hennes behov kommer före pojkens. Vill hon ut och dansa kan Hugo få vara hos två olika på en och samma helg.

Processattribution: Hennes behov kommer före pojkens.

Kausalattribution: *Uttalad.* Stina är orsaken till att Hugo få vara hos olika människor under samma helg.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om Stina vill ut och dansa kan Hugo få vara hos två olika på en och samma helg.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Stina tillskrivs egenskapen självisk.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Hugo blir åsidosatt i relationen med Stina.

Intensitetsmarkör: ..en och samma..

Stina har många principer och är svår att påverka med argument. Ett exempel som belyser detta är när Stina ringer någon gång 1990 och är alldeles hysterisk.

Processattribution: Stina har.

Historikattribution: *Uttalad och negativ.* Stina ringde och var hysterisk.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Stina tillskrivs egenskaper som principfast, svårpåverkad och hysterisk.

Intensitetsmarkör: ..många.., ..svår.. och ..alldeles..

Kronofogden befinner sig i trädgården och beredd att med låssmed bryta sig in i hennes bil.

Processattribution: 1. Kronofogden befinner sig. 2. Kronofogden är beredd.

Kausalattribution: *Uttalad.* Kronofogden är orsaken till att Stina är hysterisk.

Åtgärdsattribution: *Dold.* Stina tillskrivs egenskapen slarvig/ekonomiska problem genom åtgärd kronofogden.

Bakgrunden var en gammal sophämtningsavgift från 1988 som Stina av princip vägrat att betala eftersom hon inte bodde i huset då och inte behövde ha några sopor hämtade. Sedan malde ärendet vidare och hamnade till sist hos kronofogdemyndigheten som utmätte hennes bil.

Processattribution: 1. Ärendet malde. 2. Kronofogden utmätte.

Kausalattribution: 1. *Uttalad.* Den enligt Stina felaktiga sophämtningsavgiften är skälet till Stinas vägran att betala. 2. *Uttalad.* Stinas vägran att betala är orsaken till utmätningen.

Historikattribution: *Uttalad och negativ.* Stina hade vägrat att betala för sig.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Stina tillskrivs egenskapen svår att samarbeta med och principfast.

Intensitetsmarkör: ..gammal.., ..av princip.. och ..till sist..

Stina var hysterisk, svor och hotade att isolera sig i huset med pojken.

Processattribution: Stina var hysterisk.

Kausalattribution: *Uttalad.* Kronofogden är orsaken till Stinas hysteri.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om Stina blir pressad hotar hon med att utnyttja sin omgivning såsom att isolera med Hugo.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Stina tillskrivs egenskaper som hysterisk och aggressiv.

Intensionsattribution: *Uttalad.* Stina har för avsikt att isolera sig med Hugo om utmätningen genomförs.

Effektattribution: Effekten av utmätningen är att Stina blir hysterisk och hotfull.

Trippelattribution: ..hysterisk, svor och hotade..

Summan beviljades som bistånd för att få ett slut på den upptrappade situationen.

Processattribution: Summan beviljades.

Kausalattribution: *Uttalad.* Stinas agerande tillskrivs orsaken till den upptrappade situationen.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om inte Stina beviljas summan kommer situationen att fortgå.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Stina tillskrivs vara påstridig och enveten då hon driver situationen vidare.

Åtgärdsattribution: *Dold.* Genom åtgärden att bevilja summan tillskrivs Stina vara oberäknelig.

Intensitetsmarkör: ..upptrappade..

Ett liknande ärende i oktober 1993 då strömmen en dag var fränkopplad. Enligt Stina hade Sydkraft påfört henne påminnelseavgifter som inte var rätt varför hon av princip inte betalade dessa.

Kausalattribution: *Uttalad.* Sydkraft är orsaken till påminnelseavgifterna.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och positiv.* Stina är principfast. 2. *Dold och negativ.* Stina är ej samarbetsvillig.

Stegring av attributioner: 3-steg

1. Egenskapsattribution, Stina har många *principer och ä rsvår att påverka med argument.*
2. Egenskapsattribution, ..en gammal sophämtningsavgift som Stina *av princip vägrat* att betala.
3. Egenskapsattribution, ..påminnelseavgifter som enligt Stina inte var rätt varför hon *av princip inte betalade dessa (orubblig).*

Stina är på sitt vis mån om Hugo och vill hans bästa men vägrar se problemen och det allvarliga i situationen och nekar erbjuden hjälp.

Processattribution: 1. Stina är mån om Hugo. 2. Stina vill men vägrar se. 3. Stina nekar.

Kausalattribution: *Dold.* Stina är orsaken till att socialtjänsten inte kan hjälpa Hugo.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Nuvarande situation tillskrivs vara problematisk och allvarlig.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och negativ.* Stina tillskrivs egenskapen att vara envis och ej samarbetsvilliga. 2. *Uttalad och positiv.* Stina tillskrivs att bry sig om Hugo. 3. *Dold och negativ.* Genom formuleringen på sitt vis tillskrivs Stina att inte bry sig om Hugo.

Trippelattribution: ..vägrar, allvarliga och nekar hjälp..

Hugo å sin sida vill inte prata om mamman eller om hur dom har det hemma.

Processattribution: Hugo vill inte prata.

Kausalattribution: *Dold.* Stina är orsaken till att Hugo inte vill prata om henne eller hemmet.

Egenskapsattribution: *Uttalad och positiv.* Hugo tillskrivs egenskapen förtegen.

Relationsattribution: 1. *Dold och negativt.* Hugo skyddar sin relationen med modern mot omgivningen. 2. *Dold och positivt.* Hugo är lojal mot modern.

Intentionsattribution: *Dold.* Hugo har en avsikt med att inte berätta.

Vid verkställande av omhändertagandet d.v.s. vid körningen till Stafregården var Hugo mycket ledsen och orolig över att "nu kommer mamma att bli jättearg på mig".

Kausalattribution: 1. *Uttalad.* Stina är orsaken till att Hugo blir omhändertagen.

2. *Uttalad.* Stina är orsaken till att Hugo blir ledsen och orolig. 3. *Uttalad.* Hugo tillskriver sig själv anledningen till omhändertagandet.

Situationsattribution: *Dold och negativ.* Hugo nuvarande situation är kluven och karaktäriseras av en lojalitetskonflikt.

Åtgärdsattribution: *Dold.* Genom åtgärden omhändertagande tillskrivs Stina ej vara kapabel att ta hand om Hugo.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Hugo är ledsen och orolig för Stinas reaktion.

Effektattribution: Effekten av moderns agerande(orsaken till omhändertagandet) blir oro hos Hugo.

Dubbelattribution: ..ledsen och orolig..

Citatattribution: Utredaren citerar Hugo och förstärker därmed Hugo rädsla för modern.

Intensitetsmarkör: ..mycket..

SAMTAL MED ELLER SKRIVELSER FRÅN BERÖRDA MYNDIGHETER OCH ENSKILDA.

BARBRO KARLSSON, HUGO KLASSLÄRARE I SKOLAN.

Hugo kom till Barbro Karlssons klass i slutet av oktober 1993. När han började hade han ett mycket grovt och ovårdat språk fullt av svordomar och sexuella uttryck.

Processattribution: Hugo kom.

Kausalattribution: *Uttalad.* Stina är orsaken till Hugo ovårdade språk.

Historikattribution: *Dold och negativ.* Hugo tidigare situationer/umgänge har orsakat hans språk.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Hugo tillskrivs ha ett dåligt språk. 2. *Dold och negativ.* Stina tillskrivs vara oansvarig.

Kvadrupelattribution: ..grovt, ovårdat, svordomar och sexuella..

Intensitetsmarkör: ..mycket.. och ..fullt..

Hade mycket svårt att sitta still och fick dagligen ett eller flera vredesutbrott och då han fick föras ut ur klassrummet.

Processattribution: Hugo hade.

Kausalattribution: *Dold.* Stina är orsaken till Hugo vredesutbrott.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Hugo tillskrivs egenskaperna rastlös och aggressiv. 2. *Dold och negativ.* Hugo tillskrivs att ha svårt med relationer.

Historikattribution: *Dold och negativ.* Tidigare händelser/umgänge har gjort Hugo rastlös och skapat hans korta humör.

Intensitetsmarkör. ..mycket.., ..dagligen.. och ..ett eller flera..

Låg efter i början kunskapsmässigt men hämtade snabbt in kamraternas försprång. Hade lätt för att lära och var allmänbildad.

Processattribution: 1. Hugo låg efter. 2. Hugo hämtade in försprånget.

Historikattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Hugo tidigare situation är orsaken till hans låga kunskapsnivå. 2. *Uttalad och positiv.* Hugo tidigare situation är orsaken till hans allmänbildning.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och positiv.* Hugo tillskrivs egenskapen lättlärd. 2. *Dold och positiv.* Läraren tillskrivs att vara bra för Hugo.

Intensitetsmarkör: ..snabbt.. och ..lätt..

Allt efter som höstterminen fortskred blev svordomarna allt färre och utbrottens antal minskade.

Processattribution: Allt fortskred.

Kausalattribution: *Dold.* Skolan är orsaken till att Hugo svordomar och utbrott minskar.

Situationsattribution: *Dold och positiv.* Hugo skolsituation tillskrivs vara bra för honom.

Egenskapsattribution: *Uttalad och positiv.* Hugo tillskrivs en lugnare profil.

Tidsföljdsattribution: Efter att Hugo gått i skolan en tid minskade antalet svordomar och utbrott.

Intensitetsmarkör: ..allt..

Efter jullovet mår Hugo inte bra.

Processattribution: Hugo mår.

Kausalattribution: *Dold.* Stina är orsaken till att Hugo inte mår bra.

Prognosattribution: *Dold.* När Hugo är i skolan på dagarna och inte träffar Stina mår han bra.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Hugo tillskrivs att inte må bra.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Relationen mellan Stina och Hugo är inte bra för Hugo.

Tidsföljdsattribution: När Hugo återvänder efter jullovet mår han inte bra, något under jullovet har inte varit bra för honom.

Ibland har mamman och Hugo bråkade på morgonen och då är hela dagen förstörd. Hugo är på ett fruktansvärt humör.

Processattribution: 1. Stina och Hugo har. 2. Hugo är.

Kausalattribution: *Uttalad.* Bråket mellan Stina och Hugo tillskrivs orsaken till att Hugo blir på dåligt humör.

Prognosattribution: *Uttalad.* När Hugo bråkar med Stina kommer hans dag att bli förstörd.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Hugo tillskrivs ha ett dåligt humör.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Relationen mellan Hugo och Stina tillskrivs vara orolig/bråkig.

Tidsföljdsattribution: Efter att Hugo bråkade med Stina blir han på ett fruktansvärt humör.

Intensitetsmarkör: ..hela.. och ..fruktansvärt..

Efter c:a 3 veckor kulminerar det. Hugo gråter och bryter ihop och vill ett flertal gånger inte gå hem till mamman som han säger slår honom.

Processattribution: Hugo dåliga tillstånd kulminerar.

Kausalattribution: *Uttalad.* Stina är orsaken till att Hugo bryter ihop.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Hugo situation är påfrestande för honom.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om Hugo går hem kommer han att bli slagen av Stina.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Stina tillskrivs vara våldsam. 2. *Uttalad och negativ.* Hugo tillskrivs vara känslig och ledsen när det gäller Stina.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Stina och Hugo relation är inte bra för honom då han blir ledsen och hon slår honom.

Tidsföljdsattribution: Efter tre veckor kulminerar Hugo tillstånd.

Intentionsattribution: *Dold.* Stina har för avsikt att skada Hugo.

Dubbelattribution: ..gråter och bryter ihop..

Intensitetsmarkör: ..ett flertal gånger..

Efter ett möte på skolan med Stina närvarande bestäms att Stina skall börja vara med på lektionerna och under den tiden fungerade Hugo bra i skolan.

Processattribution: 1. Det bestäms. 2. Hugo fungerade.

Kausalattribution: *Uttalad.* Stina är orsaken till att Hugo fungerar bra i skolan.

Prognosattribution: *Uttalad.* Är Stina med kommer Hugo att fungera bra i skolan.

Egenskapsattribution: *Uttalad och positiv.* Hugo tillskrivs egenskapen att fungera bra.

Åtgärdsattribution: *Uttalad.* Genom åtgärden att Stina närvarar tillskrivs Hugo inte kunna klara sig i skolan.

Relationsattribution: *Dold och positiv.* Stina och Hugo har en bra relation.

Tidsföljdsattribution: När Stina var med i skolan fungerade Hugo bra.

Intensitetsmarkör: ..bra..

Nytt möte där det bl. a. bestämdes att vi skulle ta hjälp av barnpsyk i Ängelholm.

Processattribution: Det bestämdes.

Situationsattribution: *Dold och negativ.* Något i Hugo nuvarande situation är fel och han behöver hjälp.

Åtgärdsattribution: *Uttalad.* Genom åtgärd kontakt med barnpsyk. tillskrivs Hugo ha psykiska problem.

Intensitetsmarkör: ..bl. a...

Under den här tiden hade även övriga klassens psykiska hälsa försämrats. Flera barn hade ont i magen och var rädda för Hugo.

Processattribution: 1. Övriga klassen hade. 2. Flera barn hade.

Kausalattribution: *Uttalad.* Hugo är orsaken till att resten av klassen fått psykiska problem.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Resten av klassen är i en psykiskt utsatt situation.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och negativ.* Hugo tillskrivs vara elak. 2. *Uttalad och negativ.* Flera barn tillskrivs vara rädda och ha ont i magen.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Flera barns relation till Hugo präglas av rädsla.

Tidsföljdsattribution: Under den här tiden(som Hugo hade problem) så försämrades övriga klassens hälsa.

Dubbelattribution: ..ont i magen och vara rädda..

Hugo hade under den här tiden även avancerade sexuella anspelningar. Han öppnade flickornas toaletter och berättade högt både vad han såg och inte såg.

Processattribution: 1. Hugo hade. 2. Hugo öppnade. 3. Hugo berättade.

Kausalattribution: *Uttalad.* Hugo är orsaken till flickornas situation.

Situationsattribution: *Dold och negativ.* Flickorna tillskrivs vara i en utsatt situation.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Hugo tillskrivs ett intresse för sex.

Tidsföljdsattribution: Under den här tiden(samtidigt som Hugo hade problem och övriga elevernas hälsa försämrades) kom Hugo med sexuella anspelningar.

Dubbelattribution: ..vad han såg och inte såg..

Intensitetsmarkör: ..även avancerade.. och ..högt..

Stina menar att alla barn har sexuella fantasier, skillnaden är att Hugo vågar säga saker högt.

Processattribution: Stina menar.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och positiv.* Hugo tillskrivs av Stina att vara frispråkig och står för sina åsikter och han är högst normal. 2. *Dold och negativ.* Stina tillskrivs vara ansvarslös då hon ignorerar problemen med Hugo sexfixering. 3. *Dold och positiv.* Stina tillskrivs inneha kunskap om barns utveckling, sexuella fantasier.

Intensitetsmarkör: ..alla..

En lunchrast kröp Hugo på alla fyra i korridoren och gapade mot pojkarnas skrev och sa får jag smaka? Nej den är för liten varpå han kröp vidare till nästa pojke. Stinas försvar på detta är att hon inte vet var han får det ifrån och att några porrfilmerna har han i alla fall inte tittat på hemma.

Processattribution: 1. Hugo kröp. 2. Hugo gapade. 3. Hugo sa. 4. Stinas försvar är.

Kausalattribution: *Dold*. Stina är orsaken till Hugo beteende.

Situationsattribution: 1. *Dold och negativ*. Något är fel i Hugo nuvarande situation/omgivning. 2. *Uttalad och negativ*. Den övriga klassen tillskrivs en utsatt situation.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ*. Hugo tillskrivs vara avvikande i sitt beteende. 2. *Dold och negativ*. Stina är ansvarslös som tillåter beteendet.

Citatattribution: Genom citat[får jag smaka? Nej den är för liten] av Hugo, förstärks Hugo avvikande beteende

Intensitetsmarkör: ..i alla fall..

Bestäms att Hugo måste vistas i en liten grupp.

Processattribution: Det bestäms.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ*. Hugo tillskrivs vara besvärlig.

Intensitetsmarkör: ..måste..

Läraren Barbro Karlsson var sjukskriven under största delen av mars och skolledningen beslutar att Hugo skall ha sin undervisning enskilt.

Processattribution: 1. Läraren var. 2. Skolledningen beslutar.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ*. Barbro Karlsson tillskrivs vara sjuklig.

Åtgärdsattribution: *Uttalad*. Hugo tillskrivs vara besvärlig genom åtgärden enskild undervisning.

Ny manlig assistent anställs eftersom Stina ej längre godtar den tidigare.

Processattribution: 1. Assistent anställs. 2. Stina godtar ej.

Kausalattribution: *Uttalad*. Stina tillskrivs orsaken till att en ny assistent anställs.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och negativ*. Stina tillskrivs egenskaperna krävande. 2. *Dold och positiv*. Stina tillskrivs vara observant och värna om Hugo. 3. *Dold och negativ*.

Assistenten tillskrivs att inte utföra ett tillfredsställande jobb.

Intensitetsmarkör: ..längre.

I föräldrarledet kokar det. Föräldrarna kallar till föräldramöte där man inte inbjudit Stina.

Processattribution: 1. Föräldrarna kallar till möte.

Kausalattribution: *Uttalad*. Hugo och Stina tillskrivs vara orsaken till att ha upprört föräldrarna.

Situationsattribution: *Dold och negativ*. Stina tillskrivs en utsatt situation, där hon hålls ovetande.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ*. Stina tillskrivs egenskaper som de övriga föräldrarna inte kan förlika sig med.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Relationen mellan övriga föräldrar och Stina är inte fungerande.

Intensionsattribution: *Dold.* Föräldrarna har för avsikt att gå bakom ryggen på Stina.

Intensitetsmarkör: ..kokar..

Flera föräldrar hävdar att deras barn inte mår bra med anledning av Hugo.

Processattribution: Föräldrar hävdar.

Kausalattribution: *Uttalad.* Hugo tillskrivs av flera föräldrar vara orsaken till att barnen mår dåligt.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Situationen för de övriga barnen i klassen är utsatt.

Prognosattribution: *Dold.* Om barnen fortsätter att vara med Hugo kommer de att må dåligt.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Hugo tillskrivs egenskaper som skadar andra.

Så småningom ordnas undervisning på skolan med en planering om en successiv utökning av Hugo timmar i klassen.

Processattribution: Det ordnas.

Egenskapsattribution: *Dold och positiv.* Hugo tillskrivs ej längre ha problem att umgås med andra.

Tidsbandsattribution: Så småningom ökas Hugo timmar i klassen successivt.

Intensionsattribution: *Uttalad.* Skolan har för avsikt att hjälpa Hugo att fungera ihop med andra

Intensitetsmarkör: ..så småningom..

I mitten av maj håller Stina Hugo hemma från skolan som en protest för att han inte just nu skall in mer i klassen.

Processattribution: Stina håller Hugo hemma.

Kausalattribution: 1. *Uttalad.* Stina tillskrivs vara orsaken till att Hugo inte är i skolan. 2. *Uttalad.* Skolan tillskrivs vara orsaken till att Hugo inte skall in mer i klassen.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Hugo tillskrivs en utsatt situation när Stina och skolan har konflikter.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Skolan tillskrivs vara opålitlig eftersom de ändrar sig från att integrera Hugo i klassen till beslut om att han inte ska in mer i klassen.

Åtgärdsattribution: *Dold.* Stina tillskrivs egenskapen att bry sig om Hugo genom åtgärden att protestera.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Stina utnyttjar Hugo för protesten

Intensionsattribution: *Uttalad.* Stina har avsikten att protestera.

Vid ett telefonsamtal med mamman om just detta hör Barbro Karlsson Hugo skrika i bakgrunden ”jag vill gå till skolan”.

Processattribution: Barbro Karlsson hör.

Kausalattribution: *Uttalad.* Stina tillskrivs orsaken till att Hugo inte går i skolan.

Situationsattribution: *Dold och negativ.* Hugo befinner sig i kläm mellan Stina och skolan.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Stina tillskrivs vara ett hinder för Hugo skolgång.

Citatattribution: Stinas negativa inverkan på Hugo skolgång förstärks när utredaren citerar Hugo.

Intensitetsmarkör: ..skrika..

Barbro Karlsson menar att Hugo är en rar pojke som kräver mycket uppmärksamhet, ömhet och närhet.

Processattribution: Barbro Karlsson menar.

Kausalattribution: *Dold.* Relationen mellan Stina och Hugo tillskrivs vara orsaken till Hugo känslomässiga behov.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och positiv.* Hugo tillskrivs vara en rar pojke. 2. *Dold och negativ.* Stina tillskrivs att misslyckas med att tillfredsställa Hugo känslomässiga behov.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Hugo tillskrivs vara känslomässigt krävande i sin relation till andra.

Trippelattribution: ..uppmärksamhet, ömhet och närhet..

Intensitetsmarkör: ..mycket..

När han brutit ihop och öppnade sig och inget hände tror Barbro att Hugo upplevde att skolan svikit honom.

rocessattribution: Barbro tror.

Kausalattribution: *Dold.* Stina tillskrivs orsaken till att Hugo brutit ihop.

Prognosattribution: *Dold.* Kvarstår Hugo situation kommer hans negativa beteende att fortgå.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Hugo tillskrivs vara besviken på skolan. 2. *Dold och negativ.* Skolan tillskrivs vara otillräcklig för Hugo.

Tidsföljdsattribution: Efter att Hugo brutit ihop och öppnat sig hände ingenting.

Dubbelattribution: ..brutit ihop och öppnade sig..

Hon upplever att han med hjälp av sin mammas indoktrinering och hat mot skolan bildade ett hårt skal omkring sig.

Processattribution: Barbro upplever.

Kausalattribution: *Uttalad.* Stina är orsaken till Hugo skal.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Hugo befinner sig i en utsatt situation.

Prognosattribution: *Dold.* Om inte relationen mellan Hugo och Stina förändras kommer Hugo beteende att fortgå.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Stina tillskrivs var manipulativ. 2. *Uttalad och negativ.* Hugo tillskrivs ha byggt upp ett skal omkring sig.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Stinas relationen till skolan präglas av hat.

Intentionsattribution: *Dold.* Stina har för avsikt att påverka Hugo relation till skolan.

Dubbelattribution: ..indoktrinering och hat..

Intensitetsmarkör: ..hat.. och ..hårt..

BILAGA 4 Utredningstext och attributionsanalys -Utredning 4

TIDIGARE KÄNNEDOM

860321 anonym anmälan, berusad man med barnvagn.

Processattribution: En anonym anmälan.

Historikattribution: *Uttala och negativ.* Barnet i vagnen befann sig i en skadlig miljö.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Per tillskrivs varit berusad. 2. *Dold och negativ.* Per har alkoholproblem.

880607 framställan om veckoslutshem för Oskar och Malin.

Processattribution: En framställan om veckoslutshem.

Kausalattribution: *Dold.* Föräldrarna tillskrivs orsaken till behovet av veckoslutshem.

Historikattribution: *Dold och negativ.* Något i barnens tidigare situation var fel därav framställan om veckoslutshem.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Relationen mellan barn och föräldrar fungerar inte.

900601 har kontrakt med kontaktfamilj upprättas. Barnen var i kontaktfamiljen endast vid två tillfällen under sex månader.

Processattribution: 1. Kontrakt har upprättats. 2. Barnen var i kontaktfamiljen.

Kausalattribution: 1. *Dold.* Föräldrarna tillskrivs orsaken till att barnen behöver en kontaktfamiljen. 2. *Dold.* Föräldrarna tillskrivs orsaken till att barnen endast varit i kontaktfamiljen två gånger.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Föräldrarna är inte samarbetsvilliga.

Intensitetsmarkör: ..endast..

910123 bistånd till kontaktfamilj upphör. Barnen var ovilliga att vara i kontaktfamiljen, enligt Lotta. Samarbetar mycket väl och tycks tacksam över att få hjälp.

Kausalattribution: *Uttalad.* Barnen tillskrivs orsaken till att de inte varit i kontaktfamilj.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Barnen är ovilliga. 2. *Uttalad och positiv.* Lotta är samarbetsvillig och tacksam. 3. *Dold och negativ.* Lotta tillskrivs ha problem eftersom hon är tacksam över hjälp.

Relationsattribution: 1. *Dold och negativ.* Relationen mellan barnen och kontaktfamiljen fungerar ej. 2. *Uttalad och positiv.* Relationen mellan utredaren och Lotta fungerar.

Dubbelattribution: ..samarbetar mycket väl och tycks tacksam..

Intensitetsmarkör: ..mycket..

Osäkerhetsmarkör: ..tycks..

Barnen placerades i jourfosterhem över julhelgen enligt 6 § socialtjänstlagen, Då avdelning 16 stängdes.

Processattribution: 1. Barnen placerades i jourfosterhem. 2. Avdelning 16 stängdes.

Historikattribution: *Dold och negativ.* Barnens situation var sådan att de inte kunde skickas hem till föräldrarna då avdelning 16 stängdes utan måste placeras i ett jourfosterhem.

Egenskapsattribuion: *Dold och negativ.* Föräldrarna har egenskaper som gör att de inte får ta hand om sina barn.

Relationsattribuion: *Dold och negativ.* Relationen mellan barnen och föräldrarna är dålig eftersom de inte placerades i hemmet.

Julafton var barnen hemma hos Lotta tillsammans med mormor och morfar. Detta var ett uttalat önskemål från Oskar.

Processattribuion: Barnen var hemma hos Lotta.

Kausalattribuion: *Uttalad.* Oskars önskemål är orsaken till att julafton tillbringades tillsammans med mormor och morfar hos Lotta.

Relationsattribuion: 1. *Uttalad och positiv.* Oskar trivs tillsammans med mormor och morfar. 2. *Uttalad och positiv.* Oskar vill vara hemma hos Lotta. 3. *Dold och positiv.* Lottas relation till sin mor och far är fungerande.

Jourfosterhemmet orkade ej med barnen och omplacering skedde [till] Makarna Kent och Elisabet.

Processattribuion: 1. Jourfosterhemmet orkade inte med. 2. Barnen omplacerades.

Kausalattribuion: *Uttalad.* Jourfosterhemmet är orsaken till att barnen omplaceras.

Egenskapsattribuion: 1. *Dold och negativ.* Barnen tillskrivs egenskaper som påfrestande då jourhemmet inte orkar. 2. *Dold och negativ.* Jourhemmet är inte kapabla att ta hand om barn med problem. 3. *Dold och positivt.* Makarna Kent och Elisabet är kvalificerade att ta hand om barnen.

Relationsattribuion: *Uttalad och negativ.* Relationen mellan barnen och jourfosterhemmet fungerade inte.

Undertecknad, Per, Lotta och barnen, Oskar och Malin accepterar hemmet. Oskar säger efter fem minuter ”det är bra här”.

Processattribuion: 1. Alla accepterar hemmet. 2. Oskar säger.

Egenskapsattribuion: 1. *Dold och positiv.* Utredaren är rättvis och vänlig som låter alla parter delta i beslutet om fosterhemmet. 2. *Dold och positiv.* Föräldrarna tillskrivs vara samarbetsvilliga. 3. *Uttalad och positiv.* Fosterhemmet tillskrivs vara positivt.

Tidsföljdsattribuion: Oskar säger efter fem minuter att fosterhemmet är bra.

Citatattribuion: Utredaren förstärker godkännandet av fosterhemmet ytterligare genom att citera Oskar.

Barnen är kvar i fosterhemmet och har funnit sig mycket väl till rätta.

Processattribuion: 1. Barnen är kvar i hemmet. 2. Barnen har funnit sig till rätta.

Kausalattribuion: *Dold.* Fosterhemmet är orsaken till att barnen funnit sig till rätta.

Situationsattribuion: *Uttalad och positiv.* Barnen trivs med det nya fosterhemmet.

Prognosattribuion: *Dold.* Om barnen hamnar i rätt boendemiljö kommer de att fungera.

Egenskapsattribuion: 1. *Dold och positiv.* Barnen är anpassningsbara. 2. *Dold och positiv.* Fosterhemmet är duktiga med barnen eftersom de stannar.

Intensitetsmarkör: ..kvar.. och ..mycket..

Dock har Per besvärat familjen genom att en natt ringa sent på kvällen, natten och sist klockan 04.30. Per var onykter.

Processattribution: 1. Per har besvärat familjen. 2. Per har ringt. 3. Per var onykter.

Kausalattribution: *Uttalad.* Per tillskrivs orsaken till att familjen blir besvärad.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Familjehemmet/barnen befinner sig i en besvärlig och utsatt situation.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Per tillskrivs vara onykter. 2. *Dold och negativ.* Per har ingen respekt för andra då han ringer så sent.

Effektattribution: Effekten av telefonsamtalen blir att familjen besväras.

Trippelattribution: ..sent på kvällen, natten och sist..

Intensitetsmarkör: ..dock.., ..en.., ..sent.. och ..sist..

Vid flera tillfällen har Per ringt och varit något påverkad, då Elisabet ej uppfattat detta har Oskar fått tala med Per.

Processattribution: 1. Per har ringt. 2. Per har varit något påverkad. 3. Elisabet har ej uppfattat. 4. Oskar har fått tala med Per.

Kausalattribution: *Uttalad.* Elisabet är orsaken till att Oskar har fått tala med Per.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om Elisabet uppfattar att Per är onykter får Oskar inte tala med honom.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Per tillskriva varit något påverkad. 2. *Dold och negativ.* Per tillskrivs att ha alkoholproblem. 3. *Dold och negativ.* Elisabet tillskrivs att inte vara observant.

Intensionsattribution: *Dold.* Elisabet har för avsikt att hindra Oskar från att tala med Per om han är onykter.

Intensitetsmarkör: ..flera..

Oskar har då upplyst Elisabet om att Per varit full. Oskar har sedan blivit mycket ledsen och upprörd.

Processattribution: 1. Oskar har upplyst Elisabet. 2. Oskar har sedan blivit ledsen och upprörd.

Kausalattribution: 1. *Uttalad.* Per tillskrivs orsaken till att Oskar blir ledsen och upprörd. 2. *Uttalad.* Elisabet tillskrivs orsaken till att Oskar blir ledsen och upprörd.

Prognosattribution: *Dold.* Oskar blir ledsen och upprörd om han har kontakt med Per och denne är onykter.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Per tillskrivs varit full.

Relationsattribution: 1. *Dold och negativ.* Oskar blir besviken på Elisabet för att hon inte observerat att Per är onykter. 2. *Uttalad och negativ.* Oskar blir besviken på Per för att han är full.

Tidsföljdsattribution: 1. Efter att Oskar har talat med Per och han är full blir Oskar ledsen och upprörd. 2. Efter att Oskar upplyst Elisabet om att Per var full blev han ledsen.

Dubbelattribution: ..ledsen och upprörd..

Intensitetsmarkör: ..mycket..

Stegring av attributioner: 2-steg

1. Egenskapsattribuotion, Per har varit något påverkad.
2. Egenskapsattribuotion, Per var full.

Lotta har besökt barnen en gång per vecka. Detta har fungerat bättre och bättre för varje gång.

Processattribuotion: 1. Lotta har besökt barnen. 2. Det har fungerat.

Historikattribuotion: *Dold och negativ.* I början vid Lottas besök fungerade det inte bra.

Situationsattribuotion: *Uttalad och positiv.* Nuvarande situation fungerar bättre och bättre.

Prognosattribuotion: *Uttalad.* Om besöken fortsätter en gång i veckan kommer det att fungera bättre.

Egenskapsattribuotion: 1. *Dold och negativ.* Lotta tillskrivs inte vara lämplig till att besöka barnen mer än en gång i veckan. 2. *Dold och positiv.* Lotta tillskrivs vara kapabel eftersom hon får besöka barnen en gång i veckan. 3. *Uttalad och positiv.* Lottas besök tillskrivs fungera bättre och bättre.

Relationsattribuotion: 1. *Dold och negativ.* Relationen mellan barnen och Lotta är inte fungerande. 2. *Uttalad och positiv.* Relationen mellan barnen och Lotta blir bättre.

Intensitetsmarkör: ..och bättre..

Under BUP:s pågående utredning har föräldrarna ej haft tillåtelse att tala enskilt med barnen.

Processattribuotion: 1. Utredning pågår. 2. Föräldrarna har ej haft tillåtelse.

Kausalattribuotion: *Uttalad.* Utredningen anges vara orsaken till att föräldrarna inte haft tillåtelse att tala enskilt med barnen.

Historikattribuotion: *Dold och negativ.* Tidigare situation har gett upphov till BUP:s utredning.

Egenskapsattribuotion: *Dold och negativ.* Föräldrarna tillskrivs vara opålitliga och kunna påverka barnen i utredningen.

Åtgärdsattribuotion: *Dold.* Genom åtgärden utredning av BUP tillskrivs föräldrarna att inte klara föräldrarollen.

Tidsföljdsattribuotion: Föräldrarna får ej tala enskilt med barnen under utredningen.

Vid ett tillfälle hade Lotta och Oskar gått in på toaletten, detta på grund av att några droppar urin kommit i kalsongen, enligt Lotta.

Processattribuotion: Lotta och Oskar har gått in på toaletten.

Kausalattribuotion: 1. *Uttalad.* Lotta tillskriver urinen orsaken till toalettbesöket. 2. *Dold.* Utredaren tillskriver Lotta orsaken till toalettbesöket.

Egenskapsattribuotion: 1. *Dold och positiv.* Lotta tillskrivs vara hjälpsam. 2. *Dold och negativ.* Lotta tillskrivs ljuga för att kunna vara ensam med Oskar.

Intensionsattribuotion: *Dold.* Lotta har dolda avsikter med att följa Oskar på toaletten.

Intensitetsmarkör: ..ett tillfälle..

Oskar visade dock en ökad oro efter det besöket.

Processattribuotion: Oskar visade en ökad oro.

Kausalattribuotion: *Uttalad.* Lotta tillskrivs vara orsaken till Oskars oro.

Historikattribuotion: *Dold och negativ.* Oskar var orolig innan besöket.

Egenskapsattribuotion: *Uttalad och negativ.* Oskar tillskrivs vara orolig.

Tidsföljdsattribuotion: Efter besöket visar Oskar ökad oro.

Effektattribution: Effekten av besöket blir att Oskar visar ökad oro.

Elisabet och Kent har meddelat att de ej orkar med att barnen stannar för längre placering.

Processattribution: Elisabet och Kent har meddelat.

Kausalattribution: *Uttalad.* Elisabet och Kent tillskrivs vara orsaken till att barnen inte kan stanna.

Prognosattribution: *Dold.* Om barnen inte ändrar sitt beteende kommer nuvarande situation förändras.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och negativ.* Elisabet och Kent tillskrivs egenskapen t.ex. bristande tålamod. 2. *Dold och negativ.* Barnen tillskrivs egenskaper såsom att vara påfrestande.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Relationen mellan barnen och Elisabet och Kent är att de senare inte orkar med.

Stegring av attributioner: 2-steg

1. Egenskapsattribution, jourfosterhemmet *orkade ej med* barnen och omplacering skedde.
2. Egenskapsattribution, Elisabet och Kent har meddelat att de *ej orkar med* att barnen stannar.

Oskar och Malin har ej gått i skolan respektive sexårsgrupp. Detta på grund av att Oskar ej ansågs orka med skolarbetet under utredningstiden, han visade stora koncentrationssvårigheter.

Processattribution: 1. Oskar och Malin har ej gått. 2. Oskar ansågs ej orka.

Kausalattribution: 1. *Uttalad.* Oskar tillskrivs orsaken till att han och Malin ej deltagit i verksamheten. 2. *Uttalad.* Utredningen tillskrivs vara orsaken till att Oskar inte orkar med skolarbetet.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Utredaren tillskriver Oskar egenskapen att ej orka. 2. *Uttalad och negativ.* Oskar tillskrivs egenskapen stora koncentrationssvårigheter.

Tidsföljdsattribution: Under utredningen ansågs Oskar ej orka.

Intensitetsmarkör: ..stora..

Samråd har skett med Margreta Andersson, BUP, samt Kerstin Svensson, Oskars lärare. Kerstin har skickat uppgifter per post till Oskar som han efter hand har gjort med stöd av Elisabet.

Processattribution: 1. Samråd har skett. 2. Kerstin har skickat uppgifter. 3. Oskar har gjort uppgifterna.

Kausalattribution: *Uttalad.* Kerstin och Elisabet tillskrivs orsaken till att Oskar kunnat lösa uppgifterna.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och positiv.* Elisabet tillskrivs vara hjälpsam. 2. *Dold och negativ.* Oskar tillskrivs behöva stöd.

Relationsattribution: *Dold och positiv.* Elisabet är mån om Oskar.

I matematiken ligger Oskar 20 sidor före klassen. Läsningen går sämre.

Processattribution: 1. Oskar ligger före i matematik. 2. Oskars läsning går sämre.

Egenskapsattribuion: 1. *Uttalad och positiv.* Oskar tillskrivs vara bra i matematik. 2. *Uttalad och negativ.* Oskar tillskrivs vara sämre i läsning än i matematik.

Beträffande Lottas och Pers relationer till barnen säger sig båda vara mycket måna om barnen.

Processattribuion: Föräldrarna säger sig vara måna.

Relationsattribuion: 1. *Uttalad och positiv.* Lotta och Per är måna om barnen. 2. *Dold och negativ.* Utredaren tillskriver föräldrarna att inte bry sig om barnen, då det betonas att föräldrarna säger sig vara måna.

Intensitetsmarkör: ..mycket..

Osäkerhetsmarkör: ..säger sig..

Per mycket verbal och beskriver mycket utförligt vad han vill göra för barnen.

Processattribuion: Per beskriver utförligt.

Egenskapsattribuion: *Uttalad och positiv.* Per tillskrivs vara verbal.

Relationsattribuion: *Dold och positiv.* Per tillskrivs bry sig i sin relation till barnen.

Intensionsattribuion: *Uttalad.* Per har planer på att göra saker för barnen.

Intensitetsmarkör: ..mycket.. och ..mycket..

Oskar frågat om han kan rå för att han var pojke.

Processattribuion: Oskar har frågat.

Kausalattribuion: *Dold.* Föräldrarna tillskrivs orsaken till Oskars osäkerhet.

Egenskapsattribuion: *Uttalad och negativ.* Oskar är osäker i sin könsroll.

Oskars bästa kamrat, xx, befinner sig i USA på ett år.

/Uppläst och vidkänt/

Processattribuion: Bästa kompiserna befinner sig.

Kausalattribuion: *Dold.* Oskars kamrat tillskrivs orsaken till Oskars osäkerhet genom sin frånvaro.

Egenskapsattribuion: *Uttalad och positiv.* Utredningen tillskrivs vara korrekt genom uppläst och vidkänt.

Relationsattribuion: *Dold och positiv.* Oskar och kompiserna har en god relation.

Telefon Anna Pettersson, fritidspedagog sedan 910401, på Ellen Key. Både Oskar och Malin går på fritidshem. Anna har haft hand om 6-års gruppen.

Processattribuion: 1. Utredaren har talat med en fritidspedagog. 2. Barnen går på fritids. 3. Anna har haft hand om 6-års gruppen.

Enligt Anna är Malin en envis tjej.

Processattribuion: Anna anser.

Egenskapsattribuion: *Uttalad och negativ.* Malin tillskrivs vara envis.

Malin får raseriutbrott, reagerar normalt för sin ålder men starkare.

Processattribution: 1. Malin får raseriutbrott. 2. Malin reagerar normalt.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ*. Malin tillskrivs få raseriutbrott. 2. *Uttalad och positiv*. Malin tillskrivs reagera normalt. 3. *Uttalad och negativ*. Malin tillskrivs reagera starkare än andra i sin egen ålder.

Intensitetsmarkör: ..raseri.. och ..men starkare.. (genom att först poängtera att Malin reagerar normalt, och därefter tillägga att hon reagerar starkare så intensifieras Malins beteende)

Malin kör med fadern och har ett överlägset beteende mot honom.

Processattribution: 1. Malin kör med fadern. 2. Malin har ett överlägset beteende.

Kausalattribution: *Dold*. Malins relation till fadern tillskrivs orsaken till Malins beteende.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ*. Malin tillskrivs ha ett överlägset beteende.

Relationsattribution: 1. *Uttalad och negativ*. Malin tillskrivs köra med fadern. 2. *Uttalad och negativ*. Malin är överlägsen i relationen till fadern. 3. *Dold och negativ*. Malin har relationsproblem med fadern.

Dubbelattribution: ..kör och överlägset beteende..

Intensitetsmarkör: ..===== [kör intensifieras genom understrykning]

Fadern upplevs av Anna som totalt gränslös.

Processattribution: Anna upplever fadern.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ*. Per tillskrivs vara gränslös.

Intensitetsmarkör: ..totalt..

Malin fungerar bättre tillsammans med mamman.

Processattribution: Malin fungerar bättre.

Egenskapsrelation: 1. *Uttalad och positiv*. Modern tillskrivs egenskaper som gör att Malin fungerar bättre tillsammans med henne. 2. *Dold och negativ*. Per tillskrivs egenskaper som gör att Malin inte fungerar.

Relationsattribution: 1. *Uttalad och positiv*. Malin har en fungerande relation till sin mor. 2. *Uttalad och negativ*. Malins relation till fadern fungerar sämre än till modern.

Barnen är helvilda när fadern ska klä på dem.

Processattribution: Barnen är helvilda.

Kausalattribution: *Uttalad*. Fadern är orsaken till att barnen blir helvilda.

Prognosattribution: *Uttalad*. Barnen blir helvilda om pappan klär på dem.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ*. Barnen tillskrivs vara helvilda. 2. *Dold och negativ*. Fadern tillskrivs att inte kunna disciplinera barnen.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ*. Relationen mellan fadern och barnen är inte fungerande.

Tidsföljdsattribution: När fadern ska klä på barnen blir de helvilda.

Intensitetsmarkör: ..hel-..

Barnen är periodvis jobbiga, mycket uppskruvade.

Processattribution: Barnen är periodvis.

Kausalattribution: *Dold.* Fadern tillskrivs orsaken till barnens beteende.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Barnen tillskrivs vara jobbiga och uppskruvade.

Tidsföljdsattribution: Periodvis är barnen jobbiga.

Dubbelattribution: ..jobbiga och uppskruvade..

Intensitetsmarkör: ..mycket..

Oskar är tyst och pysslig, tycker om att prata med enstaka personer.

Processattribution: 1. Oskar är tyst och pysslig. 2. Oskar tycker om.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och positiv.* Oskar tillskrivs vara tyst och pysslig. 2. *Uttalad och positiv.* Oskar tillskrivs tycka om att prata med enstaka människor.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Oskar tillskrivs enbart tycka om vissa människor.

Trippelattribution: ..tyst, pysslig och tycker om..

Intensitetsmarkör: ..=====.. [*enstaka* intensifieras genom understrykning]

Oskar uppskattar humor, stor tänkare, lik fadern. Oroar sig, rädd för konflikter, svag jag-känsla, rädd att göra fel.

Processattribution: 1. Oskar uppskattar. 2. Oskar är/har.

Kausalattribution: *Dold.* Fadern tillskrivs orsaken till Oskars egenskaper.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och positiv.* Oskar tillskrivs uppskatta humor samt vara en stor tänkare. 2. *Uttalad och positiv.* Oskar tillskrivs vara lik fadern. 3. *Uttalad och positiv.* Fadern tillskrivs vara en stor tänkare och uppskatta humor. 4. *Uttalad och negativ.* Oskar tillskrivs vara orolig och rädd för konflikter. 5. *Uttalad och negativ.* Oskar tillskrivs svag jag-känsla och ha en rädsla för att göra fel. 6. *Uttalad och negativ.* Oskar tillskrivs egenskapen dåligt självförtroende.

Trippelattribution: ..uppskattar humor, stor tänkare och lik fadern..

Kvadrupelattribution: ..oroar sig, rädd för, svag jag-känsla och är rädd att göra..

Intensitetsmarkör: ..stor..(genom att först understryka hans positiva sidor[trippel-] för att sedan reducera dessa med negativ kvadrupelattribution intensifieras den negativa informationen).

Stegring av attributioner: 3-steg

1. Egenskapsattribution, Oskar *oroar sig*.
2. Egenskapsattribution, Oskar *är rädd för* konflikter.
3. Egenskapsattribution, Oskar *är rädd att göra* fel.

Under hösten har Oskar börjat skolan samt att han haft ny verksamhet på fritidshemmet, personalen dock densamma.

Processattribution: Oskar har börjat skolan.

Kausalattribution: *Dold.* Personalen tillskrivs orsaken till att Oskar fått delta i ny verksamhet på fritidshemmet..

Historikattribution: *Uttalad och negativ.* Oskar har i tidigare situation inte gått i skolan.

Egenskapsattribution: *Dold och positiv.* Oskar tillskrivs vara mogen att gå i skolan.

Tidsföljdsattribution: Under hösten har Oskar börjat skolan.

Oskar är omtyckt av kompisar, försvarar om någon är i underläge, mån om rättvisa.

Processattribution: 1. Oskar är omtyckt. 2. Oskar försvarar. 3. Oskar är mån.

Egenskapsattribution: 1. *Dold och positiv.* Oskar tillskrivs att inte vara rädd för konflikter. 2. *Uttalad och positiv.* Oskar tillskrivs vara mån om rättvisa.

Relationsattribution: 1. *Uttalad och positiv.* Oskar tillskrivs vara omtyckt av kompisar. 2. *Uttalad och positiv.* Oskar bryr sig om sina vänner.

Trippelattribution: ..omtyckt, försvarar och mån..

Om Anna varit sjuk har Oskar blivit orolig och ej gått in på fritidshemmet.

Processattribution: 1. Oskar har blivit. 2. Oskar har ej gått.

Kausalattribution: *Uttalad.* Annas frånvaro är orsaken till Oskars oro.

Prognosattribution: *Uttalad.* Om Anna är sjuk kommer Oskar att bli orolig.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Oskar tillskrivs vara osäker.

Relationsattribution: 1. *Dold och positiv.* Oskar har knutit an till Anna. 2. *Uttalad och negativ.* Oskar är beroende av Anna för att må bra på fritidshemmet.

Räd[d]sla att ta i saker har Oskar haft ”jämt”, men det har ökat under hösten.

Processattribution: Oskar har haft rädsla.

Kausalattribution: *Dold.* Föräldrarna tillskrivs orsaken till att Oskars rädsla har ökat.

Historikattribution: *Uttalad och negativ.* Tidigare händelser har orsakat Oskars rädsla att ta i saker.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Oskars situation under hösten har gjort att Oskars rädsla har ökat.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Oskar tillskrivs en rädsla att ta i saker.

Tidsföljdsattribution: Oskars rädsla har ökat under hösten.

Intensitetsmarkör: ..”jämt”..

Citatattribution: Utredaren förstärker äktheten i Oskars rädsla genom citat ”jämt”.

Faderns opålitlighet tror Anna har påverkat Oskar negativt. /Uppläst och vidkänt 930330/

Processattribution: Anna tror.

Kausalattribution: *Uttalad.* Anna tillskriver fadern orsaken till Oskars beteende.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Per tillskrivs egenskapen opålitlig. 2. *Uttalad och positiv.* Utredningen tillskrivs vara korrekt genom uppläst och vidkänt.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Fadern påverkar Oskar negativt.

Osäkerhetsmarkör: ..tror..

PROBLEMANALYS

Två barn som p.g.a. föräldrarnas agerande ej har fått sina behov av trygghet tillgodosett.

Processattribution: 1. Föräldrarna har agerat. 2. Barnen har ej fått.

Kausalattribution: *Uttalad.* Föräldrarnas agerande är orsaken till att barnen är otrygga.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Barnens situation är otrygg.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Barnen tillskrivs vara otrygga. 2. *Uttalad och negativ.* Barnen tillskrivs ha behov som ej tillgodosetts. 3. *Dold och negativ.* Föräldrarna tillskrivs vara försumliga.

Relationsattribution: *Dold och negativ.* Föräldrarnas relation till barnen är inte fungerande.

Lotta har behov av att bearbeta anledningen till sitt, i trängda lägen, häftiga temperament.

Processattribution: Lotta har behov.

Kausalattribution: 1. *Uttalad.* Trängda lägen är orsaken till Lottas häftiga temperament.

2. *Dold.* Dolt problem är orsaken till Lottas häftiga temperament.

Historikattribution: *Dold och negativ.* Tidigare händelser tillskrivs orsaken till Lottas häftiga temperament.

Egenskapsattribution: 1. *Uttalad och negativ.* Lotta tillskrivs att ha problem som måste bearbetas. 2. *Uttalad och negativ.* Lottas tillskrivs har ett häftigt temperament.

Intensitetsmarkör: ..häftiga..

Per har börjat gå i samtal med terapeut för sin depression som han anser ligger bakom hans missbruk.

Processattribution: 1. Per har börjat gå i samtal. 2. Per anser.

Kausalattribution: *Uttalad.* Per anger sin depression vara orsaken till missbruket.

Situationsattribution: *Uttalad och positiv.* Pers nuvarande negativa situation är under förändring.

Egenskapsattribution: *Uttalad och negativ.* Per tillskrivs att ha problem som depression och missbruk.

Det primära problemet är barnens bristande tilltro till båda föräldrarna.

Processattribution: Problemet är.

Kausalattribution: *Dold.* Föräldrarna är orsaken till barnens bristande tilltro.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Familjens nuvarande situation innebär fler än ett problem.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Föräldrarna tillskrivs att inte vara tillförlitliga.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Barnen litar inte på sina föräldrar.

Intensitetsmarkör: ..primära..

Behov av stabila föräldrar och en strukturerad vardag.

Situationsattribution: *Uttalad och negativ.* Familjens vardag är ostrukturerad och instabil.

Prognosattribution: *Dold.* Om barnen får stabila föräldrar och en strukturerad vardag kommer de att fungera.

Egenskapsattribution: *Dold och negativ.* Lotta och Per tillskrivs vara instabila.

Relationsattribution: *Uttalad och negativ.* Barnen har inte stabila föräldrarrelationer.

Dubbelattribution: ..stabila föräldrar och strukturerad vardag..

BILAGA 5 frekvenstabell av analysbegrepp;**Uttalad attribution** [positiv/negativ]

	Utredning 1	Utredning 2	Utredning 3	Utredning 4
Processattribution	60	52	56	70
Kausalattribution	21	21	24	20
Historikattribution	0/3	0/2	1/3	0/3
Situationsattribution	0/2	1/6	0/8	3/5
Prognosattribution	10	8	8	4
Egenskapsattribution	2/17	2/12	7/23	15/26
Åtgärdsattribution	1	0	3	0
Relationsattribution	0/7	1/9	0/7	8/12
Tidsföljdsattribution	8	11	9	10
Intentionsattribution	3	8	3	1
Effektattribution	3	7	2	2
Stegring	5	7	2	3
Dubbelattribution	4	7	6	5
Trippelattribution	2	5	4	4
Kvadrupelattribution	2	1	1	1
Citatattribution	1	9	3	2
Intensitetsmarkör	42	29	42	27
Osäkerhetsmarkör	6	1	0	3

Dold attribution [positiv/negativ]

	Utredning 1	Utredning 2	Utredning 3	Utredning 4
Kausalattribution	9	9	11	14
Historikattribution	0/1	0/1	0/2	0/6
Situationsattribution	0/1	0/4	1/7	0
Prognosattribution	0	3	4	4
Egenskapsattribution	10/5	7/17	4/19	10/20
Åtgärdsattribution	3	6	4	1
Relationsattribution	2/2	2/12	3/7	5/8
Intentionsattribution	5	7	4	2